

HĂLĂUCEȘTI - IAȘI

REPERE

Nr.4

IUNIE 2020

Erasmus+
Sister School Project

cultural - educaționale

Revista Liceului Teoretic Bogdan Vodă

REPERE
CULTURAL – EDUCAȚIONALE

REVISTĂ BIANUALĂ

Directorul revistei
prof. dr. Iulian Ghercă

Redactor șef
prof. Lidia-Mihaela Neculăeș

Traduceri
prof. Monica Tudorache

Corecturi
prof. Silvia Mîrț

Coperta și desktop publishing
prof. Neculai Juncă

Editura PIM
Iași - 2020

Erasmus+

Colectivul de redacție

- Prof. Neculai Juncă
- Prof. Monica Tudorache
- Prof. Mîrț Silvia
- Prof. Neculăeș Aissa
- Prof. Cășuneanu Alina
- Prof. Paiu Ana Maria

Repere cultural-educăționale

HĂLĂUCEȘTI - IAȘI

REPERE

cultural -
educăționale

editura pim
Iași, 2020

ISSN: 2668 – 1196

Nr. 4 – Iunie 2020

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești

Directorul revistei
prof. dr. Iulian Ghercă

Redactor șef
prof. Lidia–Mihaela Neculăeș

Colectivul de redacție

- prof. Neculai Juncă
- prof. Monica Tudorache
- prof. Silvia Mîrț
- prof. Alina Cășuneanu
- prof. Aissa Neculăeș
- prof. Ana Maria Paiu

Copertă și desktop publishing: Juncă Neculai

Traduceri: Tudorache Monica

Corector: Mîrț Silvia

Disclaimer

Această publicație reflectă numai punctul de vedere al autorilor, care își asumă responsabilitatea corectitudinii și a originalității materialelor publicate. Instituția noastră nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

Nr. 4 • Anul II • Iunie 2020

SUMAR

- Cuvânt înainte** • Conf. univ. dr. Ionuț Nistor
pag. 7 - 8
- EDITORIAL** • *Între DA și NU – paradoxuri ale școlii on-line* (prof. Neculai Juncă – pag. 9)
pag. 9 - 10
- PROIECTE, EXPERIENȚE, VALORI ȘI PRINCIPII EUROPENE** • *O nouă candidatură pentru proiecte Erasmus+ K101. Perfecționarea profesorilor - reușita elevilor* (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 11)
• *Proiectele de parteneriat strategic Erasmus+ K229 – un nou pas în internaționalizarea Liceului Teoretic „Bogdan Vodă” din Hălăucești* (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 16)
• *Școala on-line prefigurată de Proiectul Erasmus+ "Școala - o șansă pentru un viitor mai bun"* (prof. Neculai Juncă – pag. 20)
pag. 12 - 23
- DIN VIAȚA ȘI ACTIVITATEA ȘCOLII** • *Activitate didactică și educativă*
• *Liceul Teoretic Bogdan Vodă din Hălăucești, instituție cu o tradiție de peste un secol. Oferta educațională și o privire spre viitor* (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 24)
• *Concursuri și olimpiade școlare. Rezultate notabile* (prof. Ana Maria Paiu – pag. 31)
• *Site-ul oficial al Liceului Teoretic Bogdan Vodă din Hălăucești* (prof. Neculai Juncă – pag. 34)
• *Școala altfel, de acasă* (prof. Camelia Axinte – pag. 38)
• *Parteneriat cu Liceul Teoretic „Lucian Blaga” Chișinău, Republica Moldova* (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 41)
• *Programul internațional Junior Achievement implementat la Liceul Teoretic Bogdan Vodă din Hălăucești* (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 45)
• *Perfecționare cadrelor didactice* (M. Juncă – pag. 49)
pag. 24 - 94

- *Metode moderne implementate la Liceul Teoretic Bogdan Vodă, Hălăucești - Proiectul Cetățenul* (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 52)

Proiecte și parteneriate

- *Parteneriatele școlare – o cale spre o educație de calitate* (prof. Camelia Axinte – pag. 57)
- *Noi colaborări în cadrul proiectelor și parteneriatelor internaționale* (prof. Monica Tudorache – pag. 60)
- *TURCIA – aspecte geografice și culturale* (prof. Aissa Neculăeș – pag. 67)
- *Mobilitatea elevilor și profesorilor - posibilitatea de a deschide noi orizonturi* (prof. Alina Cășuneanu – pag. 80)
- *Vizita educațională în cadrul Proiectului internațional Sister School Project* (prof. Monica Tudorache – pag. 84)

Cu elevii, pentru elevi și despre elevi - Impresii din Turcia

- Clopoțel Sorana Maria, clasa a IX-a B – pag. 89
- Mihălcuț Daria Iulia, clasa a IX-a B – pag. 89
- Paraschiv Iulian Denis, clasa a X-a A – pag. 90
- Clopoțel Geanina, clasa a XI-a B – pag. 90
- Gurgu Cătălina, clasa a XI-a B – pag. 91
- Mitran Richard, clasa a XI-a B – pag. 93
- Vernica Ștefania, clasa a XII-a A – pag. 94

**ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ
pag. 95 - 131**

- *Portrete evocari - Pr. Iosif Tălmăcel* (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 95)
- *Hălăucești – aspecte climatice, hidrologice și biopedogeografice* (prof. Aissa Neculăeș – pag. 99)
- *Prezentare de carte - Eric J. Hobsbawm, L'ere des Revolutions. 1789-1848* (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 106)
- *Istoria presei și importanța acesteia în demersul istoriografic* (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 115)
 - *Istorie regăsită - România pe Frontul de Est(I): Singuri în calea lupilor* (prof. Neculai Juncă – pag. 122)
- *Comunicare și conflict* (prof. Ana-Maria Sandu – pag. 128)

- CALEIDOSCOP** • *Calitate în educație (I) Evaluarea internă a calității*
pag. 132 - 165 (prof. Petru Doru Balan – pag. 132)
- *Matematici financiare în liceu* (prof. Maria Balan – pag. 135)
 - *Rolul activităților extracurriculare în educarea copilului preșcolar* (ed. Polixenia Neculăeș – pag. 140)
 - *Rolul cadrului didactic în aplicarea metodelor alternative de evaluare la disciplina Istorie* (prof. Monia Grădinaru – pag. 147)
 - *Există viață după infecția cu HIV ?* (prof. Alina Cășuneanu – pag. 154)
 - *Chimia de lângă noi* (prof. Lenuța Enoiu – pag. 157)
 - *Scurt istoric al apiterapiei* (prof. dr. Lucian Spiridon – pag. 160)

Cuvânt înainte

De cele mai multe ori Istoria stă în detalii. Într-o frază rostită mai răspicat de un om politic, într-un gest inamical al unui diplomat, într-o privire scrutătoare a unei femei care nu are alt scop decât interesul patriei sale. Sunt detalii pe care adesea le trecem cu vederea sau nu se relevă decât cunoscătorilor. Istoricii de profesie, inițiați în tainele muzei Elio, au la dispoziție întregul instrumentar pentru a înțelege și portretiza trecutul, dar prinși în analiza „marilor“ evenimente și personaje tind să renunțe la „mica Istorie“, la „micile fapte“ sau la „micile personalități“, care întregesc puzzle-ul unui tablou despre alte vremuri. De fapt, fără acest tip de Istorie „locală“ nu putem ajunge la esențe, la identitate. Istoria „mare“ pornește de la Istoria fiecăruia dintre noi, de la Istoria comunităților noastre. Căci în vâltoarea fiecărui război stă ascunsă suferința și speranța unui bunic al nostru, iar în rândul nesfârșit de truiditori ai pământului stă un părinte. Avem datoria, așadar, să ne întrebăm noi și să-i întrebăm și pe copiii noștri: cine suntem? Ca indivizi și colectivitate.

Este o întâmplare fericită când în micile noastre comunități există oameni mari preocupați deopotrivă de trecutul nostru, dar și de prezent și viitor. Căci nu poate exista o frază mai cuprinzătoare pentru ceea ce înseamnă misiunea noastră decât cea rostită de Regele Mihai: „Nu văd România de astăzi ca pe o moștenire de la părinții noștri, ci ca pe o țară luată cu împrumut de la copiii noștri“. Iar inițiativa profesorilor de la Liceul Teoretic „Bogdan Vodă“ din Hălăuțești, de a cuprinde în paginile unei publicații periodice aspecte din trecutul locurilor, fragmente din preocupările prezente și proiecții asupra lumii de mâine este în spiritul acestei profesii de credință.

Ca profesor de Istorie nu pot decât să încurajez astfel de inițiative, care ne aduc mai aproape valorile locale, ne deschid fereastra către noi înșine și ne oferă repere. Un om care nu își cunoaște trecutul, începând cu cel personal, este precum o plantă fără rădăcini. Iar copiii, mai ales cei de azi, au mare nevoie de rădăcini

care să le spună povestea părinților și bunicii lor, dar să le contureze și propria personalitate. Avem, de asemenea nevoie, ca profesorii, de emulație, de dezbateri despre profesia noastră, despre perfecționarea continuă, despre metode de a performa. Iar publicații de acest gen sunt tribunele perfecte de la care fiecare își poate spune punctul de vedere, poate oferi soluții, poate oferi proiecții asupra ceea ce este și ceea ce ar trebui să fie.

Felicit echipa redacțională pentru inițiativă și perseverență, urez revistei viață lungă și cititori tot mai numeroși, iar profesorilor înțelepciunea de a proteja rădăcinile comunității.

Conf. univ. dr. Ionuț Nistor

Între DA și NU – paradoxuri ale școlii on-line

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

Anul 2020 va rămâne probabil în istorie drept „anul coronavirusului“, aproape întreaga planeta fiind afectată de răspândirea COVID-19. Dincolo de măsurile aspre de prevenire a răspândirii acestui virus, am fost martori sau chiar am fost afectați direct de diverse decizii și evenimente care sfidează logica, dar care sunt tratate românește: de la panica excesivă la ignoranță, de la lamentarea exagerată, la ironii și glume, în spiritul „tradițiilor“ din țara lui *râsu’-plânsu’*.

Decizia suspendării cursurilor a fost evident, o măsură corectă din punct de vedere administrativ, dar a generat o criză generală la nivelul întregului sistemul de învățământ și la apariția unor situații paradoxale.

Mutarea on-line a activității didactice a fost întâmpinată cu multă reticență, fiind considerată o soluție de avarie, care nu ține cont de lipsa resurselor, a logisticii necesare, bla-bla-bla. Rău cu rău, dar mai rău fără. Evident că încă mai sunt căutați țapii ispășitori...

Comunicarea on-line profesor-elev, din punct de vedere strict tehnologic, este posibilă, cu excepția situației în care elevul, deși are un smartphone de ultima generație, declară că nu deține echipamentul necesar participării la cursuri. Abundă internetul de fel de fel de platforme și programe cu destinație precisă: e-learning. Cu un pic de voință și un minim de cunoaștere a rutinelor, acestea pot deveni instrumente utile: Google Classroom, Edmodo, Smartech, Socrative pentru conceptul de clasă virtuală și activitățile desfășurate asincron; Google Meet, Microsoft Teams, Zoom, Skype sau Messenger pentru întâlniri video; apoi aplicațiile gen Kahoot!, Quizlet, Lyricstraining, Classtools, Classcraft, Freerice etc. pentru creșterea gradul de atractivitate al activităților. Internetul oferă resurse nelimitate.

Nu contestă nimeni că avem în țară zone și persoane defavorizate, dar... Deși poate sărac și nu neapărat foarte instruit, românului i-a plăcut să țină pasul cu tehnologia. Ca să nu-i fie odrasla mai „prejos“ a vândut purcelul și i-a luat smartphone nou, iar pe cel vechi l-a pasat unei cunoștințe mai sărace sau mai strânsă la pungă decât el. Piața de smartphone-uri din România era estimată la 4

milioane de unități pentru anul 2018.¹ Potrivit ZeList, la nivel național, în ianuarie 2019, existau 9,8 milioane de utilizatori de Facebook.²

S-a mai acreditat ideea că nici profesorii nu au pregătirea necesară pentru astfel de demers didactic. De ani de zile, casele corpului didactic din întreaga țară i-au dus „la un click distanță” de noile tehnologii, pe mai toți profesorii din țara asta, în portofoliile cărora stau, claie peste grămadă, fel de fel de diplome de absolvire a unor cursuri de utilizare a TIC. Din păcate, uneori, aceste perfecționări au însemnat mai mult hârtii în contul celor 90 de credite obligatorii și mai puțin competențe digitale. Prin intermediul programelor Erasmus, multe cadre didactice au participat la cursuri de perfecționare în străinătate, urmate de activități de diseminare și valorificare a experienței acumulate.

Nu lipsesc din peisajul școlii românești profesorii considerați de modă veche, care se îndoiesc temeinicia cunoștințelor predate cu ajutorul noilor tehnologii și preferă metodele tradiționale, dar mulți alții au încercat să modernizeze actul didactic prin utilizarea la clasă a calculatorului, a internetului. Cu toții însă au o mare capacitate de adaptare și sunt dispuși să-și îndeplinească menirea de dascăl și în condiții mai dificile.

Școala on-line l-a afectat și pe părintele obligat prin ordin de ministru să ia „toate măsurile necesare pentru a asigura accesul și participarea preșcolarului/elevului la activitățile de învățare online”. Programul zilnic al mamelor, devenite profesorii de acasă, a suferit o serie de ajustări, mai ales al celor care au copii de vârstă școlară mică. Gradul de satisfacție diferă de la caz la caz: de la copilul conștiincios, care rezolvă sarcinile de lucru cu un sprijin minim, la cel răzgâiat și capricios, care mai are nevoie de intervenția lui domn’ director-tata. Unii școlărei au aterizat în curtea bunicilor, care s-au descurcat și ei cum au putut, alegându-se uneori cu reproșuri pentru implicarea insuficientă.

Urmează examenele naționale cu multe incertitudini, cu distanțare socială, cu măști, termoscanere și culoare de siguranță...

Într-o bună zi, pandemia va trece. Școala on-line va fi o amintire. Poate vom fi învățați cu toții ceva! Sau... NU.

¹ <https://playtech.ro/2019/telefoane-mobile-statistici/>

² <https://www.profit.ro/povesti-cu-profit/it-c/numarul-utilizatorilor-de-facebook-in-romania-a-ajuns-la-9-8-milioane-cati-romani-folosesc-instagram-si-twitter-18832135>

O nouă candidatură pentru proiecte Erasmus+ K101. Perfecționarea profesorilor - reușita elevilor

Dir. adjunct, prof. dr. Ghercă Iulian
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești

Una din cele mai importante condiții pentru realizarea unui învățământ de calitate este, fără doar și poate, pregătirea profesorilor, atât inițială dar mai cu seamă cea de perfecționare periodică pe toată perioada desfășurării activității didactice. În domeniul educației, dezvoltarea profesională continuă este o condiție obligatorie, dar nu suficientă, pentru realizarea meseriei de profesor¹ și punerea în practică a vocației necesare practicării acesteia. Cerințele educaționale ale secolului al XXI-lea nu mai sunt aceleași cu ale secolului precedent. Societatea este într-o schimbare rapidă și impune în mod indiscutabil modificări de substanță și sistemului educațional, care trebuie să se adapteze noilor realități precum globalizarea, accesul la informație/digitalizare (internet), liberalizarea pieței muncii, ușurința de a călători etc.

Posibilitatea accesării fondurilor europene pentru implemenarea unor proiecte pentru educație școlară în cadrul programului european Erasmus+ este o șansă pentru instituțiile ce activează în domeniul educațional, pentru profesori și elevi ca să poată participa la cursuri de formare și perfecționare în vederea dezvoltării instituționale, profesionale și personale și pentru rezolvarea unor probleme prin identificarea și aplicarea unor soluții ca urmare a perfecționării și cunoșterii unor exemple de bună practică din Uniunea Europeană, a dobândirii unei experiențe europene.

Implementarea cu succes a Proiectului „*Scoala – o șansă pentru un viitor mai bun*“, care face parte din acțiunea *School education staff mobility*, a dovedit că accesarea unor fonduri europene și formarea cadrelor didactice în cadrul unor programe internaționale constituie un plus pentru instituției, pentru

¹ A fi ”profesor” (termenul general care îi include pe toți cei ce fac educație) este o chestiune de vocație, este o misiune a cărui importanță nu toți o înțeleg și cred că puțini îi percep dimensiunea. Cred cu tărie că rolul profesorului este de a ajuta elevul să gândească, să evolueze, să se cunoască și să *devină om!* Vezi Ghercă Iulian, 2019, „Nevoia de educație-nevoia de cultură”, *Repere cultural-educaționale*, nr.1, p. 4-9.

profesori, dar și pentru elevi. În urma aprobării finanțării proiectului de mobilitate **pentru profesori Erasmus+ KA 101 Acțiunea Cheie 1 – Educația școlară**, cu numărul **2018-1-RO01-KA101-048356**, „Școala – o șansă pentru un viitor mai bun“, proiect cofinanțat de Comisia Europeană prin AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU PROGRAME COMUNITARE ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII PROFESIONALE, Liceul Teoretic ”Bogdan Vodă” Hălăuțești a primit fonduri pentru implementarea proiectului și atingerea obiectivelor propuse, valoarea grantului fiind de 38 260 euro. Durata proiectului a fost de 13 luni și a început la data de 1 iulie 2018 și s-a finalizat la data de 1 august 2019. SCOPUL implementării proiectului a fost formarea personală și profesională a 16 cadre didactice în vederea adoptării și utilizării standardelor europene în procesul educativ, asigurării egalității de șanse tuturor educabililor, îmbunătățirii rezultatelor școlare, diminuarea absenteismului, determinarea cât mai multor elevi să-și continue studiile liceale în instituția noastră, spre o carieră de succes. Reușita acestui proiect și efectele pozitive înregistrate la nivel instituțional, profesional și personal de către beneficiarii direcți și indirecti a făcut ca depunerea unor noi candidaturi de proiecte Erasmus+ să devină o prioritate a instituției noastre.

În acest context, la începutul lunii februarie 2020 a fost depus un nou proiect de mobilitate **pentru profesori Erasmus+ KA 101 Acțiunea Cheie 1 – Educația școlară** intitulat *Pregătirea profesorilor - reușita elevilor*.

Pentru a identifica necesitățile de formare și perfecționare a cadrelor didactice din instituție s-a realizat un set de chestionare pentru elevi, părinți și profesori. Acestea au stat la baza realizării Planului de Dezvoltare Instituțională și a Planului European de Dezvoltare. La nivelul părinților, a fost exprimată opinia conform căreia ar trebui folosite metode moderne, tehnologie și mijloace actuale în procesul didactic; elevii doresc utilizarea mijloacelor și metodelor moderne; profesorii solicită formarea și perfecționarea în domeniul ICT.

Viziunea școlii noastre este: *Școala noastră – o școală pentru comunitate, o școală pentru Europa*.

Misiunea instituției este: Furnizarea unui cadru organizat pentru educația copiilor, tinerilor și adulților în vederea integrării pe piața locală, națională și europeană a muncii, inserției sociale, pentru munca responsabilă aducătoare de plus valoare, în spiritul toleranței, multiculturalității, pluriconfesionalismului și a respectului pentru individualitate.

Prin implementarea prezentului proiect ne propunem obținerea următoarelor rezultate:

1. Perfecționarea a 21 de profesori care vor disemina și utiliza cunoștințele dobândite cu scopul de a crește atractivitatea actului didactic, a îmbunătăți rezultatele elevilor, a reduce absenteismul și răspunde nevoilor actuale ale educabililor etc.
2. Generalizarea utilizării mijloacelor și metodelor bazate pe ICT – creșterea cu 50% a numărului profesorilor ce le utilizează.
3. Utilizarea unor exemple de bună practică la nivel european în managementul instituției și aplicarea unor strategii privind reducerea absenteismului (15% în anul implementării și următorii 2 ani), îmbunătățirea rezultatelor școlare (creșterea cu 10% a mediilor între 8 și 10, respectiv, a calificativelor), creșterea prestigiului școlii și implicarea comunității în viața școlii (creșterea cu 10% a participării părinților la ședințele cu părinții) etc.
4. Adaptarea procesului și ofertei educaționale la nevoile elevilor și pregătirea acestora pentru viitor (creșterea cu 20% a disciplinelor opționale și a orelor ce utilizează metode moderne bazate pe ICT).

Competențele pe care participanții le vor dobândi la cursurile de perfecționare sunt:

1. „A School for Tomorrow – How Finland is preparing for the future“, 15-20 noiembrie 2020, Helsinki, Finlanda:
 - dezvoltarea abilităților privind utilizarea noilor tehnologii, aplicații și instrumente online;
 - dezvoltarea abilităților privind utilizarea soluțiilor de clasă fără hârtie, care pot face viața elevului și profesorului mai ușoară și învățarea mai antrenantă;
 - dezvoltarea abilităților privind utilizarea instrumentelor pentru crearea de chestionare și evaluări interactive etc.
2. „The Best Social Media and Web Solutions for your Classroom“, 14-19 decembrie 2020, Nice, Franța:
 - dezvoltarea abilităților privind utilizarea Social Media în clasă: gestionarea grupurilor, interacțiunea, comunicarea, schimbul de materiale;
 - dezvoltarea abilităților privind utilizarea de Platforme online de comunicare: gestionarea unei săli de clasă virtuale, căutarea și partajarea de materiale utile etc;
 - dezvoltarea abilităților de motivare a elevilor prin jocuri digitale serioase etc.
3. „Smart education resources. Adopting mobile devices and adapting strategies“, 23-27.03 2021, Faro, Portugalia:
 - dezvoltarea abilităților privind utilizarea dispozitivelor mobile de utilitate educațională și integrare școlară;

- dezvoltarea abilităților privind utilizarea instrumentelor și aplicațiilor de lucru colaborative;

- dezvoltarea abilităților privind utilizarea de instrumente de învățare electronică și modele de integrare etc.

4. “Structured Educational Visit to Schools/Institutes & Training Seminars in Iceland“,

11-17.04 2021, în Reykjavik, Islanda:

- îmbunătățirea cunoștințelor despre sistemele educaționale europene pentru a promova calitatea în procesul educativ;

- dezvoltarea cunoștințelor despre standardele educaționale europene ce oferă exemple de bune practici în vederea rezolvării nevoilor propriei instituții;

- dezvoltarea competenței interculturale și de socializare pentru a stabili contacte internaționale în vederea derulării unor posibile proiecte Erasmus+ KA2 etc.

Depunerea unui nou proiect european Erasmus+ K101 demonstrează dorința de formare și perfecționarea a cadrelor didactice din instituție, dar și preocuparea conducerii unității de dezvoltare instituțională, profesională și personală a profesorilor în vederea racordării actului educațional la realitățile, cerințele și exigențele europene. Exemplele de bună practică din statele europene² pot ajuta la rezolvarea unor probleme instituționale dacă soluțiile adoptate țin cont de contextul și realitățile societății românești.

² Ne uităm cu admirație la realizările din domeniul educațional al țărilor nordice (Finlanda, Suedia, Norvegia etc.) și încercăm să „imităm” anumite măsuri legislative care să producă efecte asemănătoare și în învățământul românesc, fără să ținem cont de specificul societății românești și de realitățile socio-economice existente. De exemplu societatea suedeză a înțeles importanța educației pentru evoluția, dezvoltarea și prosperitatea sa. Aproape jumătate din populația suedeză este implicată într-o formă de educație organizată. Toată educația, de la clasa preșcolară până la cea superioară, este gratuită. Suedia² are printre cele mai mari cheltuieli publice pentru educație în raport cu PIB-ul în UE și un sistem educațional descentralizat. Autoritățile locale pun în centrul activității lor, a comunității, educația, un exemplu grăitor fiind regiunea Sundbybergs (situată la periferia Stockholmului). Pentru a exemplifica și a arăta nivelul alocării bugetare pentru educație de la municipalitate (procentul din PIB la nivel național este în prezent de aproximativ 7%, în trecut a fost și de 13%) ne vom referi la o regiune din apropierea Stockholmului și anume Sundbybergs, cu aproximativ 50.000 de locuitori, având o creștere demografică accentuată (în 2010 erau 38.000 de locuitori, iar pentru anul 2032 se prognozează ca populația să ajungă la 74.000 locuitori, adică dublarea populației în aproximativ 22 de ani, în condițiile în care în majoritatea statelor din Europa este o scădere demografică accentuată, în România fiind chiar alarmantă, dar încă nu există politici guvernamentale eficiente în acest sens!). În această regiune există 8 școli publice și 5 private. În bugetul pe 2019 au fost alocate sume în procent de 17% pentru creșe și grădinițe și 27% pentru celelalte școli. Dacă la aceste procente adăugăm și 6% alocați pentru activitățile culturale, vom observa că 50% din bugetul municipalității este destinat educației și culturii, în condițiile în care

A New Application for Erasmus + K101 Projects. Teacher Training - Student Success

One of the most important conditions for achieving a quality education is, without a doubt, the training of teachers, both initial, but especially that of periodic improvement throughout the teaching activity. In the field of education, continuous professional development is a mandatory condition, but not sufficient for the realization of the teaching profession and the implementation of the vocation necessary to practice it. The educational requirements of the 21st century are no longer the same as those of the previous century. Society is changing rapidly and unquestionably requires changes in substance and the educational system, which must adapt to new realities such as globalization, access to information / digitization (internet), liberalization of the labour market, ease of travelling, etc.

The submission of a new European Erasmus + K101 project demonstrates the desire to train and improve teachers in the institution, but also the concern of the management of the institutional, professional and personal development of teachers to connect the educational process to European realities, requirements and exigencies.

există deja o bază materială adecvată și modernă. Putem înțelege prin acest exemplu, fără prea multe comentarii suplimentare, locul pe care îl ocupă educația în societatea suedeză, plecând de la nivelul de finanțare a acestui domeniu, considerat esențial pentru dezvoltarea societății. Unde este România în acest moment față de Suedia putem să constatăm cu toții iar „importul” unor măsuri legislative care vin într-o cu totul și cu totul altă realitate nu poate produce un efect pozitiv. Riscăm să intrăm din nou în zona tereriei formelor fără fond dacă nu ține cont de particularitățile societății românești.

Proiectele de parteneriat strategic Erasmus+ K229 – un nou pas în internaționalizarea Liceului Teoretic „Bogdan Vodă“ din Hălăucești

Dir. adjunct, prof. dr. Ghercă Iulian
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Încă din anul 2017, la nivelul Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești s-au luat măsuri concrete privind gradul de internaționalizare a instituției, de conectare a acesteia la realitățile, principiile și valorile europene. Implementarea în bune condiții a proiectului „*Scoala – o șansă pentru un viitor mai bun*“, cofinanțat de Comisia Europeană prin AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU PROGRAME COMUNITARE ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII PROFESIONALE, în perioada iulie 2018 - august 2019, a deschis drumul colaborării instituționale cu școli și organizații din Europa. În baza acestor contacte stabilite în acest an, se dorește depunerea unor proiecte de parteneriat strategic cu școli din spațiul european prin depunerea a două candidaturi de proiecte Erasmus+ K229, în calitate de parteneri.

Parteneriatele strategice sunt *proiecte care creează „punți“ de legătură între parteneri din mai multe țări cu scopul de a crește cooperarea internațională prin dezvoltarea de produse educaționale de calitate și inovatoare. Având în vedere faptul că în cazul proiectelor de mobilitate accentul este legat de dezvoltarea persoanelor (fie beneficiari, fie personal al organizațiilor implicate), parteneriatele strategice le completează în mod natural prin accentul care cade în special pe dezvoltare organizațională¹.*

Proiectele de parteneriat strategic în domeniul educație școlară își propun să sprijine dezvoltarea, transferul și/sau implementarea de practici inovatoare, precum și implementarea de inițiative comune cu scopul promovării, cooperării, învățării reciproce (peer learning) și schimbului de experiență la nivel european.

În anul 2020, se consideră proiecte cross-sectoriale proiectele care abordează două priorități din două domenii diferite ale Programului. În mod special pentru parteneriate strategice, cross-sectorialitatea va fi o prioritate în 2020.

În funcție de obiectivele și componența parteneriatului strategic, proiectele pot fi de două tipuri:

Proiectele pentru susținerea inovării (cu produse intelectuale) – proiecte ce își propun să dezvolte rezultate inovatoare și/sau să ofere o

¹ <https://www.erasmusplus.ro/parteneriate-strategice>

diseminare și exploatare structurată a produselor intelectuale inovatoare deja existente.

Proiectele pentru susținerea schimbului de bune practici (fără produse intelectuale) – se axează pe procesul de învățare și pe activități în sine. Acest tip de proiecte oferă posibilitatea organizațiilor implicate să lucreze la nivel transnațional, împărtășind și confruntând idei, practici sau metode de lucru, producând de asemenea rezultate tangibile.

În cadrul proiectelor pentru susținerea schimbului de bune practici exista un format specific: **Parteneriatele de schimb interșcolar**².

La nivelul instituției noastre s-a luat decizia de a depune candidatura pentru două Parteneriate strategice de schimb interșcolar K229. O primă temă este *School meets business - theory meets practice*, a cărui coordonator este o școală din Belgia, iar parteneri alături de Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești mai sunt școli din: Turcia, Bulgaria și Cehia. A doua temă pentru care s-a optat este *I am addicted to... Identifying and fighting modern-day addictions among students*. Coordonator este o școală din Olanda, iar parteneri alături de școala noastră sunt instituții din Polonia, Turcia și Italia.

Pentru parteneriatele de schimb interșcolar sunt eligibile toate instituțiile de învățământ preuniversitar publice și private: grădinițe, școli gimnaziale, școli speciale, școli de muzică, licee, colegii naționale/tehnice, școli profesionale, licee tehnologice și școli postliceale. De asemenea, sunt eligibile să solicite finanțare cluburile și palatele copiilor, cluburile sportive școlare și centrele de excelență.

Parteneriatele de schimb interșcolar pot solicita finanțare pentru managementul și implementarea proiectului, activități transnaționale de învățare/predare/formare, sprijin pentru nevoi speciale, costuri excepționale, dar nu pot solicita finanțare pentru produse intelectuale, evenimente de multiplicare și reuniuni transnaționale.

În cazul aprobării proiectului, fiecare școală parteneră va încheia un contract de finanțare cu Agenția Națională din țara sa.

În formularul de candidatură „Parteneriate de schimb interșcolar” se poate solicita finanțare doar pentru proiecte pentru susținerea schimbului de bune practici. Combinarea mobilității cu cooperarea virtuală poate fi un element important al parteneriatelor de schimb școlar. În aceste proiecte instituțiile sunt încurajate să utilizeze eTwinning pentru a lucra împreună înainte, în timpul și după activitățile proiectului. Agenția Națională va acorda prioritate proiectelor în care sunt implicate instituții care dețin certificatul de școală eTwinning, în

² <https://www.erasmusplus.ro/educatie-scolara-parteneriate>

procesul de evaluare fiind îndeplinite subcriteriile referitoare la utilizarea platformei eTwinning³.

Parteneriatele strategice în domeniul școlar reprezintă o variantă flexibilă de cooperare între parteneri din țări diferite. Activitățile propuse în cadrul proiectelor trebuie să contribuie la atingerea obiectivelor stabilite la nivelul Programului Erasmus + pentru domeniul școlar și pot include o varietate din cele prezentate mai jos.

Dezvoltarea, testarea, adaptarea și adoptarea/punerea în aplicare de practici inovatoare privind:

- noi programe de învățământ, cursuri, materiale și instrumente de învățare;
 - metodologii și abordări pedagogice de predare și învățare, în special cele care furnizează competențe cheie și competențe de bază, competențe lingvistice și axarea pe utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor;
 - noi forme de programe de formare practică și studiul unor cazuri reale din afaceri și industrie;
 - noi forme de învățare și de furnizare a educației și formării profesionale, în special utilizarea strategică a învățării deschise și flexibile, mobilitate virtuală, resurse educaționale deschise și o mai bună exploatare a potențialului tehnologiei informației și comunicațiilor;
 - metode și instrumente de orientare, consiliere și pregătire;
 - instrumente și metode pentru profesionalizarea și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice, a formatorilor și a altor categorii de personal, cu un accent deosebit pe educația inițială îmbunătățită și pe formarea continuă a cadrelor didactice;
 - gestionarea și conducerea instituțiilor de educație și formare;
 - activități de informare între organizațiile din diferite sectoare ale educației, formării și tineretului;
 - cooperare strategică între furnizorii de învățare, pe de o parte, și autoritățile locale/regionale, pe de altă parte .

Depunerea unor candidaturi pe Parteneriate strategice este o evoluție firească a procesului de internaționalizare al școlii. Reușita acestor candidaturi ar aduce numeroase elemente de noutate și o colaborare directă cu instituții educaționale din spațiul european și, implicit, posibilitatea de a experimenta și observa desfășurarea actului educațional din Europa de către elevii și profesorii școlii noastre.

³ <https://www.erasmusplus.ro/educatie-scolara-parteneriate>

Erasmus + K229 Strategic Partnership Projects - A New Step in the Internationalization of the „Bogdan Vodă“ Theoretical Highschool in Hălăucești

Within „Bogdan Vodă” Theoretical Highschool in Hălăucești concrete measures have been taken regarding the degree of internationalization of the institution, its connection to European realities, principles and values since 2017. The implementation in good conditions of the project “School - a chance for a better future”, co-financed by the European Commission through the NATIONAL AGENCY FOR COMMUNITY PROGRAMS IN THE FIELD OF VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING, between July 2018 and August 2019, paved the way for institutional collaboration schools and organizations in Europe.

Based on these contacts established this year, it is desired to submit strategic partnership projects with schools in the European area by submitting two Erasmus + K229 project applications, as partners.

Applying for Strategic Partnerships is a natural evolution of the school’s internationalization process. The success of these candidacies would bring many elements of novelty and a direct collaboration with educational institutions from the European space and implicitly the possibility to experience and observe the development of the educational process in Europe by the students and teachers of our school.

Școala on-line prefigurată de Proiectul Erasmus+ „Școala - o șansă pentru un viitor mai bun“

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești, Iași

În iarnă, din îndepărtata Chină, soseau știri alarmante despre un nou virus, despre numărul mare de infectări și de victime, dar totul părea... prea departe. Din păcate, în scurt timp, omenirea avea să se confrunte cu noua pandemie, fiecare stat fiind nevoit să adopte seturi de măsuri menite să protejeze populația și să limiteze răspândirea coronavirusului Covid 19.

Urmând modelul altor state europene, la noi este luată decizia de suspendare a cursurilor din învățământul preuniversitar, mai întâi în perioada 11 martie - 22 martie, urmând prelungirea până la sfârșitul anului școlar. Școala se află în fața unei imense provocări: transferarea procesului didactic în mediul on-line. Calculatorul și conexiunea la internet devin mijloace didactice fundamentale! Profesorul este nevoit să-și regândească întreaga activitatea pentru a se adapta noii situații.

Proiectul de mobilitate pentru profesori Erasmus+ KA 101 Acțiunea Cheie 1 - Educația școlară, cu numărul 2018-1-RO01-KA101-048356 „Școala - o șansă pentru un viitor mai bun“ derulat de Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești în perioada 02.07.2018 - 01.08.2019 se dorea a fi un demers didactic util, cu efecte imediate, dar și cu beneficii pe termen mediu și lung, care să contribuie în următorii ani școlari la creșterea calității actului didactic în unitatea noastră. În situația actuală putem spune, fără teama de a greși, că grație acestui proiect, unitatea noastră a avut oportunitatea de a nu fi surprinsă total nepregătită de necesitatea organizării activității didactice în spațiul virtual.

Cursul desfășurat la Florența în perioada 03 – 09 decembrie 2018 intitulat „Classroom Management Solutions for Teachers: new methodologies, effective motivation, cooperation and evaluation strategies“ a propus participanților aprofundarea cunoștințele despre utilizarea TIC la clasă, identificarea și experimentarea de noi instrumente: The Flipped Classroom, Quizizz, TED, Quizlet, dar și familiarizarea cu platforma EDMODO.

Participarea la cursul *Interactive Teaching - Using Educational Games and New Technology in order to enhance learners' motivation* desfășurat în perioada 04 – 08.02.2019 la Konstanz – Germania, în cadrul Proiectului de mobilitate pentru profesori Erasmus+ - „Școala - o șansă pentru un viitor mai bun“ a deschis o nouă perspectivă asupra utilizării la clasă a noilor tehnologii, anticipând parcă școala on-line.

Edmodo se dovedește o alternativă viabilă de e-learning, numeroși utilizatori din întreaga lume desfășurând cursuri pe această platformă, accesibilă oricărui utilizator și care asigură o comunicare eficientă între profesori, elevi și părinți. Platforma poate fi accesată gratuit de pe orice dispozitiv calculator / laptop / smartphone / tabletă și reprezintă o soluție ideală de desfășurare a activității on-line de tip asincron. Dispune de numeroase instrumente de lucru, este un mediu controlat, în care profesorul poate distribui și poate vizualiza fiecare mesaj, fișier sau conținut postat de către elevii clasei sale.

Metoda **The Flipped Classroom** poate o bună soluție în contextul învățării on-line, prin faptul că elevii primesc cursuri sub formă unor resurse de învățare (videoclipuri, PPS-uri, articole) în loc de teme, pe care le vizionează individual, iar aceste devin baza unor dezbateri în cadrul activităților on-line sincron, ce pot fi organizate pe Zoom sau alte aplicații care permit întâlniri video, exploatând ideea de clasă „inversată“, care permite trecerea de la un model centrat pe profesor, la unul centrat pe elev și satisface nevoile individuale de cunoaștere. Elevii studiază în ritm propriu baza teoretică sub diferite forme - lecția din manual, diverse documente, articole sau lecturi propuse de profesor, vizionarea unor videoclipuri, utilizarea unor aplicații digitale, urmând ca în sesiunile video, elevii să interacționează, să se ajute reciproc și, cu sprijinul profesorului să fie făcute clarificările conceptuale.

Pedagogul german, Falko Peschel, a enunțat principiile metodologice fundamentale și a identificat dimensiunile clasei inversate¹:

- o deschidere la nivel organizațional: regula condițiilor generale (loc, timp ...);
- o deschidere metodică: un dispozitiv de învățare care pune elevul pe primul loc;
- deschiderea spre conținut: transformarea curriculum-ului într-un plan de învățare deschis;
- deschiderea socială: definirea obiectivelor ce fac referire la managementul clasei, structura cursurilor, un plan de predare pe termen lung, relațiile sociale, condițiile de muncă, elaborarea regulilor;

¹ <https://edict.ro/de-ce-clasa-inversata/>

- o deschidere personală: relația dintre profesor-elev sau elev-elev.

În organizarea activităților on-line putem apela cu succes la instrumentele Web 2.0 Tools și a noilor tehnologii, prin intermediul cărora cadrul didactic poate pregăti și realiza materiale didactice atractive, care favorizează învățarea interactivă, evaluarea rapidă și analiza evoluției elevilor. Aplicațiile au interfețe grafice intuitive, plăcute, programabile, încurajează participarea activă a elevilor, permit interacțiunea facilă între utilizatori.

Instrumentele Web 2.0 sunt softuri uimitoare, extreme de atractive pentru utilizatori. Sunt disponibile online și permit utilizatorilor:

- > să creeze în manieră interactivă prezentări ale unor conținuturi;
- > să realizeze proiecte și activități de învățare prin cooperare;
- > să editeze materiale multimedia (fotografii și materiale video);
- > să păstreze pe o perioadă limitată de timp și să arhiveze date.

Există numeroase aplicații a căror utilizare în mediul didactic permite adaptarea demersului didactic, apropierea elevilor de materiile pe care le predăm, asimilarea rapidă a conținuturilor predate într-o manieră plăcută și formarea de competențe reale, atât la nivelul disciplinei, cât și la nivel interdisciplinar.

În activitățile de diseminare, dar și în numerele 1 și 2 ale revistei noastre, echipa de proiect a prezentat ample materiale despre toate aceste instrumente, ce pot asigura sau completa logistica necesară activității on-line. Din *Universul Web 2.0 Tools* am încercat să realizăm și să prezentăm o selecție a celor mai importante aplicații, care pot face lecțiile mai interesante, mai atractive. În funcție de creativitatea și inspirația fiecărui cadru didactic, ele pot fi integrate în orice moment al lecției on-line, sunt foarte apreciate de elevi și nu sunt cronofage: *Quizlet, Kahoot, Socrative, Classtools, Lyricstraining, Freerice, Plikers etc.*

Ghidul metodologic *Experiența europeană în sprijinul implementării unui management educațional eficient – Școala - o șansă pentru un viitor mai bun* coordonatori Iulian Ghercă, Lidia - Mihaela Neculăeș și Neculai Juncă a apărut în 100 de exemplare la EDITURA PIM – IAȘI, cu Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României și are în cuprins 238 de pagini. Poate fi accesat în varianta electronică <http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/materiale/ghid.pdf> și conține o colecție de 29 de studii, articole, tutoriale, experiențe didactice și interculturale, semnate de cei 16 profesori participanți în cadrul proiectului.

Online School Foreshadowed by Erasmus + Project „School - A Chance for a Better Future”

The **Erasmus + KA 101 Mobility Project 101 Key Action 1 - School Education**, with the number **2018-1-RO01-KA101-048356**, “*School - A Chance for a Better Future*”, carried out by the “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool Hălăucești between 2nd July 2018 and 1st August 2019 is a useful teaching approach, with immediate effects, but also with medium and long term benefits, which contributes to increasing the quality of teaching in our school.

The project offers viable solutions from a logistical and conceptual point of view, for the current situation that led to the need to organize the teaching activity in the virtual space. Depending on the creativity and inspiration of each teacher, they can be integrated at any time of the online lesson, are highly appreciated by students: Edmodo, The Flipped Classroom, Quizlet, Kahoot, Socrative, Classtools, Lyricstraining, Freerice, Plikers, etc.

Issues 1 and 2 of our magazine and the *Methodological Guide The European Experience in Support of the Implementation of an Efficient Educational Management - School - A Chance for a Better Future* contain extensive materials, tutorials, examples of good practice and can be accessed electronically at <http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/>.

**Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești, o instituție
cu o tradiție de peste un secol
Oferta educațională și o privire spre viitor**

Dir. adjunct, prof. dr. Ghercă Iulian
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Existența unei instituții educaționale de nivel liceal, cu profil teoretic, în mediul rural este o raritate și o „binecuvântare“ pentru respectiva comunitate, chiar și în zilele noastre. Din acest punct de vedere, Hălăuceștiul este binecuvântat cu o tradiție educațional-cultural-religioasă încă de la sfârșitul secolului al XIX lea, când Ordinul Franciscan a construit prima clădire pentru seminarul franciscan și, ulterior, a demarat mai multe activități educaționale, culturale și caritabile în localitate. O astfel de tradiție și istorie onorează și obligă în egală măsură comunitatea din Hălăucești să continue, să dezvolte și să prețuiască educația, cultura și ofere, în continuare, copiilor și tinerilor din localitate, dar și din împrejurimi, posibilitatea de a putea beneficia de un act educațional de calitate în cadrul Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești. Realitățile secolului al XXI-lea sunt diferite, dar menținerea instituției din localitate cu nivel liceal, filieră teoretică, rămâne și astăzi o provocare.

Putem afirma că Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești, care își desfășoară activitatea în clădirea fostului Seminar Franciscan este continuatorul primei instituții liceale din localitate, beneficiind de o tradiție și istorie de peste un secol, reprezentând, astfel, o situație cu totul specială, extraordinară pentru o localitate din mediul rural.

Hălăuceștiul este o localitate cu o înclinație aparte spre educație și cultură datorită, în primul rând, influenței exercitate de activitatea Ordinului Fraților Minori Conventuali, iar din 1895 a Provinciei regulate a franciscanilor conventuali (Provincia Franciscană Conventuală „Sfântul Iosif, Soțul Preacuratei Fecioare Maria“ din România¹) pe teritoriul românesc. Trebuie să

¹ Textul Decretului de înființare a Provinciei Franciscane Conventuale „Sfântul Iosif, Soțul Preacuratei Fecioare Maria“ din România este redat în întregime, cu explicații și comentarii în Antonel Aurel Ilieș, *Sfântul Francisc de Assisi și Franciscanii din România – Provincia Franciscană Conventuală „Sfântul Iosif“*, Editura Serafica, Roman, 2013, p. 76-85.

menționăm că datorită activității cultural-educaționale și publicistice desfășurată sub egida Ordinului franciscanilor minori conventuali din Moldova, localitatea Hălăucești s-a aflat într-o situație atipică, deosebită de situația majorității localităților din mediul rural din România sexolului al XIX-lea și începutului secolului al XX-lea, unde activitatea educațională și culturală erau aproape inexistente. Astfel, locuitorii din Hălăucești au putut beneficia de existența unei Școli de dascăli (recunoscută și subvenționată de Guvernul României, începând cu anul 1899²), a unui Seminar Franciscan, a unui Gimnaziu Franciscan, a unui Orfelinat catolic („Vasile Alecsandri“), revistei „Viața“. Toate acestea au întregit activitatea educațională și culturală desfășurate și prin instituțiile statului precum Școala primară mixtă etc. Existență în mediul rural pentru acea dată (și, probabil, chiar și pentru zilele noastre) a unui astfel de context educațional și cultural, putem spune că a fost și este o binecuvântare pentru locuitorii din Hălăucești și încurajează și obligă pe cei „responsabili” astăzi de promovarea și dezvoltarea vieții cultural-educaționale.

Efortul de promovare și mediatizare a Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești trebuie să fie unul constant, susținut și la nivelul întregii comunități în vederea menținerii acestei instituții educaționale. Din cauza scăderii populației școlare și a altor cauze ce țin de modul de organizare a actului educațional, este o provocare continuă, de la an la an, să se mențină nivelul liceal și să se realizeze clasele a IX-a, uman și real. În acest context, promovarea și mediatizarea ofertei educaționale devine o prioritate a școlii noastre, dar și a comunității întregi.

Având în vedere Misiunea asumată a instituției noastre - *Furnizarea unui cadru organizat pentru educația copiilor, tinerilor și adulților în vederea integrării pe piața locală, națională și europeană a muncii, inserției sociale, pentru muncă responsabilă aducătoare de plusvaloare, în spiritul toleranței, multiculturalității, pluriconfesionalismului și a respectului pentru individualitate. Misiunea specifică școlii noastre se definește ca o posibilitate de a le asigura elevilor care o frecventează egalitatea de șanse în plan instructiv și educațional.* - dar și viziunea acesteia - *Școala noastră – o școală pentru comunitate, o școală pentru Europa* - conducerea liceului și colectivul de cadre didactice, didactic auxiliar și nedidactic își concentrează acțiunile și încearcă să fructifice și să îmbunătățească infrastructura școlară, să implementeze metode moderne de învățare în actul educațional, să crească atractivitatea actului educativ și rezultatele la examenele naționale, să diversifice activitățile extrașcolare, extracurriculare și educative, să crească

² Dănuț Doboș, Silviu Vacaru, *Hălăucești. Sat de veche tradiție cultural-religioasă*, Sapienția, Iași, 2004, p.217.

gradul de internaționalizare a școlii prin proiecte și parteneriate naționale, internaționale și europene, să dezvolte parteneriatul cu familia și autoritățile locale în vederea îndeplinirii Misiunii și punerii în practică a viziunii enunțate.

Valorile educaționale pe care școala noastră le promovează sunt:

- ✓respectul față de sine și față de ceilalți;
- ✓asumarea responsabilităților;
- ✓competitivitatea;
- ✓promovarea succesului și a eficienței;
- ✓cultivarea inițiativei, a adevărului;
- ✓disciplina muncii;
- ✓toleranța;
- ✓respectul față de mediul înconjurător.

Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești este unitatea care școlarizează cel mai mare număr de elevi din zona rurală adiacentă municipiului Pașcani.

La nivelul liceului sunt oferite servicii educaționale prin:

- ✓învățământ preșcolar;
- ✓clasa pregătitoare;
- ✓învățământ primar;
- ✓învățământ gimnazial;
- ✓învățământ liceal cu profil umanist și profil real.

Unitatea școlară funcționează în două schimburi, limbile străine studiate în unitate sunt limba engleză și limba franceză.

Începând cu data de 1.09.2007, Școala cu clasele I – VIII Luncași și Grădinița cu program normal Luncași au devenit locații ale liceului, astfel încât, în prezent, liceul este structurat astfel:

- ✓Locația Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești;
- ✓Locația Școala cu clasele I – VIII, Luncași - o grupă de preșcolari;
- ✓Locația Grădinița cu program normal, Hălăucești.

La nivelul Liceului Teoretic „Bogdan Vodă”, Hălăucești, în anii școlari 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020 a existat un număr de aproximativ 44 de cadre didactice. Majoritatea profesorilor sunt cu gradul didactic I, aproximativ 28 (există și profesori cu doctorat), 7 cu gradul didactic II, iar ceilalți cu definitivat sau înscriși la definitivat. Toate cadrele didactice sunt calificate și majoritatea au și statutul de titulari. La nivelul anului școlar 2018-2019, în cadrul unității școlare existau 22 de cadre didactice care domiciliază în altă localitate decât școala, 1 cadru didactic nou venit în școală și 1 colaborator.

În cadrul liceului există:

- 22 săli de clasă;

- 3 laboratoare;
- 1 bibliotecă;
- 1 sală de sport;
- 1 teren de sport;
- 5 cabinete școlare;
- 1 arhivă;
- 5 băi.

Din anul școlar următor 2020-2021 în cadrul instituției va exista și o grădiniță nouă, realizată de către autoritățile locale după cele mai înalte standarde și exigențe educative și arhitecturale. În această grădiniță vor funcționa 4 grupe, aproximativ 80 de preșcolari.

Baza materială a instituției este una modernă și atractivă ce contribuie la crearea unui climat educațional propice dezvoltării armonioase a elevilor.

Rezultatele la examenele naționale din ultimii 4 ani au fost peste media rezultatelor la nivel național și peste media celor județene atât la Evaluare Națională, cât și la Bacalaureat (peste 70% la Bacalaureat în perioada menționată).

Printre proiectele și parteneriatele desfășurate la nivelul liceului se numără:

1. Let s Do It, Romania! - 15.09.2018;
2. Patrula de Reciclare, în parteneriat cu RORec, an școlar 2018-2019;
3. Ecologie și artă, în parteneriat cu Școala Stroe Beloescu, Bîrlad, an școlar 2018-2019;
4. 19 zile de prevenire a abuzurilor și violenței asupra tinerilor, 1-19.11.2018;
5. Proiect ROSE, an școlar 2018-2019;
6. Proiect Erasmus+ Școala o șansă pentru un viitor mai bun, an școlar 2018-2019;
7. Sister School Project, în parteneriat cu Babaeski Sehit Ersan Yenici Anadolu Lisesi, Turcia, 21-25.01.2019.

✓ Asociația Valoare + - scopul parteneriatului este desfășurarea unor evenimente de informare pentru prevenția și combaterea traficului de ființe umane;

✓ Mișcarea pentru Acțiune și Inițiativă Europeană – scopul parteneriatului este introducerea și predarea în liceu a programei educaționale *O oră pentru democrație*;

✓ Parteneriat de colaborare cu dr. Anton Păduraru Dana Teodora în cadrul unui program pentru Dezvoltarea și implementarea unui program educațional

de prevenire a bolilor cu transmitere sexuală și a sarcinilor neplanificate la adolșcențele din mediul rural din N-E României;

✓Parteneriat de colaborare cu Școala Gimnazială Stroe S. Belloescu, Bîrlad;

✓Asociația eLiberare – scopul parteneriatului este prevenire traficului de persoane;

✓Asociația Română pentru Reciclare;

✓Poliția Hălăucești;

✓Dispensarul Hălăucești;

✓Căminul Cultural Hălăucești;

✓Biblioteca Comunală Hălăucești;

✓Parohia romano-catolică Hălăucești;

✓Clubul Copiilor;

✓Centrul Cultural Sf. Ilie Miclăușeni;

✓Facultatea de Construcții de Mașini și Management Industrial – Universitatea Tehnică Gh. Asachi, Iași;

✓Colegiul Național Mihail Sadoveanu, Pașcani;

✓Inspectoratul de Jandarmi Județean, Iași;

✓Complexul Muzeal Național „Moldova”, Iași.

Existența unui psiholog școlar, implementarea mai multor proiecte din fonduri europene, dar și Banca Mondială (ROSSE), existența unei infrastructuri școlare decente și moderne, calitatea și profesionalismul cadrelor didactice, grija față de elevi, rezultatele la examenele naționale, existența revistei școlii *Repere cultural-educăționale*, a site-ului școlii <http://www.liceulhalaucesti.ro/>, cu o secțiune de Resurse Educăționale Deschise, a site-ului proiectului Erasmus+ „Școala o șansă pentru un viitor mai bun”, implementat în 2018 – 2019, <http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/index.htm>, apropierea de familie și un bun parteneriat cu autoritățile și instituțiile locale, fac din Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești o bună opțiune pentru absolvenții de gimnaziu, din localitate, dar și din localitățile din zonă care vor să urmeze studii liceale, filieră teoretică. Elevii liceului nostru au posibilitatea de a face performanță și ulterior de a continua studiile la universități de prestigiu din țară și străinătate. Pentru cei care însă au anumite curențe și dificultăți în învățare există o grijă aparte a profesorilor care, prin activități remediale intense, reușesc să aducă acești elevi la un nivel de promovare a examenului de Bacalaureat. Așadar, toată activitatea școlii noastre are în centru ei, în mod concret și nu doar teoretic, elevul și necesitățile acestuia. Prin actul educăționale și proiectele educăționale extrașcolare se urmărește formare elevilor pentru societate, pentru viață și nu doar achiziționarea unor informații la diverse materii de studiu.

Considerăm că educația și școala au rolul de a forma *Oameni* și cetățeni cu principii și valori morale, care să-și descopere și valorifice abilitățile și să-și urmeze vocația. Binele și dezvoltarea elevilor noștri reprezintă efortul cadrelor didactice din Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești!

Îi așteptăm, așadar, pe toți absolvenții claselor a VIII-a din zonă care doresc o educație de calitate să se alăture nouă prin înscrierea la liceul nostru și începerea unui drum nou ghidat de profesori competenți a căror principală calitate este aceea de OM!

„Bogdan Vodă“ Theoretical Highschool in Hălăucești, an Institution with a Tradition of over a Century. The educational Offer and a Look to the Future

The existence of a highschool educational institution, with a theoretical profile, in rural areas is a rarity and a „blessing“ for that very community, even today. From this point of view, Hălăucești has been blessed with an educational-cultural-religious tradition since the end of the 19th century, when the Franciscan Order built the first building for the Franciscan seminary and later started several educational, cultural activities and charities in the locality.

The existence of a school psychologist, the implementation of several projects from European funds, but also the World Bank (ROSSE), the existence of a decent and modern school infrastructure, the quality and professionalism of teachers, the care of students, the results of national exams, the existence of the school magazine *Cultural-Educational Milestones*, of the school website <http://www.liceulhalaucesti.ro/>, with a section of Open Educational Resources, of the Erasmus + Project – **School – a chance for a better future** website, implemented in 2018-2019, <http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/index.htm>, closeness to family and a good partnership with local authorities and institutions, make „Bogdan Vodă“ Theoretical Highschool in Hălăucești a good option for secondary school graduates, from the locality, but also from the localities in the area that want to study highschool theoretical courses. Our highschool students have the opportunity to perform and later to continue their studies at prestigious universities in the country and abroad. For those who have certain deficiencies and learning difficulties, there is a special concern of teachers who, through intense remedial activities, manage to bring these students to a level of passing the Bacalaureate exam. Therefore, all the activity

of our school has in its centre, concretely and not only theoretically, the student and his/her needs. The educational act and extracurricular educational projects aim at training students for society, for life and not just the acquisition of information in various school subjects. We believe that education and school have the role of training *People* and citizens with moral principles and values, who will discover and develop their skills and pursue their vocation. The well-being and development of our students represents the effort of the teachers from „Bogdan Vodă“ Theoretical Highschool in Hălăucești!

We are, therefore, waiting for all the 8th grade graduates in the area who want a quality education to join us by enrolling in our highschool and starting a new path guided by competent teachers!

Concursuri și olimpiade școlare

Prof. *Paiu Ana –Maria*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

„Învățătura cere o muncă de fiecare moment,
munciți câte puțin, în fiecare zi.“
(Grigore Moisil)

Unul dintre motivele cele mai importante pentru a merge la școală este bogăția de cunoștințe și informații furnizate în cadrul școlii. Școala oferă un refugiu sigur pentru răspândirea ideilor și adesea ne oferă acces la subiecte și idei pe care nu le-am găsi în mod regulat în casele noastre.

Un rol important în furnizarea cunoștințelor și informațiilor îl are profesorul. Pasiunea profesorilor de la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* pentru materia predată îi determină pe elevi să devină curioși și să se transforme în mici exploratori perseverenți și competitivi.

Astfel, pasiunea pentru performanță a elevilor și profesorilor de la liceul nostru este reflectată de premii obținute la olimpiadele și concursurile școlare, la diverse discipline studiate pe semestrul I al anului școlar 2019-2020.

La disciplina *Limba și literatura română*, elevele Gurgu Cătălina și Mihăeș Miruna, din clasa a XI-a B, au participat la concursul internațional *Lecturi Sadoveniene*, organizat de Colegiul *Mihail Sadoveanu*, Pașcani, noiembrie 2019, unde au obținut locul al II-lea, fiind îndrumate de doamna profesor Silvia Mîrț.

Eleva Clopoțel Gianina, din clasa a XI-a B, sub îndrumarea doamnei profesor Silvia Mîrț, a obținut mențiune în cadrul competiției – Olimpiada județeană *Lectură ca abilitate de viață*, organizată la Colegiul Național „Costache Negruzzi“ Iași, februarie 2020 .

Elevii liceului nostru au mai participat și la *Concursul interdisciplinar Cezar Petrescu*, Hârlău unde elevele Clopoțel Sorana Maria și Bisog Anabela din clasa a IX-a B, au obținut locul al III-lea la secțiunea I, fiind coordonate de doamna profesor Neculăeș Lidia Mihaela . La secțiunea a II-a, prezentări Power Point, elevii Gurgu Cătălina, Asoltanei Ana Maria, Clopoțel Gianina, Mitran Richard, din clasa a XI-a B au obținut locul al III-lea, sub îndrumarea doamnei profesor Mîrț Silvia.

Eleva Ichimaș Cristina Emanuela, clasa a VI-a A, a participat, în luna martie 2020, la Olimpiada județeană *Universul cunoașterii prin lectură*, unde a obținut mențiune, sub îndrumarea doamnei profesor Neculăeș Lidia Mihaela.

În cadrul catedrei de *Matematică*, s-au organizat și desfășurat *Olimpiada de matematică*, faza pe școală și *Concursul de matematică aplicată „Adolf Haimovici“* faza pe școală în luna ianuarie a anului 2020. Elevii din cadrul liceului au participat și la Concursul județean „Nicu Șerban” desfășurat la Liceul Tehnologic „Mihai Busuioc” din Pașcani, în noiembrie 2019, unde s-au obținut următoarele premii:

➤ Clasa a IV-a : Mărtinică Beatrice Maria – premiul III și Andronic Mario Andrei – mențiune; profesor îndrumător Păuleți Mihaela;

➤ Clasa a VI-a A: Neculăeș Andra – premiul II și Ichimaș Cristina Emanuela, Mihălcuț Ioana Miruna – mențiune; profesor îndrumător Balan Maria;

➤ Clasa a VII-a – Neculăeș Alesia-mențiune; profesor Paiu Ana –Maria.

În cadrul ciclului primar, elevii au participat la *Concursul Comper* de Limba română și matematică.

La disciplina *Istorie*, doamna profesor Axinte Daniela Camelia a organizat și desfășurat concursul local dedicat Unirii Principatelor Române din 1859, elevii noștri obținând următoarele premii:

➤ *Locul III*, echipaj format din elevele: Amariei Vasilica, clasa a X-a A; Bostan Monica, clasa a IX-a A; Iftimie Amalia, clasa a IX-a A;

➤ *Locul III*, echipaj format din elevele: Beți Patricia, clasa a IX-a A; Gabor Sara, clasa a IX-a A; Tănase Gabriela, clasa a IX-a A.

Rezultatele școlare obținute se datorează colaborării eficiente dintre profesori și elevi, și suntem mândri de premiile diplomele și de elevii care participă la competițiile școlare.

„*Rețeta succesului: studiază atunci când alții dorm; muncește atunci când ceilalți lenevesc; pregătește-te pe când alții se joacă; visează în vreme ce alții doar își doresc.*“

(William A. Ward)

School Competitions and Olympics

The desire to achieve performance determined the students and teachers to gladly participate in the school competitions in the first semester of the 2019 - 2020 school year. Numerous awards have been given to Romanian language and literature, mathematics and history. All these school results obtained are due to the efficient collaboration between teachers and students and we are proud of the awards and diplomas obtained, but also of the students who have participated in school competitions.

Site-ul oficial al Liceului Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

Trăim în secolul vitezei și omul contemporan își dorește să primească sau să găsească informațiile de care are nevoie cu un efort minim. Nimeni nu mai este dispus să aloce prea mult timp cercetării sau documentării pentru soluționarea problemelor, iar Internetul a devenit principala sursă de informare a zilelor noastre.

Site-ul de prezentare al Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești s-a născut în anul 2012, din pasiunea pentru programe și calculatoare a autorului, dar mai ales ca o necesitate firească de a oferi mai multă vizibilitate unității noastre în spațiul virtual. Prin intermediul a sute de pagini și materiale, s-a avut în vedere o prezentare corectă, obiectivă, actualizată permanent, a celor mai importante informații din domeniul nostru de activitate, din dorința de a convinge orice ipotetic vizitator, utilizator de internet, de seriozitatea școlii noastre, a conducerii manageriale și a colectivului de cadre didactice, dar și de beneficiile elevilor care studiază la Hălăucești.

După ce a funcționat mai bine de cinci ani în diverse locații, din 2018 site-ul s-a mutat la actuala adresă. În statisticile de trafic au fost contorizate, numai în ultimii doi ani, 107 872 vizite (la data de 6 mai 2020), ceea ce demonstrează interesul publicului față de unitatea noastră, pentru că succesul unui site este reprezentat de numărul de vizitatori unici, de numărul de accesări.

Dar să vedem ce informații au stârnit interesul vizitatorilor!

Cele mai vizionate pagini au fost, indiscutabil, cele dedicate Proiectului european Erasmus+ ***Școala – o șansă pentru un viitor mai bun***, având la începutul lunii mai peste 50 000 de accesări, site prezentat în numărul trecut al revistei noastre. Site-ul oficial al proiectului poate fi accesat direct de pe pagina principală a site-ului liceulhalaucești.ro de pe link-ul dat sau utilizând adresa <http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/index.htm>. Prin intermediul paginilor electronice bilingve – română și engleză - sunt puse la dispoziția celor interesați informații detaliate despre inițierea, proiectarea, planificarea, derularea și evaluarea proiectului.

Pagina *Despre noi* cuprinde o amplă prezentare a liceului nostru, pornind de la viziunea școlii: *Școala noastră - o școală pentru comunitate, o școală pentru Europa!*, precum și misiunea școlii - furnizarea unui cadru organizat pentru educația copiilor, tinerilor și adulților în vederea integrării pe piața locală, națională și europeană a muncii, inserției sociale, pentru muncă responsabilă aducătoare de plusvaloare, în spiritul toleranței, multiculturalității, pluriconfesionalismului și a respectului pentru individualitate.

Tot aici găsim valorile educaționale promovate de școala noastră:

- respectul față de sine și față de ceilalți;
- asumarea responsabilităților;
- promovarea succesului și a eficienței;
- competitivitatea;
- cultivarea inițiativei, a adevărului;
- pluriconfesionalismul;
- disciplina muncii;
- toleranța.¹

Pagina de *Istoric* a fost realizată după un studiu amănunțit al documentelor din arhiva școlii, efectuat în iarna anului 2011 de către subsemnatul, dar și pe baza unor informații preluate din cercetările prof. M. Bișoc în *Monografia muzical-folclorică a localității Hălăucești* (ms), Iași 1983 și prof. T. Ancuța în *Comuna Hălăucești, Caracterizare geografică complexă* (ms), Hălăucești 1988 și a unor mărturii ale localnicilor.

Învățământul la Hălăucești are o tradiție seculară, prima școală fiind înființată în anul 1867 într-o casă compusă dintr-o cameră și o tindă, situată vis-a-vis de clădirea actuală a Primăriei și având înscriși doisprezece elevi, conform unui raport trimis la 20 ian.1870 Revizoratului Școlar Roman de către primul director al școlii, Hristea Popovici.

În anul 1908 a fost construit un nou local, iar în anul 1915 „școala primară mixtă” funcționa în actuala clădire a Clubului Elevilor și Copiilor, cu patru săli de clasă și „a fost construită și o locuință pentru învățător”.

Construcția Clădirea primului Seminar Franciscan a început în primăvara anului 1897, la Hălăucești, iar în toamna aceluiași an era aproape terminată. (actualul corp B). În anul 1936, la inițiativa clerului local se construiește un colegiu particular ce a funcționat cu programa statului până în anul 1948 și a cărui clădire impozantă reprezintă astăzi corpul principal al liceului nostru. Proiectul clădirii a fost făcut la Paris, pe cheltuiala statului român dar și cu fonduri de la Vatican, după cum susține nea Andrei Bîlha, fost angajat al școlii.

¹ http://liceulhalaucesti.ro/despre_noi.htm

Relevante în acest sens sunt o serie de fotografii descoperite în colecția personală a fostului secretar al Primăriei Hălăucești, domnul P. Clopoțel, digitalizate și prelucrate de subsemnatul în anul 2001, imagini ce pot fi accesate pe pagina de istoric.

După desființarea gimnaziului și a seminarului de către autoritățile comuniste (1948), clădirile au trecut în patrimoniul Ministerului Învățământului, apoi al comunității locale, servind la funcționarea școlii generale. Remarcabil este efortul de alfabetizare desfășurat în anul 1950, conform documentelor din arhivă. În paralel, între anii 1958-1963 au funcționat o școală agricolă și una de meserii.

Înființat în anul 1961 sub titulatura de Liceul de Cultură Generală Hălăucești, instituția avea să continue tradiția învățământului liceal din perioada interbelică, până în anul 1973, când, ca urmare a unor orientări de moment în politica educațională, liceul a fost desființat, funcționând în continuare ca școală generală de 10 ani.

Liceul renaște în anul 1990, funcționând ca liceu teoretic cu două profile: uman-filologie și real-științe al naturii - având clasele I-XII și învățământ profesional.

În urma investițiilor de peste 500 000 \$ derulate cu sprijinul Băncii Mondiale în perioada anilor 2000-2001 școala îmbracă un aspect modern, corespunzător cerințelor procesului instructiv-educativ din etapa actuală, structura colectivului de cadre didactice și rezultatele obținute la examenele naționale și în concursurile școlare recomandând Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești ca opțiune viabilă din perspectiva orientării școlare și profesionale.

Tot în cadrul secțiunii *Despre noi* pot fi accesate *Organigrama*, *Planul de Școlarizare și Regulamentul* liceului nostru. Mai găsim pe site informații despre conducerea școlii, consiliul de administrație și componența principalelor comisii, baza tehnico materială, orarul școlii.

Cancelaria pune la dispoziția vizitatorilor virtuali, într-o manieră atractivă, informații despre colectivul de cadre didactice din liceu, comisiile și catedrele metodice, personalul didactic auxiliar și nedidactic. La inițiativa dl. director adjunct, prof. dr. Iulian Ghercă a fost creată și o pagină cu *Resurse educaționale deschise*, unde cei interesați pot publica diverse materiale didactice.

O secțiune aparte este dedicată elevilor, secțiune ce cuprinde informații despre examenele naționale, orientarea școlară și socio-profesională, concursurile școlare, proiecte și parteneriate.

Pe site mai pot fi accesate imagini relevante din activitățile desfășurate la nivelul instituției noastre, legături utile, arhiva cu materiile și informații, o

pagină de legislație și datele de contact ale Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești.

Bun venit pe <http://liceulhalaucesti.ro/> !

The Official Website of “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool Hălăucești

The presentation site of the “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool Hălăucești was born in 2012, from the author’s passion for programs and computers, but especially as a natural necessity to offer more visibility to our school in the virtual space.

Through hundreds of pages and materials a correct, objective, constantly updated presentation of the most important information in our field of activity has been considered, out of the desire to convince any hypothetical visitor, internet user, of the seriousness of our school, of the managerial management and of the teaching staff, but also of the benefits of the students studying in Hălăucești.

In the last two years alone 107,872 visits have been counted, which demonstrates the public’s interest in our school.

Școala altfel, de acasă

Prof. Daniela Camelia Axinte
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

„Școala altfel“ a devenit în ultimii ani una dintre cele mai așteptate perioade de către elevi. Programul din această săptămână le dă acestora posibilitatea să-și îndrepte atenția către ceea ce-și doresc mai mult să facă și să învețe, să-și formeze și să-și dezvolte abilități noi. Așa se desfășoară, în mod normal programul „Școlii altfel” într-o situație obișnuită, dar evenimentele din prima parte a anului 2020 nu au fost unele obișnuite. Astfel, în condițiile speciale create de pandemia de coronavirus, de suspendarea activității didactice în instituțiile școlare propriu-zise, la Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești s-a desfășurat programul „Școala Altfel de acasă”. Profesorii și elevii liceului nostru s-au mobilizat și au organizat procesul educativ în mediul on line. În acest an, un rol important l-au jucat părinții elevilor. Ei au trebuit să asigure și să sprijine procesul educativ „altfel”.

Un sprijin important în organizarea și desfășurarea „Școlii Altfel de acasă” l-a oferit Inspectoratul Școlar Județean Iași, care a elaborat un ghid ce conține sugestii de activități de de organizare și desfășurare a programului „Școala Altfel”. Acest ghid a fost pus la îndemâna profesorilor, elevilor și părinților pentru a putea fi consultat și folosit ca material de orientare. Ca urmare, programul „Școlii Altfel de acasă” desfășurat de elevii Liceului „Bogdan Vodă” a fost rezultatul unei colaborări care a depășit barierele izolării sociale impuse de pandemie, dezvoltând un parteneriat școală-familie neașteptat și nemaîntâlnit.

Tipurile de activități propuse de profesor elevilor au fost variate, deși ele nu trebuiau să depășească ca spațiu de desfășurare limitele locuinței elevilor. Aceste activități dirijate de profesori, au solicitat sprijinul și implicarea părinților și a celorlalți membri ai familiei cu care elevii locuiau. Astfel, elevii au fost implicați în treburile gospodăriei, li s-au trasat sarcini precise sau au fost puși să-și realizeze un program zilnic. Elevii au desfășurat activități de grădinarit, activități în bucătărie, activități casnice de amenajare și întreținere a spațiului de locuit, activități recreative de petrecere a timpului liber în familie, au făcut vizite virtuale ghidați de către profesori prin îndrumarea către pagini de internet care oferă aceste posibilități, au deprins și exersat măsuri de protecție împotriva Covid 19 sau au desfășurat activități de creație și dezvoltare personală.

Rezultatul acestor activități din „Școala Altfel de acasă“ a fost unul neașteptat: a creat o legătură și mai strânsă între școală și familie, părinții, elevii și profesorii, dovedindu-se cu adevărat parteneri, a creat cu adevărat elevilor posibilitatea dezvoltării unor abilități noi. Evident, sprijinul părinților a contat foarte mult, mai ales în situația elevilor din învățământul preșcolar și primar.

Școala Altfel from Home

In the special conditions, created by the corona virus pandemic that led to the adjournment of the teaching–learning activity in the actual school institutions, at the ”Bogdan Vodă“ Theoretical Highschool in Hălăucești the program „Școala Altfel from Home“ was carried out. Teachers and students organized the educational process in the online environment. This year, the students’ parents played an important role. They had to ensure and support the educational process „differently”. Thus, the students were involved in household chores, were given specific tasks or were asked to complete a daily schedule. The students carried out gardening activities, cooking activities, household activities for the living space arrangement and maintenance, recreational activities for spending free time with the family, made virtual visits, learned and practiced protection measures against covid-19 or carried out creational and personal development activities.

Parteneriat cu Liceul Teoretic „Lucian Blaga“ Chișinău, Republica Moldova

Dir. adjunct, prof. dr. Ghercă Iulian
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești

Importanța proiectelor și parteneriatelor educaționale internaționale nu poate fi pusă la îndoială de niciun specialist în educație. Parteneriatele educaționale constituie o oportunitate și o modalitate de dezvoltare a instituției și culturii instituționale, a elevilor și cadrelor didactice și, nu în ultimul rând, a comunităților locale în mijlocul cărora se implementează astfel de proiecte. Urmărind multiple planuri și dimensiuni ale evoluției educaționale în cadrul Liceului Teoretic „Bogdan Vodă“ din Hălăuțești, pentru elevi, profesori, instituție și comunitate, am făcut o prioritate instituțională din creșterea gradului de internaționalizare a școlii, creșterea atractivității actului educațional și corelarea acestuia cu realitățile și nevoile societății și elevilor din zilele noastre, stimulând creativitatea, gândirea critică și dezvoltarea tuturor celor implicați în procesul educațional, având în primul rând în vedere rezultatele elevilor la examenele naționale, dar și capacitatea acestora de a se adapta cerințelor societății secolului al XXI-lea.

Privind educația dintr-o perspectivă mai umanistă – și având în permanență în vedere evoluția elevului în raport cu sine și mai puțin cu ceilalți și pregătirea lor pentru viață și societate, nu doar la anumite discipline- am considerat important ca la nivelul instituției noastre să se demareze parteneriate educaționale internaționale care împreună cu proiectele europene de formare a cadrelor didactice să ofere atât elevilor, cât și profesorilor, o dimensiune europeană, multiculturală și modernă cu privire la educație și formare. Implementând deja cu succes un parteneriat cu un liceu din Turcia de câțiva ani și analizând rezultatele acestei colaborări, am considerat că este momentul să creștem și să diversificăm numărul și perspectiva colaborărilor internaționale. În acest sens, în luna februarie a anului 2020 am semnat un protocol de colaborare cu un liceu teoretic din Republica Moldova, mai exact Liceul Teoretic „Lucian Blaga“ din Chișinău.

Orientarea dialogului educațional către Republica Moldova nu este întâmplătoare și nici lipsită de importanță. Având o istorie și o cultură comună, Republica Moldova și România sunt și astăzi două state distincte din punct de vedere politic și administrativ aflate la granița Uniunii Europene, unul în interior și celălalt în exterior, dar care sunt legate în mod incontestabil de o istorie, cultură și limbă comune, dar separate de o realitate politico-

administrativă încă de la finele celui de al doilea război mondial. Așadar, realizarea unui parteneriat cu un liceu din Republica Moldova oferă posibilitatea elevilor, profesorilor și comunității locale din Hălăucești să se apropie de o realitate istorico-educatională care poate oferi experiențe didactice, profesionale și personale cu o încărcătură emoțională aparte.

Scopul principal al colaborării este să devenim parteneri în vederea implementării proiectului educațional care are ca obiectiv prietenia, dezvoltarea și înțelegere reciprocă a culturii, istoriei, economiei, mediului natural și al sistemului educațional din cele două țări.

Parteneriatul educațional este gândit în logica și perspectiva proiectelor internaționale - *Sister Scholl*, cel implementat cu liceul din Turcia.

Obiectivele cheie ale parteneriatului sunt:

- Ambele școli vor recunoaște și vor onora nevoile educaționale pentru colaborare printr-o comunicare deschisă și prin clarificarea agendei și a priorităților.
- Dezvoltarea colaborării se va baza pe încrederea și respectul reciproc.
- Prin colaborare, ambele școli vor învăța din provocările cu care se confruntă și se vor baza pe succesul demersului.
- Așteptările și colaborarea vor fi realiste.
- Comunicarea între școli și coordonatori se va realiza prin email, SMS, Skype etc. și va fi de comun acord și sistematică.

Acestea sunt o parte din obiectivele cheie care au rolul de a stabili de comun acord modul de comunicare și gestionare a parteneriatului dintre cele două instituții educaționale. Punerea în practică a unor astfel de proiecte internaționale necesită foarte multă muncă și organizare, mai ales în momentul realizării vizitelor cu elevii și profesorii la școala parteneră.

Aceste obiective sunt completate de altele, precum:

1. Întărirea relațiilor, a înțelegerii și aprecierii dintre profesori și elevi.
2. Creșterea cunoștințelor și a respectului reciproc cu privire la cultura celor două țări.
3. Oferirea de posibilități pentru elevi și profesori pentru a-și dezvolta abilitățile și de a îmbunătăți relațiile de colaborare la nivel educațional dintre România și Moldova.
4. Oportunitatea de a îmbunătăți abilitățile de comunicare în limba engleză.
5. Dezvoltarea unei perspective internaționale de colaborare între cele două școli.
6. Oferirea de sprijin pentru nevoile elevilor din școli.

7. Formarea elevilor în spiritual educației sociale și civice într-o lume globală și dezvoltarea cunoștințelor interculturale.

Pentru atingerea acestor obiective sunt gândite de comun acord o serie de activități educaționale, didactice și extrașcolare prin care elevii și profesorii implicați în proiect vor colabora și vor desfășura inclusiv vizite educaționale atât în România, cât și în Republica Moldova.

Cele mai importante activități sunt următoarele:

- Schimbul de informații despre curriculum, politica școlii și evenimentele din școală.
- Schimbul de resurse educaționale și de predare, materiale și suporturi educaționale și strategii didactice.
- Schimbul de elevi și profesori pentru o perioadă scurtă de timp în cadrul unor vizite educaționale în idei asupra dobândirii unor experiențe benefice dezvoltării profesionale și personale.
- Schimbul de materiale realizate de elevi precum scrisori, cărți poștale, email-uri etc.
- Schimbul de material privitoare la istoria, cultura și educația civică a celor două țări.
- Schimbul de informații și exemple de bună practică privind managementul și leadershipul educațional.
- Implicarea comunității locale în acest parteneriat și a părinților în vederea apropierii de școală.
- Discutarea exemplelor de bună practică și diseminarea acestora în cele două instituții.

Așa cum am gândit aceste activități din cadrul parteneriatului, ele au un rol preponderent practic, aplicat și mai puțin teoretic. Cei implicați, atât în mod direct, cât și indirect, elevi, profesori, părinți și comunitate locală, pot învăța și pot schimba informații despre cultura, istoria și modul de organizare al sistemului educațional prin interacțiune directă și nu doar din teorie, astfel procesul de învățare este unul mult mai profund și cu impact mult mai mare. Elevii, principalii beneficiari, au posibilitatea unei dezvoltări personale și educative într-un cadru organizat și beneficiind de ghidajul cadrelor didactice. Experiența participării la astfel de proiecte este una autentică și motivațională pentru toți cei implicați, o experiență educațională complexă ce se desfășoară într-un cadru nonformal real.

Sperăm ca în viitorul an școlar, 2020-2021, să se desfășoare primele vizite educaționale în cele două comunități și state, România și Republica Moldova, la care să participe elevi și profesori care să utilizeze experiența participării și ulterior în cadrul instituției în cadrul unor activități de diseminare.

Partnership with “Lucian Blaga” Theoretical Highschool Chisinau, Republic of Moldova

The importance of international educational projects and partnerships cannot be questioned by any education specialist. Educational partnerships are an opportunity and a way to develop the institution and the institutional culture, of the students and teachers and, last but not least, of the local communities in the middle of which such projects are implemented. Following multiple plans and dimensions of educational evolution within the “Bogdan Vodă“ Theoretical Highschool in Hălăucești for students, teachers, institution and community, we have made an institutional priority to increase the internationalization of the school, increase the attractiveness of the educational process and its correlation with realities and the needs of today’s society and students, stimulating creativity, critical thinking and development of all those involved in the educational process, primarily considering the results of students in national exams and their ability to adapt to the requirements of 21st century society.

As we thought of the activities within the partnership with the “Lucian Blaga“ Theoretical Highschool in Chisinau, they have a predominantly practical role, applied and a less theoretical one. Those involved, both directly and indirectly, students, teachers, parents and the local community, can learn and exchange information about the culture, history and organization of the education system through direct interaction and not just from theory, so the learning process it is much deeper and with much greater impact. The students, the main beneficiaries, have the possibility of a personal and educational development in an organized framework and benefiting from the teachers’ guidance. The experience of participating in such projects is authentic and motivating for all those involved, a complex educational experience that takes place in a real non-formal setting.

We hope that in the next school year, 2020-2021, the first educational visits will take place in the two communities and states, Romania and the Republic of Moldova, with the participation of students and teachers who later will use the experience of participation in dissemination activities.

Programul internațional *Junior Achievement* implementat la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăuțești

Dir. adjunct, prof. dr. Ghercă Iulian
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești

Provocările educaționale ale secolului al XXI-lea și cele ale societății actuale obligă instituțiile de învățământ să evolueze, să se adapteze și să răspundă necesităților și exigențelor educabililor. Plecând de la această necesitate și realitate și analizând nevoile și dorințele elevilor și părinților, ținându-se cont de rezultatele foarte bune obținute în ultimii ani la Examenele Naționale (peste 80% promovabilitate), s-a ajuns la concluzia că implementarea unor proiecte și programe internaționale privind succesul profesional și educația antreprenorială ar fi un plus și de un real folos pentru elevii instituției noastre.

Junior Achievement (JA) este cea mai mare organizație internațională de educație economic și antreprenorială, programele acesteia fiind urmate în 40 de țări din Europa și peste 100 de țări din lume¹. *Junior Achievement* România, organizație non-profit, a fost fondată în anul 1993 și este parte a [JA Worldwide®](#), USA și [JA Europe](#). În România, programele JA de tip „*learning by doing*“, proiect based, sunt urmate anual de peste 200 000 de elevi și studenți din peste 1 700 de instituții de învățământ și se desfășoară local în parteneriat cu Ministerul Educației Naționale, instituțiile de învățământ și comunitatea de afaceri. JA România oferă, în mod **gratuit**, instituțiilor școlare, cadrelor didactice și elevilor programe de tipul „*learning by doing*“, adaptate specificității și categoriilor de vârstă din sistemul educațional românesc.

Programele JA sunt implementate în parteneriat cu **Ministerul Educației Naționale**, conform protocolului nr. 10184/14.05.2003, iar kiturile JA (manuale, ghiduri pentru profesori și voluntari, fișe pentru activități) au acordul MEN (3637/11.10.2017) în vederea utilizării la clasă².

Programele internaționale JA:

- Dezvoltă, în școală, competențe esențiale pentru carieră și viață.
- Sunt „*learning by doing*“, elevii învață prin experiențe concrete, studii de caz, jocuri și competiții.
- Oferă elevilor și profesorilor acces la rețeaua internațional JA – 39 țări din Europa și 123 de țări din lume.

¹Vezi <https://www.jaromania.org/despre-noi>.

²Vezi <https://www.jaromania.org/profesori>.

La nivelul Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești se implementează două programe JA în anul școlar 2019-2020, sub formă de CDS/Opțional/CDL, predate de profesor Iulian Ghercă:

- *Succesul profesional* – Clasa a XII-a;

- *Mini-compania* – Clasa a XI-a.

La aceste cursuri participă 55 de elevi de clasa a XII-a și 24 de elevi de clasa a XI-a.

Mini-compania – Curriculumul pentru această disciplină opțională răspunde cerințelor de strategie și finalitate ale procesului educațional formulate în Legea Educației, dar în primul rând cerințelor de educație economică în condițiile sprijinirii tinerei generații în vederea adaptării cât mai rapide la principiile economiei de piață.

Programul *Succesul profesional* furnizează tinerilor informațiile necesare pentru a-și putea forma un mod de viață sănătos, pentru a deveni consumatori educați și pentru a avea informații reale și cunoștințe temeinice cu privire la modalitatea de alegere a unei universități sau cariere.

În cadrul cursurilor se vor aborda subiecte ca *stilul de viață, strategii de viață și carieră, resursele, produsele și consumatorii*, tinerii fiind scoși din mediul lor educațional specific și antrenați într-o experiență dinamică, motivantă, care le poate schimba într-un mod pozitiv concepția despre lume și viață, prin interacțiunea cu consultanții Junior Achievement și cu profesorii care le vor ține prezentări și-i vor angrena în workshopuri și activități cu următoarele conținuturi: *Eu, Dezvoltarea personală, Motivația, Explorarea oportunităților etc*³.

Sperăm că implementarea unor proiecte și programe internaționale la nivelul instituției noastre să crească gradul de atractivitate pentru elevi și să-i ajute în mod real în procesul de dezvoltare personală, educațională și, ulterior, profesională.

Aflându-ne la finele anului școlar, putem trage câteva concluzii cu privire la implementarea acestor programe în cadrul Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești, care să ne ajute pe viitor în formarea elevilor noștri.

În primul rând, putem afirma că pentru ambele programe aflate în curs de implementare - *Mini-compania*, clasa a XI-a, și *Succesul profesional*, clasa a XII-a - s-au realizat testările inițiale pe o platformă on line existent la nivel național. Acest tip de testare reprezentând o provocare pentru elevi, fiind o premieră privind acest mod de testare. Testările finale vor avea loc la sfârșitul

³Vezi <https://www.jaromania.org/profesori>.

anului școlar și vor ajuta la analiza gradului de succes al programului JA implementat în instituția noastră. Elevii care vor susține ambele testări vor primi și un certificat din partea JA România și a școlii noastre care atestă participarea lor la acest program internațional.

Programul *Mini-compania* derulat pe parcursul anului școlar 2019-2020 la clasa a XI-a A a oferit elevilor posibilitatea de a se familiariza cu terminologia și noțiunile de bază privitoare la activitatea antreprenorială și modul de funcționare a unei firme și a unei afaceri. Elevii au format companii pilot JA care au fost organizate după rigorile unei companii de pe piață și au realizat activități privind modul de funcționarea a firmelor: roluri în firmă, buget, resurse umane, plan de management și marketing etc. Interesul elevilor a fost unul autentic, iar dorința lor de a afla informații despre aspecte concrete privind realizarea unui buget (mai ales personal sau de familie), a unei firme, a unei afaceri etc. ne face să privim cu încredere și să constatăm că programul a fost bine primit de elevi și și-a atins obiectivele.

Programul *Succesul profesional* derulat pe parcursul anului școlar 2019-2020 la clasele a XII-a A și B a oferit elevilor posibilitatea de a se cunoaște mai bine, de a-și descoperi abilitățile și calitățile personale, de a descoperi punctele forte și cele slabe ale personalității lor, de a face pași importanți în vederea alegerii privind cariera viitoare, a studiilor pe care le vor urma la finele clasei a XII-a. De asemenea, au fost îndrumați și ajutați în pregătirea unui CV European necesar pentru angajare etc. Modalitatea de desfășurarea a orelor, tematica inedită, concretă și utilă, ancorată în realitatea imediată, provocările lansate și conectarea la viața de zi cu zi a elevilor în cadrul programului, cât și perspectiva asupra viitorului imediat au făcut ca elevii să participe cu plăcere și interes la activitățile desfășurate. Toate acestea ne-au determinat să continuăm implementarea programului JA și anul viitor.

International Program Junior Achievement Implemented at the „Bogdan Vodă“ Theoretical Highschool in Hălăucești

The educational challenges of the 21st century and those of today's society force educational institutions to evolve, adapt and respond to the learners' needs and requirements. Starting from this need and reality and analyzing the students' and parents' needs and desires, taking into account the very good results obtained in recent years in National Examinations (over 80% graduate), it has been concluded that the implementation of international projects and programs on professional success and entrepreneurial education would be a plus and a real benefit for the students of our institution.

The *Mini-company* program carried out during the 2019-2020 school year with the 11th A grade offered students the opportunity to become familiar with the terminology and basic notions regarding entrepreneurial activity and how a company and a business operate. The students formed pilot JA companies that were organized according to the rigors of a company on the market and performed activities on how companies operate: roles in the company, budget, human resources, management and marketing plan, etc. The students' interest was a genuine one, and their desire to find out information about concrete aspects regarding the realization of a budget (especially personal or family), of a company, of a business, etc. make us look with confidence and find that the program was well received by students and achieved its goals.

The program *The professional success* developed during the 2019-2020 school year in the 12th A and B grades offered students the opportunity to get to know each other better, to discover their personal abilities and qualities, to discover the strengths and weaknesses of their personality, to take important steps towards the choice of their future career, the studies they will attend at the end of the 12th grade. They were also guided and assisted in the preparation of a European CV required for their employment, etc. The way the classes are conducted, the unique, concrete and useful theme anchored in the immediate reality, the challenges launched and the connection to the daily life of the students within the program, as well as the perspective on the immediate future made the students participate with pleasure and interest to the activities carried out. All this determined us to continue the implementation of the JA program next year.

Dezvoltarea profesională - învățare pe tot parcursul vieții

prof. înv. primar Mihaela Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești - Iași

Motto:

„Meseria de profesor este o mare și frumoasă profesiune, care nu seamănă cu nici o alta, o meserie care nu se părăsește seara, odată cu hainele de lucru. O meserie aspră și plăcută, umilă și mândră, exigentă și liberă, o meserie în care mediocritatea nu e permisă, unde pregătirea excepțională este abia satisfăcătoare, o meserie care epuizează și înviorează, ingrată și plină de farmec.“ (Victor Hugo)

Profesionalismul profesorului modern presupune pe lângă însușirea unui sistem complex de cunoștințe teoretice și didactice, anumite calități, formarea unor deprinderi, competențe, abilități, cât și asumarea unor roluri, într-o manieră riguroasă și controlată. În domeniul educației moderne o tendință importantă este cea a formării continue, care în învățământul preuniversitar se realizează printr-un sistem de instituții, organizații și structuri. Acestea asigură coerența, compatibilitatea și respectarea standardelor de calitate în proiectarea, realizarea și evaluarea programelor de formare continuă la nivel național.

La Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești prioritățile strategice ale demersul didactic și educațional s-au axat pe:

- creșterea calității și îmbunătățirea constantă a procesului instructiv-educativ;
- elaborarea de standarde de predare și evaluare, în vederea atragerii elevilor către școala noastră și spre performanță;
- eficientizarea lucrului în echipă în procesul de predare-învățare etc.

Ținându-se cont de aceste priorități, cadrele didactice din școala noastră au fost implicate într-o varietate de activități care s-au concretizat prin studiu individual de specialitate / autoperfecționare; activități desfășurate în cadrul comisiilor metodice, a cercurilor pedagogice sau a consfăturilor pe discipline; participări la sesiuni de comunicări, simpozioane, concursuri și olimpiade școlare; participări la cursuri de formare inițială (licență sau master) și formare continuă organizate de instituții abilitate sau perfecționare prin grade didactice.

În acest sens, un rol important l-au avut cursurile susținute de formatorii de la C.C.D. *Spiru Haret* Iași în școala noastră, în care au fost implicați majoritatea profesorilor și au adus ca beneficiu nu numai creditele acumulate cât și obținerea unui curs gratuit pe managementul proiectelor educaționale. Astfel, prin formarea grupelor la nivelul instituției noastre, în ultimii cinci ani, au fost susținute în unitatea noastră mai multe cursuri: „Tehnici de eficientizare a actului educațional”; „Centrarea jocului pe competențe curriculare”; „Strategii de integrare a elevilor cu dificultăți de învățare”; „Managementul proiectelor”.

Pentru dezvoltarea competențelor profesionale, unii colegi au participat și la cursuri în alte locații, amintim: „Educația pentru o dezvoltare sănătoasă a adolescentului”; Management educațional participativ”; „Strategii didactice de predare - învățare - evaluare” etc.

În anul școlar în curs furnizorul de formare CCD Iași a adus o multitudine de noi cursuri interesante, cel mai important fiind CRED, la care au fost înscriși un număr mare de cadre didactice. Alte cursuri acreditate din ofertă:

- *10 axiome ale educației parentale - ghid pentru educația intergenerațională și dezvoltare personală* - Consiliere și orientare școlară și în domeniul carierei - program acreditat prin OMEN nr. 5670 / 18.12.2017, 19.12.2022, 15 credite profesionale transferabile;

- *Strategii de integrare a elevilor cu dificultăți de adaptare școlară* - program acreditat prin OMENCS nr. 6217/23.12.2016, 22 credite profesionale transferabile;

- *Managementul strategiilor nonformale în educație* - program acreditat prin OMENCS nr. 3997/14.05.2019, 22 credite profesionale transferabile;

- *Dezvoltarea competențelor prin activități în aer liber* - program de perfecționare acreditat prin OMENCS nr. 3997/14.05.2019, 10 credite profesionale transferabile.¹

Proiectul de mobilitate pentru profesori Erasmus+ KA 101 „Școala - o șansă pentru un viitor mai bun”, cofinanțat de Comisia Europeană o oferit „formarea personală și profesională a 16 cadre didactice în vederea adoptării și utilizării standardelor europene în procesul educativ, asigurării egalității de șanse tuturor educabililor, îmbunătățirii rezultatelor școlare, diminuarea

¹ I.S.J. Iași, C.C.D. Iași – „Oferta programelor de formare” C.C.D. *Spiru Haret* Iași, anul școlar 2019 - 2020

absenteismului, determinarea cât mai multor elevi să-și continue studiile liceale în instituția noastră, spre o carieră de succes.”²

Formarea continuă urmărește perfecționarea și valorificarea de modele alternative care să permită consolidarea noilor cunoștințe în situații proprii a procesului paideutic. Astfel, autoformarea devine o „expresie a transformărilor inovatoare promovate în cadrul procesului de învățământ, a cercetărilor pedagogice finalizate la nivelul practicii didactice, a normelor sociale care instituie în școală o adevărată cultură a autonomiei pedagogice”³.

Professional development - lifelong learning

The continuous training of teachers aims at improving and capitalizing on alternative models that allow the consolidation of new knowledge in their own situations of the pedagogical process. Thus, self-education becomes an „expression of the innovative transformations promoted in the educational process, of the pedagogical research completed at the level of didactic practice, of the social norms that establish a true culture of pedagogical autonomy in the school“.

² <http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/diseminare.htm>

³ Călin Marin, 1995, “Procesul instructiv-educativ” Instruirea școlară (analiza multireferențială), Editura Didactică și Pedagogică, București.

**Metode moderne implementate
la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești
*Proiectul Cetățeanul***

Dir. adjunct, prof. dr. Ghercă Iulian
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Societatea este într-o schimbare rapidă și impune în mod indiscutabil modificări de substanță și sistemului educațional, care trebuie să se adapteze noilor realități precum globalizarea, accesul la informație/digitalizare (internet), liberalizarea pieței muncii, ușurința de a călători etc. Considerăm că educația secolului al XXI-lea nu poate face abstracție de toate aceste schimbări, iar actul educațional nu mai poate rămâne unul izolat, limitat doar la clasa și școala unde se desfășoară. Educația trebuie să se adapteze la evoluția societății care s-a schimbat în ultimii 20 de ani, cât nu s-a schimbat în întreg secolul trecut. Elevii și tinerii nu mai sunt la fel, ei se schimbă cel mai ușor. Profesorii și sistemul educațional trebuie să răspundă nevoilor elevilor, societății actuale și schimbărilor acesteia. Școala nu pregătește elevii doar pentru ceva teoretic, ci pentru viața de zi cu zi în cadrul societății actuale și pentru viitor. Elevii trebuie pregătiți să devină cetățeni activi ai societății care să-și cunoască drepturile și obligațiile și să contribuie la dezvoltarea comunității din care fac parte. Având în vedere această realitate, am considerat că implementarea metodei ***Proiectul Cetățeanul*** în cadrul instituției noastre va fi un pas important în vederea conectării aspectelor teoretice ale disciplinei *Educație socială*, de la clasa a VII-a cu precădere, cu cele concrete ce privesc comunitatea locală și dezvoltarea acesteia.

Institutul Intercultural Timișoara (IIT) este partenerul din România al **rețelei CIVITAS**, o rețea internațională de educație civică inițiată de Center for Civic Education din SUA care reunește profesioniști în domeniul educației, organizații ale societății civile, instituții de învățământ și agenții guvernamentale pentru a elabora materiale educaționale de calitate și pentru a furniza cursuri de formare pentru profesori din aproape toată lumea¹.

Proiect: Cetățeanul este o metodologie inovativă pentru predarea educației civice în învățământul gimnazial, iar în România a fost adaptată pentru clasa a VII-a (elevi de 13-14 ani) și este implementată în cadrul

¹ Vezi <http://www.intercultural.ro/pages.php?d=5&idc=82&sel=163>

unui **parteneriat cu Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului**, pe baza unui protocol de colaborare încheiat în 2004. Metoda **Proiect: Cetățeanul** este structurată ca un proces care urmează opt pași clari și se bazează pe studierea de către elevi a unei probleme a comunității locale ce presupune o politică publică. Elevii care utilizează această metodă sunt puși în situația de a interacționa cu instituții publice locale și cu reprezentanți ai acestora, cu funcționari publici sau aleși locali, precum și cu alte structuri publice și ale societății civile din comunitatea lor, dobândind, astfel, competențe în domeniul cetățeniei democratice:

- *Cunoștințe* legate de responsabilitățile și funcționarea instituțiilor publice, legate de legi, proceduri și procese de luare a deciziilor;
- *Cunoștințe despre și înțelegere critică* a rolului cetățenilor într-o democrație;
- *Atitudini* pozitive legate de participarea civică, lucrul în echipă și dialogul constructiv;
- *Abilități* legate de colectarea, procesarea și interpretarea informațiilor, luarea deciziilor, cooperare, managementul conflictelor, oratorie, comunicare, organizare etc².

La sfârșitul anului 2004, Institutul Intercultural Timișoara a inițiat crearea unei **rețele naționale de coordonatori** la nivel de județ. Cursul de formare a fost acreditat în **parteneriat cu Casele Corpului Didactic** din județele Timiș, Arad, Caraș-Severin, Bihor, Sălaj, Satu-Mare, Cluj, Maramureș, Bistrița-Năsăud, Mureș, Alba, Harghita, Iași, Botoșani, Suceava, Brașov, Vaslui, Neamț, Galați, Constanța și în București. Din anul 2010, IIT a oferit **cursuri de formare on-line** pentru profesori cu un nivel avansat de competențe privind utilizarea metodei *Proiect: Cetățeanul*, pe o platformă Moodle dedicată. La finalul anului 2012, finanțarea programului CIVITAS a încetat. În aceste condiții, IIT a reușit să susțină continuarea activităților pentru anul școlar 2012-2013, să păstreze ulterior contactul cu unele dintre Casele Corpului Didactic, care au menținut cursul **Proiect: Cetățeanul** în oferta lor de formare, și să susțină formatorii în continuarea activității lor. În anul 2016, în **parteneriat cu Romanian-American Foundation**, a fost realizat un **studiu de impact**, furnizând o evaluare a impactului celor 10 ani de activitate și a potențialului actual al programului și dezvoltând un plan strategic pentru următorii cinci ani, printr-un proces de consultare cu actori cheie la nivel local și național. Proiectul a avut o structură bazată pe metodologia GROW, progresând spre atingerea scopului de a concepe un program de educație civică eficace și sustenabil bazat

² *Ibidem.*

pe metodologia *Proiectului Cetățeanul* printr-o analiză a realității curente, identificarea oportunităților oferite de această metodologie, a obstacolelor care pot apărea în calea implementării sale și a opțiunilor de dezvoltare ulterioară³.

Rezultatele cercetării au confirmat că *Proiect: Cetățeanul* continuă să fie implementat în câteva județe, mai ales acolo unde CCD-urile au acreditare pe program, dar și că el nu se mai implementează în multe dintre județele unde fusese derulat cu succes, din cauza lipsei de coordonare locală, a expirării perioadei de acreditare sau a faptului că din diferite motive coordonatorii județeni nu au putut continua programul fără o susținere externă explicită. Cercetarea a mai adus în lumină **nevoia de revizuire a metodologiei și de susținere a profesorilor** prin ghiduri și o platformă online, precum și **nevoia unei abordări de jos în sus** în procesul de susținere a actorilor relevanți pentru utilizarea metodei pe scară largă în România⁴.

Din anul 2017, programul continuă, cu Romanian-American Foundation ca **partener strategic** pe termen lung. Pe baza rezultatelor cercetării anterioare și pe baza noii abordări strategice elaborate, prima parte a programului (care se derulează în perioada februarie 2017 – iulie 2018) se concentrează asupra următoarelor **linii principale de acțiune**:

- **Elaborarea și revizuirea metodologiei Proiect: Cetățeanul** și a instrumentelor de lucru (inclusiv platformă on-line, ghid pentru elevi și ghid pentru profesori, precum și materiale-suport).

- **Implementarea programului** la nivel local în județele Timiș, Arad, Ilfov și în București (cursuri de formare pentru profesori, aplicarea metodei la clasă, susținere și monitorizare a profesorilor după cursul de formare).

La începutul anului 2020, la nivelul școlii s-a încheiat Acordul instituțional cu IIT privitor la implementarea Proiectului Cetățeanul în anul 2019-2020 la clasa a VII-a în Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăușești. Obiectul acestui acord îl constituie colaborarea pentru utilizarea metodei *Proiect: Cetățeanul* în predarea educației civice / educației pentru cetățenie democratică, în cadrul programului național implementat de Institutul Intercultural Timișoara în baza Protocolului de colaborare nr. 40506 din 27.10.2004, semnat cu Ministerul Educației Naționale.

Tema aleasă de elevii clasei a VII-a este *Oportunitățile reduse de a petrece timpul liber în vederea dezvoltării personale a copiilor și tinerilor*.

Așa cum este descris în *Ghidul pentru elevi* (și explicat mai detaliat în *Ghidul pentru profesori*), una dintre sarcinile pe care trebuie să le realizeze elevii ca parte a acestei metode este să încarce pe platforma programului

³ *Ibidem.*

⁴ *Ibidem.*

informații despre proiectul lor. Pentru a accesa platforma, la nivelul școlii s-a creat un cont pe platformă, iar apoi, din contul școlii, s-a creat un cont pentru clasa din școală care folosește metoda *Proiect Cetățeanul*. După ce s-a creat contul, datele de autentificare (utilizator și parolă) au fost comunicate elevilor care vor fi responsabili cu încărcarea informației pe platformă. La fiecare pas, trebuie încărcate câteva detalii cu privire la ce s-a decis la pasul respectiv.

Așadar, în acest an școlar, la nivelul instituției noastre se aplică metoda *Proiect Cetățeanul* la clasa a VII-a. De aplicarea acestei metode moderne ce are în centrul său elevul - care este încurajat să se documenteze, să identifice probleme la nivelul comunității locale din care face parte, să găsească soluții la aceste probleme și să propună politici publice funcționale pentru comunitate – beneficiază în anul școlar 2019-2020 peste 30 de elevi (profesor la disciplina educație socială, Iulian Ghercă). Aceștia sunt încurajați în cadrul orelor de educație socială să transpună cunoștințele teoretice dobândite în activități practice concrete care să le dezvolte abilități de comunicare, de gândire și analiză, de argumentare și dezbateri. Elevul este principalul actor al acestei metode, rolul profesorului este de a ghida elevii și de a-i susține și explica sarcinile ce le au de îndeplinit. Fiind o metodă modernă, și mijloacele folosite sunt moderne. Elevii trebuie să utilizeze o platformă on-line specifică proiectului unde sunt încărcate materialele create de aceștia și de toți participanții la acest proiect din țară. De asemenea, pe această platformă se găsesc resurse didactice utile elevilor și cadrelor didactice. Elevii sunt încurajați să utilizeze mijloacele moderne și în realizarea informării și documentării problemei analizate. Fiind o metodă utilizată în premieră în școala noastră, ea s-a bucurat de un feed-back pozitiv, mai ales datorită implicațiilor practice și a mijloacelor moderne utilizate, precum și a abordării care pune la propriu elevul în centrul demersului educațional, profesorul având rolul de coordonator și observator al activității elevului. Propunem ca și în următorul an școlar această metodă modernă - *Proiectul Cetățeanul* - să fie implementată în instituția noastră.

**Modern methods implemented at „Bogdan Vodă“ Theoretical
Highschool, Hălăucești**
The Citizen Project

Implementation of the method the *Citizen Project* within our institution will be an important step in order to connect the theoretical aspects of the Social Education school subject, from the seventh grade especially, with the concrete ones regarding the local community and its development.

Therefore, this school year, at the level of our institution, the *Citizen Project* method is applied to the seventh grade. More than 30 students benefit from the application of this modern method that has at its centre the student - who is encouraged to document himself/herself, to identify problems at the level of the local community he/she belongs to, to find solutions to these problems and to propose functional public policies for the community (teacher of Social Education, Iulian Ghercă). They are encouraged in social education classes to translate the theoretical knowledge acquired into concrete practical activities that will develop their communication, thinking and analysis, argumentation and debate skills. The student is the main actor of this method, the teacher's role is to guide the students and to support and explain the tasks they have to perform. Being a modern method, the means used are also modern. Students must use a project-specific online platform where the materials created by them and all participants in this project in the country are uploaded. Also, on this platform there are useful teaching resources for students and teachers. Students are encouraged to use modern means in informing and documenting the analyzed problem, too. Being a method used for the first time in our school, it enjoyed a positive feedback especially due to the practical implications and modern means used and the approach that puts the student at the centre of the educational approach, the teacher having the role of coordinator and observer of the student's activity. We propose that in the next school year this modern method, the *Citizen Project*, be implemented in our institution.

Parteneriatele școlare – o cale spre o educație de calitate

Prof. Daniela Camelia Axinte
Liceul Teoretic Bogdan Vodă, Hălăucești

Semantica cuvântului *școală* este destul de bogată: școala este o instituție publică sau privată unde se studiază disciplinele prevăzute într-un plan de învățământ, școala poate reprezenta totalitatea studiilor pe care le-a urmat o persoană, școala poate însemna o calificare pe care o are o fiecare dintre noi și înțelesurile cuvântului ar putea continua. Referindu-ne, mai departe, la școală ca la acea instituție publică sau privată în care se învață și se educă tinerii după anumite programe, în contextul timpurilor pe care le trăim, școala are un rol mult mai complex. Misiunea școlii din zilele noastre trebuie să respecte mai multe condiții și criterii. În afară de latura educativă, școala devine răspunzătoare de latura civică a viitorului cetățean cu un rol activ în societate. De aceea, în afară de profesori, școala modernă are nevoie de parteneri și în acest context apare noțiunea de *parteneriat școlar*.

Parteneriatele școlare presupun o colaborare între școală ca instituție, prin reprezentanții ei direcți, elevi și profesori și alte instituții, organizații, agenți economici etc. Parteneriatele școlare facilitează realizarea de către elevi a unor proiecte și activități extrașcolare și extracurriculare în școală și comunitate, ele permit o formare mult mai complexă a viitorului cetățean. Parteneriatele școlare completează latura educativă a tinerilor oferită de instituțiile de învățământ pe care aceștia le urmează în perioada formării lor.

Pe înțelesul tuturor, *parteneriatul școlar* înseamnă o asociere, colaborare, între doi sau mai mulți parteneri, asociere în care cel puțin unul dintre parteneri este o instituție școlară. Acești parteneri, doi sau mai mulți, încheie un „acord de parteneriat”, „acord cadru de parteneriat pentru educație”, „parteneriat de colaborare”, „convenție de parteneriat” etc. prin care își propun să acționeze împreună pentru atingerea unui scop comun.

Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” reprezintă o instituție de învățământ care are ca practică educațională *parteneriatul școlar* ca o cale, metodă de realizare a unui proces de educare a tinerilor la standarde ridicate. Parteneriatele școlare încheiate de liceul nostru în fiecare an, pe durată determinată sau nedeterminată, sunt numeroase și variate ca scop și obiective.

Un prim tip de parteneriate școlare sunt parteneriatele încheiate cu alte instituții de învățământ similare din țară sau străinătate. Acest tip de

parteneriate, prin obiectivele stabilite, au scopul de a permite colaborarea și schimbul de experiență între elevii și profesorii liceului nostru și elevii și profesorii din alte școli și licee din țară și străinătate. De asemenea, se pot organiza și desfășura acțiuni, activități și proiecte comune. Pe această direcție, a parteneriatelor cu alte instituții de învățământ similare, Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” a avut și are încheiate numeroase parteneriate care au permis desfășurarea de acțiuni precum „Albastru pentru solidaritate”, campanii de sprijinire a copiilor cu autism, „Sister School Project”, un parteneriat de colaborare și schimb de experiență cu *Yenici Anadolu Lisesi* din Turcia, concursuri și competiții pe teme de creativitate, educație pentru un mediu sănătos, literatură, artă, întreceri sportive.

Un alt tip de parteneriat școlar aplicat de Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” este parteneriatul cu instituții de învățământ superior precum Universitatea Tehnică „Gh. Asachi”, Universitatea „Al.I.Cuza”, Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad”. Aceste tipuri de parteneriate permit ca elevii liceului nostru să fie la curent cu ofertele educaționale ale facultăților în vederea orientării în carieră și să desfășoare stagii de pregătire în vederea orientării în carieră prin intermediul „școlilor de vară” organizate de facultăți.

Parteneriatele și colaborarea cu instituții precum Poliția Hălăucești, Inspectoratul de Jandarmi Județean, Iași, Agenția Națională Antidrog permit elevilor liceului nostru să fie antrenați în acțiuni de prevenire și combatere a infracționalității și consumului de droguri, de prevenire a fenomenelor antisociale, a abandonului și a absenteismului școlar, de asemenea, aceste colaborări sunt alte căi utilizate pentru orientarea în carieră a elevilor.

Parteneriatele cu instituții de cultură precum Complexul Muzeal Național „Moldova”, „Centrul Cultural Sf. Ilie” Miclăușeni au rolul de a antrena elevii liceului nostru în activități cultural-științifice de amploare.

Din paleta de parteneriate școlare desfășurate de Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” nu lipsesc parteneriatele cu organizații și asociații nonguvernamentale precum Asociația *Valoare +*, *Mișcarea pentru Acțiune și Inițiativă Europeană*, *Asociația eLiberare*, *Asociația Română pentru Reciclare*, *Caritas Hălăucești*. Aceste colaborări au scopuri educative pe diferite laturi ale viitorului cetățean: educație pentru siguranță personală, educație pentru democrație și cetățenie activă, educație pentru păstrarea unui mediu sănătos și reciclare, voluntariat.

La nivel local, Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești are o strânsă colaborare cu autoritățile locale, Parohia Hălăucești, Biblioteca și Căminul Cultural, Dispensarul Hălăucești.

Parteneriatul școală-părinți rămâne pentru liceul nostru, însă, o pârghie de susținere a procesului educațional, școala și familia fiind cei doi piloni de rezistență ai educației.

În concluzie, proiectele educaționale vizează întărirea relațiilor dintre părinți, elevi, profesori și comunitate, au scopul de a realiza o educare și formare complexă a viitorilor cetățeni.

School Partnerships - A Way towards a Quality Education

The modern school presupposes a more complex approach to the process of education, therefore, apart from teachers, it needs partners.

School partnerships involve collaboration between the school, as an institution, through its direct representatives, students and teachers and other institutions, organizations, economic agents, etc, and complement the educational side of young people offered by the educational institutions they attend during their training.

“Bogdan Vodă” Theoretical Highschool carries out many of its extracurricular activities in partnerships with other similar educational institutions in the country and abroad, with higher education institutions, Police, Gendarmerie National Anti-Drug Agency, cultural institutions, non-governmental organizations and associations, local authorities and parents.

Noi colaborări în cadrul proiectelor și parteneriatelor internaționale

Prof. Monica Tudorache
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Prin intermediul *British Council Schools Partner Finder* unitatea noastră a stabilit contacte cu diverse școli înscrise pe *British Schools Online* în vederea desfășurării unor proiecte colaborative. Unul dintre acestea este realizat de către elevii clasei a IV-a A împreună cu partenerii lor de la **The Mann School**, din India și presupune întâlniri lunare prin intermediul conferințelor video Skype. Prima întâlnire de acest fel cu tema *Self Introduction* a avut loc în luna decembrie 2019 și o aminteam în numărul anterior al revistei. Acestea i-au urmat altele, și anume: *My Family* (în luna noiembrie 2019), *My School* (în luna decembrie 2019), *My Favourite Dish* (în luna ianuarie 2020).

În cadrul fiecărei sesiuni video Skype fiecare participant în parte și-a prezentat membrii familiei, școala, sala de clasă, disciplina sau disciplinele de studiu preferată(e), activități școlare, extrașcolare și extracurriculare preferate, felul de mâncare preferat, ajutându-se de desene și colaje. Aceste activități au

oferit elevilor posibilitatea să afle lucruri noi despre familiile, modul de viață, programul zilnic, activitățile școlare, felurile de mâncare preferate și tradiționale ale partenerilor lor, ce înseamnă pentru ei o alimentație sănătoasă.

Elevii clasei II-a A au corespondat cu partenerii lor de la școala **Aldo Moro**, din Bologna, Italia. Pentru început aceștia au oferit câteva informații despre ei, cum ar fi: numele, vârsta, clasa, disciplinele de studiu preferate, activități de petrecere a timpului liber îndrăgite. Elevii au fost impresionați de faptul că, deși partenerii lor italieni au aceeași vârstă, aceștia sunt în clasa a III-a și studiază istoria și geografie, discipline pe care ei le vor aborda abia în clasa a IV-a. În cel de al doilea schimb de scrisori, școlarii au răspuns la întrebările adresate de prietenii lor italieni, povestindu-le despre programul lor zilnic, activități școlare și extrașcolare, cum și unde își petrec vacanțele, localitatea natală și au trimis desene, colaje, postere, prezentându-și clasa și școala.

Jamalkhan Kusum Kumari City Corporation Girls' High School Rahmatgonj, Chattogram, Bangladesh ne-a fost partener într-un alt proiect colaborativ, scopul acestuia fiind acela de a cunoaște câteva aspecte culturale

legate de alimentația și vestimentația tradițională în Bangladesh și România. Participanții la această activitate au fost elevii claselor a VII-a și a IX-a A. În prezentarea PPT cu titlul *Traditional Romanian Food*, elevii clasei a VII-a au oferit detalii despre alimentele utilizate în bucatăria românească, feluri de mâncare servite la cele trei mese principale ale zilei, precum și cele gătite cu diferite ocazii: Crăciun, Anul Nou, Paști.

Participanții de clasa a IX-a A au precizat câteva aspecte legate de așezarea geografică a țării noastre, climă, floră și faună, fibrele naturale utilizate la confecționarea articolelor de îmbrăcăminte tradițională, au descris costumul național românesc în prezentarea PPT intitulată *Traditional Romanian Clothing*. Prin intermediul unei conferințe Skype, elevii din ambele școli și-au prezentat pe rând lucrările, iar la final au purtat o discuție pe marginea materialelor vizionate.

Un alt proiect colaborativ este cel realizat de către elevii claselor a IX-a împreună cu partenerii lor de la **Yukselis Schools (Özel Serik Anadolu Fen Lisesi)** Antalya, Turcia. În cadrul unei sesiuni video Skype cu tema *Self Introduction*, după ce s-au prezentat, participanții au avut posibilitatea de a purta mici dialoguri pe teme de interes comun.

Scurte conversații au întreținut și elevii clasei a III-a A cu cei de la **Cheery Childrens Education Centre**, Nairobi, Kenya, în cadrul unei activități din parteneriatul de colaborare *Culture Exchange Program Agreement*. Oferim în cele ce urmează câteva dintre impresiile copiilor după prima întâlnire cu colegii din Kenya:

„M-am înscris în proiect deoarece am vrut să aflu mai multe lucruri despre copiii din Kenya și despre tradițiile și cultura lor. M-a impresionat că toți știau să comunice foarte bine în limba engleză, dar ceea ce m-a impresionat cel mai tare a fost că, deși erau mici, erau în clase mai mari. De exemplu, o

fetiță de 9 ani era în clasa a V-a. Mi-a plăcut mult! Aș vrea să facem asta mai des!“ - Maia – Cristiana Neculăeș

„A fost o experiență de neuitat întâlnirea cu copiii din Kenya! Chiar dacă erau mai săraci, toți aveau uniformele curate și știau foarte bine să vorbească în limba engleză. Toți erau tunși zero. La ei era foarte cald, sălile de clasă erau foarte mici, iar pereții erau din tablă.“ - Mattia Pleșca

„Deși ne vedeam pentru prima dată, copiii din Kenya ne-au întâmpinat cu bucurie. Mi-a plăcut că erau îmbrăcați în uniforme și, de asemenea, cântecul pe care l-au cântat și dansul pe care ni l-au prezentat. A fost foarte frumos pentru că ne-au adus zâmbete pe chipurile noastre.“ - Ana - Maria Petrila

„La început am avut emoții pentru că nu-i văzusem niciodată pe copiii din Kenya, dar acestea au trecut odată ce ne-am prezentat și am văzut că avem preocupări comune. M-a impresionat că știau foarte bine să vorbească în limba engleză.“ - Giulia – Andreea Antică

„La început am avut emoții, dar au trecut repede după ce ne-am prezentat. Am rămas uimită că toți vorbeau foarte bine limba engleză. Și-au spus toți numele și ce discipline le plac. Mi-am dat seama că ei vor o schimbare în bine.

La sfârșitul întâlnirii, au cântat și ne-am luat rămas bun. Abia aștept să ne revedem.“ - Ramona – Andreea Ichimaș

„Am fost foarte curioasă să-i văd pe copiii din Kenya și am avut mari emoții. Am fost foarte fericită că am avut curajul să vorbesc cu ei, să le spun cum mă cheamă, în ce clasă sunt și ce materii îmi plac. Cu toate că au culoarea pielii diferită de a noastră, asta nu îi face diferiți față de noi. Sunt buni la suflet și foarte prietenoși. Abia aștept următoarea întâlnire!“ - Patricia Tancău

Proiectele și parteneriatele internaționale derulate în unitatea noastră de învățământ urmăresc dezvoltarea prietenie și a înțelegerii reciproce, promovarea unei mai bune înțelegeri a culturii, istoriei, obiceiurilor, mediului țărilor și școlilor implicate, dezvoltarea ideii de parteneriat între școli, a toleranței față de diferite culturi, promovarea schimbului de idei, materiale și experiențe inovatoare între școli cu diferite sisteme de învățământ. Diversitatea tuturor țărilor partenere, așezarea lor geografică, sunt factori cheie pentru a motiva cunoașterea și, de asemenea, pentru a obține o cunoaștere mai largă a bogăției și diversității culturii mondiale. Elevii și profesorii fac schimb de informații despre alte țări, află mai multe despre cultura, modul de viață și situațiile sociale ale țărilor implicate în proiect.

New Collaborations within International Projects and Partnerships

The international projects and partnerships developed in our highschool aim at developing friendship and mutual understanding, promoting a better understanding of the culture, history, customs, environment of the countries and schools involved, developing the idea of partnership between schools, tolerance towards different cultures, promoting the exchange of innovative ideas, materials and experiences between schools with different education systems. The diversity of all partner countries, their geographical location, are key factors in motivating knowledge and also in gaining a broader knowledge of the richness and diversity of world culture. Students and teachers exchange information about other countries, learn more about the culture, way of life and social situations of the countries involved in the project.

TURCIA – aspecte geografice și culturale

Prof. *Neculăeș Ana Maria Aissa*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Datorită proiectului „Sister School Project” desfășurat în parteneriat cu Liceul Şehit Ersan Yenici Anadolu Lisesi Babaeski din Turcia am avut privilegiul, împreună cu un grup de profesori și elevi ai Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, să vizităm această țară în perioada 4 – 11 ianuarie 2020.

Stat situat pe două continente – 97% din suprafața țării se află în Asia (Anatolia) și 3% în Europa, **Republica Turcia** a acționat, de-a lungul istoriei sale, atât ca barieră cât și ca punte între cele două continente. Fiind la răscrucea dintre Balcani, Caucaz, Orientul Mijlociu și estul Mediteranei, Turcia este printre țările cele mai mari ale regiunii Asiei de Sud-Vest în ceea ce privește teritoriul (locul 37 în lume) și populația (locul 18 în lume, cu peste 83 milioane de locuitori).

Cele două mari regiuni ale Turciei, europeană și asiatică, au condiții naturale diferite. În deplasarea noastră am explorat partea europeană a acestei țări, numită și Tracia turcească. Aceasta prezintă un relief monoton cu două șiruri de munți joși (800-1000 m): Tekir Dag în sud și Istrandza Daglari în nord, ce închid o câmpie îngustă și vălurită, străbătută de râul Ergene, afluent al Mariței.

Cea mai complexă regiune a Turciei, din punct de vedere geografic, este cea asiatică. Ea cuprinde un podiș central (*Podișul Anatoliei*, altitudine medie 900 m), înconjurat de lanțuri muntoase. Astfel, în nord, se află *Munții Pontici* ce separă podișul de litoralul Mării Negre pe 1.200 km (altitudine maximă 3.937 m), în sud – *Munții Taurus* (altitudine maximă 3.756 m) și *Antitaurus* (altitudine maximă 3.917 m), iar în est *podiașul Kars*, dominat de conuri vulcanice: *Ararat* – 5.165 m, altitudinea maximă a Turciei, considerat locul biblic unde în timpul potopului ar fi ajuns arca lui Noe. De pe teritoriul Turciei asiatice izvorăsc marile fluvii ale Asiei de Sud-Vest: *Tigru și Eufrat* și tot aici sunt numeroase lacuri tectonice, dintre care cele mai mari sunt *L. Tuz* și *L. Van*.

Harta fizică a Turciei

Cea mai mare parte a timpului am petrecut-o în orașul partenerilor noștri, *Babaeski*, din provincia Kırklareli, care face parte din regiunea Marmara a Turciei. Deși este de dimensiuni reduse, cu o populație de circa 30 000 de locuitori, orașul Babaeski are o istorie îndelungată sugerată chiar de numele său. Sultanul otoman, Mahomed al II-lea (1432-1481), s-a oprit în oraș în drum spre Constantinopol înainte de asediul final al orașului (1453). S-a întâmplat să întâlnească un bătrân în fața vechii moschei, care se numește în prezent Moscheea Mică (Küçük Cami), și l-a întrebat când a fost înființat orașul. Bărbatul i-a răspuns „Eskidir, eski”, adică „E bătrân, bătrân”. Când sultanul a întrebat vârsta bărbatului, el a răspuns din nou: „Baba ... eski”, ceea ce înseamnă „Tatăl este bătrân”. De atunci, numele Babaeski a fost folosit pentru oraș.

Și într-adevăr, cele mai notabile construcții ale acestui mic oraș datează din vechi timpuri: *Eski Cami* (Moscheea veche), construită în perioada lui Mahomed al II-lea, în 1467, este încă în uz; *Cedid Ali Paşa Camii* (Moscheea lui Ali Paşa), construită de marele architect turc Mimar Sinan (1489/1490-1588) în 1555, în perioada lui Süleyman Magnificul. este un model mai mic al Moscheii Selimiye din Edirne; *Babaeski hamami* (Baia din Babaeski) respectă planul clasic al băilor otomane. Inscripția de pe ușa de la intrare a fost ștersă de soldații greci în timpul ocupației grecești, prin urmare, data construcției acestei băi nu este pe deplin cunoscută.; *Podul din Babaeski*, construit în 1633 în perioada lui Murad al IV-lea, face parte din autostrada internațională D-100 și este încă în uz.

Podul din Babaeski

*Cedit Ali Paşa Camii
(Moscheea lui Ali Paşa)*

Tot aici am avut timp să observăm atent oamenii și stilul lor de viață, modul cum comunică și stabilesc relații cu străinii, precum și alte aspect ale vieții cotidiene. Spre deosebire de locuitorii altor state musulmane, turcii se disting printr-un stil modern de viață, datorat în mare parte influenței lui Mustafa Kemal Atatürk (1881-1938), fondatorul și primul președinte al Republicii Turcia. Acesta a transformat țara, creând un nou sistem politic și laicizând guvernul și învățământul. Încă din timpul lui, bărbații au adoptat vestimentația masculină europeană, înlocuind fesurile cu pălăriile occidentale iar femeile au renunțat la văluri. Astfel, nu ne-a fost dificil să ne încadrăm în peisaj și nu am făcut notă discordantă în raport cu populația turcă. Cu toate acestea, Islamul se manifestă activ, bărbații și femeile trebuie să mențină o stare de puritate rituală, să se roage de cinci ori pe zi la auzul glasului muezinilor din moschei, să postească în luna Ramadanului în fiecare an și să se străduiască, dacă este posibil, să viziteze Mecca cel puțin o dată în viață.

O trăsătură pe care noi românii o avem în comun cu poporul turc este ospitalitatea cu care sunt primiți străinii. Turcii sunt politicoși și amabili și ne-au tratat cu căldură și chiar cu o anumită galanterie, răsfățându-ne cu dulciuri, cafea, ceai sau mici cadouri pe toată perioada șederii noastre. Totodată, sunt buni ascultători, dorind să afle lucruri noi despre țara noastră și sistemul nostru de învățământ, despre obiceiuri sau produse culinare. Sunt atenți la orice informație, nu își întrerup interlocutorul și studiază reacția acestuia când, la rândul lui, povestește despre Turcia.

Cu tot efortul de modernizare, în Turcia se resimte, încă, o anumită dominație masculină, fapt pe care l-am putut observa chiar în predominanța magazinelor destinate bărbaților din toate orașele vizitate. Și dacă tot am menționat de magazine, trebuie să subliniez și principala calitate a locuitorilor acestor meleaguri și anume faptul că sunt buni negociatori, trăsătură rezultată

din intensa activitate comercială la care erau expuși pe vremea Imperiului Otoman. Pentru ei, tocmitul este un lucru firesc și sunt dezamăgiți dacă nu pot să o facă, în timp ce pentru noi a fost o adevărată provocare. Totuși, a fost o ocazie minunată să descoperim în bazarele turcești mulți cunoscători de limba română care ne-au ajutat să achiziționăm produsele mult dorite.

Partenerii noștri de proiect au organizat și vizite în două orașe importante ale Turciei: Edirne și Istanbul. Orașul **Edirne**, cunoscut în trecut sub denumirea de Adrianopol, este situat în apropiere de frontiera greacă (7 km) și cea bulgară (20 km) în partea de nord-vest a Turciei. Între anii 1359 și 1453, Edirne a fost a treia capitală a Imperiului Otoman, înainte ca actualul oraș Istanbul (fost Constantinopol) să devină a patra și ultima capitală a imperiului între 1453 și 1922. Astăzi, orașul Edirne este renumit pentru ruinele antice ale palatului sultanilor otomani precum și pentru numeroasele moscheie, domuri și minarete.

Unul dintre cele mai importante monumente din acest oraș este *Moscheea Selimiye*, care ne-a impresionat foarte mult și pe noi cu elegatele sale cupole și minaretele zvelte, care parcă ajung până la cer. Moscheea ne-a fost prezentată chiar de muezin, un bătrânel al cărui voci puternice cheamă la rugăciune locuitorii orașului. Acesta ne-a ajutat să înțelegem de ce este atât de specială această capodoperă a marelui arhitect Mimar Sinan. Moscheea Selimiye a fost construită la ordinul sultanului Selim al II-lea (1524-1574), fiul lui Suleiman I, care a ales orașul Edirne nu doar pentru afinitatea pe care o avea pentru acest loc, dar și pentru semnificația sa istorică și geografică. Edirne constituia primul oraș important la care au ajungeau europenii care călătoreau în Imperiul Otoman - așa că, ridicarea moscheei aici a oferit sultanului posibilitatea de a folosi arhitectura pentru reflecta măreția Imperiului Otoman asupra vizitatorilor.

Conform inscripției de pe ușa moscheei, construcția sa a început în [1568](#) și a fost deschisă 14 martie [1575](#), la un an după moartea sultanului Selim al II-lea. Complexul este imens și este compus din Moscheea Selimiye, cu minarete înalte de 70,90 m și o cupolă mai mare decât cea a Hagiei Sophia, Catedrala Ortodoxă Bizantină din Istanbul, două medrese pătrate simetrice (instituții de învățământ superior unde se predă [teologia islamică](#)) și un rând de magazine, care în prezent este reprezentat de bazarul istoric Arasta, de unde ne-am aprovizionat și noi cu delicatese turcești: Lokum (rahat), cafea și ceai.

Moscheea Selimiye are 999 de ferestre, număr considerat de arhitectul său, ca simbolizând perfecțiunea lui Dumnezeu. Dintre simbolurile decorațiunilor interioare ne-a impresionat mult cel al lalelei întoarse, care reprezintă, de fapt, și simbolul orașului Edirne. [Conform legendei](#), pe terenul pe care a fost construită moscheea a existat o grădină cu lalele iar proprietarul acesteia nu dorea, la început, să o vândă. În cele din urmă, i-a [cerut lui Mimar](#)

[Sinan](#), în schimbul frumoasei sale grădini, să includă un motiv de laea în gravurile moscheei. Arhitectul a respectat dorința proprietarului, dar a reprezentat florile cu coada în sus, pentru a reflecta schimbarea hotărârii acestuia.

Moscheea Selimiye și bustul lui Mimar Sinan

O altă clădire notabilă a orașului Edirne pe care am vizitat-o a fost *Muzeul de Sănătate al Universității Trakya Külliye Baiazid al II-lea*, un complex muzeal situat în partea de nord-vest a orașului și dedicat istoriei medicinei și problemelor de sănătate. Acesta a fost construit de arhitectul otoman Mimar Hayruddin pentru sultanul Baiazid al II-lea (1447-1512). În 1484, cu ocazia vizitei sale în Edirne, sultanul a aflat de la edilii orașului despre necesitatea construirii unui spital spre a deservi comunitatea locală. Astfel, în numai 4 ani a fost ridicat un impunător și extrem de modern (pentru acele timpuri) complex, format dintr-un spital, o medresă (școală), o moschee, două case de oaspeți, bucătărie, camere de depozitare și un hammam (baie). Trebuie să menționez faptul că muzeul actual este amenajat chiar în locul inițial al complexului, clădirile sunt originale și la fel amplasarea lor.

Construcția a servit, în esență, drept instituție mentală folosită în perioada otomană și s-a remarcat pentru abordarea sa progresivă față de pacienți. În loc să-i închidă în celule cu cătușe, practică foarte răspândită în perioada respectivă, în această instituție au fost încercate metode medicale alternative precum muzica meditativă sau plimbările prin grădinile cu flori. Astăzi, unele săli

încearcă să reproducă atmosfera acelor vremuri, cu ajutorul mobilierului și decorațiunilor specifice, precum și al unor manechine îmbrăcate în haine de epocă, așezate în atitudini sugestive: profesorul predând studenților, tratamentul aplicat unor bolnavi, intervenții chirurgicale, etc. Pereții camerelor cuprind explicații detaliate despre practicile și tratamentele medicale din acele timpuri.

Muzeul de Sănătate Baiazid al II-lea

Cameră destinată bolnavilor mentali

Fiind singurul muzeu al Turciei de acest fel, complexul ne-a oferit informații variate și valoroase privind dezvoltarea medicamentelor și a serviciilor medicale de-a lungul istoriei, în special istoria otomană.

Deși am petrecut puține ore în **Istanbul**, orașul ne-a cucerit iremediabil și va rămâne în memoria noastră ca o metropolă unică și impresionantă. Cel mai populat oraș din Europa (peste 14 milioane de locuitori), Istanbulul este centrul economic, cultural și istoric al Turciei și se întinde la granițele dintre Asia și Europa, de o parte și de alta a Strâmtoarei Bosfor. Fondat sub numele de Bizanțion în jurul anului 660 î.Hr., orașul a crescut ca mărime și influență, devenind unul dintre cele mai importante orașe din istorie. După reconstruirea sa, în anul 330 d.Hr., de către primul împărat roman creștin, Constantin, de la care a provenit și numele de Constantinopol, orașul a servit drept capitală imperială timp de aproape 16 secole, până în 1923, când capitala a fost mutată în Ankara, iar orașul a fost redenumit Istanbul. Azi, centrul său comercial și istoric se află pe partea europeană și aproximativ o treime din populația sa trăiește în suburbiile din partea asiatică a Bosforului.

În Istanbul, ne-am plimbat prin Parcul Sultanahmet unde am admirat panorama celor mai impunătoare și cunoscute moschei din oraș: *Hagia Sophia* și *Moscheea Albastră*. Dintre acestea, am vizitat *Hagia Sophia* (*Ayasofya* în turcă), fostă Catedrală Ortodoxă Bizantină, al cărei nume provine din limba greacă și înseamnă "Biserica înțelepciunii sfinte a lui Dumnezeu". Biserica a

servit ca locaș de cult ortodox până în data de 29 mai 1453, când orașul a fost cucerit de sultanul Mahomed al II-lea. După 1453, ea a fost transformată în moschee până în 1934, când a devenit muzeul *Ayasofya Muzesi*, la inițiativa marelui reformator turc Mustafa Kemal Atatürk.

Construcția este remarcabil de mare, doar cu câțiva centimetri mai mică decât domul Panthéonului din Paris și doar domul Bazilicii Sfântul Petru din Roma a întrecut imensitatea ei. Spațiul imens din interior stupefiază și nu poate fi cuprins dintr-o singură privire. Centrul cupolei se înalță la 55,60 metri (echivalentul unui bloc modern cu 15 etaje), având un diametru la bază de 31,36 metri (echivalentul unui bloc modern cu 9 etaje, așezat de-a latul). Cupola parcă plutește pe cele 40 de ferestre care o înconjoară la bază. Spațiile de la parter erau rezervate bărbaților, iar cele de la galeriile etajului erau destinate femeilor. Spațiul central al bisericii, cel mai luminat, era destinat clericilor și este mărginit pe două nivele de șiruri grațioase de coloane.

Toate suprafețele din interior sunt învelite cu marmură policromă, verde și albă cu porfir mov și mozaicuri aurii. La exterior, pereții simpli din ghips dezvăluie claritatea boltei și a domului. În anul 1935, de pe frescele și mozaicele catedralei a fost curățat stratul de tencuială ce le acoperea. Astfel, în prezent, pe acești pereți sunt zugrăvite imaginile lui Iisus Hristos și ale Maicii Domnului, dar și citate din Coran, scrise pe alte 4 panouri mari, de formă ovală. Pe rampele galeriei superioare pot fi descoperite inscripții lăsate de-a lungul istoriei existenței catedralei. Cele mai vechi dintre ele sunt acoperite cu un strat de plastic transparent și sunt păzite, fiind considerate drept cele mai renumite.

Hagia Sophia este locașul cel mai impresionant și venerabil al creștinismului ortodox și al creștinismului în general. Edificiul a fost deschizător de drumuri în arhitectura și ornamentația creștină arhaică, iar prin dimensiunile și decorația de excepție a avut menirea să transmită timpului său și posterității puterea Imperiului Roman de Răsărit și a împăratului său preacredincios. Biserica a devenit un prim simbol al măreției creștinismului în acea parte de lume unde el s-a născut iar azi reprezintă un tezaur neprețuit al Turciei.

Hagia Sophia (exterior și interior)

Următorul obiectiv vizitat în Istanbul a fost *Palatul -astăzi Muzeul-Topkapî*, fosta reședință a sultanilor otomani timp de aproape 400 de ani, mai exact între 1465-1856, iar în prezent, atracția principală a orașului. De fapt, Topkapî este mai mult decât un palat: e un domeniu întins, un complex format din mai multe clădiri, curți și grădini, care se întind pe 700.000 de metri pătrați. Construcția sa a început în secolul al XV-lea și, de-a lungul anilor, au fost adăugate noi clădiri sau grădini. În vremurile de glorie, nu mai puțin de 4.000 de persoane locuiau la Palatul Topkapî: sultanul și familia sa – formată din părinți, frați, nepoți, concubine și copii – eunuci, servitori și mulți alții. Un sultan putea avea, în harem, până la 300 de concubine! Iar Sultanul Ahmet al III-lea, de exemplu, a avut 52 de copii...

Palatul Topkapî are patru mari curți principale. Prima curte a palatului cuprinde zidurile exterioare ale complexului și clădirile din ansamblul lor. Intrarea în curtea palatului, numită Poarta Imperială conducea spre așa zisa Curte a Ienicerilor. Această curte este încărcată de numeroase fântâni și este cunoscută pentru faptul că aici aveau loc de obicei execuțiile. În cea de **a doua curte** – în care se intră prin Poarta Salutului și care arată ca un parc întins, cu flori și arbori – se găsesc bucătăria, diverse dependințe ale palatului și clădiri oficiale. Poarta Fericirii ne-a introdus în a treia curte, după ce am trecut de un filtru păzit strict de militari cu impunătoarele arme pe umăr.

În **a treia curte** se află dormitorul privat al sultanului, camera de audiențe, biblioteca, visteria și alte clădiri private. O clădire importantă din această curte este celebrul [Harem](#). Aceasta era zona interzisă bărbaților unde locuiau concubinele sultanului, între 300 și 800 de femei, care erau fie scalve făcute cadou sultanului, fie pradă de război. Odată intrate în palat erau educate de către îngrijitoarele haremului și de către eunuci, singurii bărbați în afară de sultan ce

aveau acces în harem deoarece erau castrați. Tot aici am vizitat și o Galeria a armelor, unde am descoperit cu mândrie sabia lui Ștefan cel Mare, precum și Galeria portretelor și miniaturilor, unde ”am făcut cunoștință” cu sultanii Imperiului Otoman și am studiat manuscrise prețioase precum cel mai vechi Coran din lume sau cea mai veche hartă completă a Europei, [Orientului Mijlociu](#) și [Africii de Nord](#).

Nu am ratat visteria sultanului, în care am admirat celebrul **diamant Kasikci**: un nestemat în formă de lacrimă de **86 de carate**. Este unul dintre cele mai mari diamante din lume, în fața căruia celelalte bijuterii din visterie pălesc. Însă, o dată ieșiți din încăpere, privirea ne-a fost răsfățată de o altă nestemată – o panoramă extraordinară către Marea Marmara și către [Bosfor](#). Am trecut prin a patra curte, care este numită Grădina cu lalele, o curte mai mică, dar foarte frumos decorată, și am admirat pe îndelete priveliștea.

Vizita la **Palatul Topkapî** a fost o adevărată lecție de istorie în urma căreia ne-am dat seama de măreția Imperiului Otoman, dar și de opulența vieții la palat, de izolarea celor care trăiau aici – unele dintre concubine nu mai ieșeau niciodată - de lăcomia și cruzimea sultanilor și a apropiaților acestora, de ierarhia foarte strictă și de ceremonialul unei epoci de mult apuse.

Palatul Topkapî (vedere aeriană)

Însă adevărata surpriză pe care ne-au făcut-o partenerii noștri în cadrul vizitei din Istanbul a fost o plimbare cu vaporul pe apele Strâmtoarei Bosfor, punctul de întâlnire al Europei cu Asia, al Apusului cu Orientul. Ea leagă Marea

Neagră cu Marea Marmara și are o lungime de aproximativ 30 km, cu o lățime maximă de 3 700 m. Cuvântul Bosfor înseamnă “Vadul Vacii”, în limba tracilor, din legenda lui Io, una dintre iubitele lui Zeus, care a înotat peste strâmtoare precum vaca urmărită și deranjată încontinuu de muștele trimise de zeița Hera.

În călătoria noastră am trecut pe sub trei dintre cele mai lungi poduri suspendate din lume. Podul Bosfor este primul pod ridicat peste strâmtoare, în ordine cronologică. Construcția are o lungime totală de 1.510 metri și o lățime de 39 metri, iar distanța de la nivelul mării la pod este de 64 metri. În momentul finalizării construcției sale, în anul 1973, podul Bosfor era al patrulea pod suspendat, ca lungime, din întreaga lume. Podul Fatih Sultan Mehmet este al doilea pod ce traversează strâmtoarea Bosfor și poartă numele sultanului Mahomed al II-lea, cel ce a cucerit Constantinopolul în 1453. Inaugurat în 1988, podul are o lungime totală de 1510 metri, o lățime de 39,4 metri și se înalță la 64 de metri deasupra nivelului apei. Yavuz Sultan Selim, al treilea pod peste Bosfor și unul dintre cele mai înalte poduri suspendate din lume, a fost inaugurat în august 2016.

Palatul Ciragan

Podul Bosfor

Surescitiți de măreția obiectivelor vizitate deja, această plimbare a fost o minunată ocazie de a ne relaxa, de a admira alte palate otomane, fortărețe, moschei, hoteluri și reședințe luxoase, de a împărtăși impresii, de a încheia legături de prietenie și, bineînțeles, de a zbura pe valurile dintre cele două continente împreună cu pescărușii, care ne-au urmat cu fidelitate.

Datorită acestui parteneriat educațional am descoperit o țară fascinantă, misterioasă, primitoare, cu oameni amabili și binevoitori, care vor să se apropie de Occident dar, totodată, au înțeles și responsabilitatea lor de păstrători ai istoriei locale și mondiale. Mai mult decât o țară, Turcia este un tărâm care transpiră istorie prin fiecare om, clădire sau monument întâlnit. Pentru noi, Turcia a fost și un tărâm al prieteniei sincere, unde nu au primat cuvintele rostite, ci gesturile atente și zâmbetul cald. Și nu în ultimul rând, Turcia a fost un tărâm ”dulce”, cu baclava, rahat, curmale, smochine, caise, căruia îi vom simți gustul mult timp de acum înainte.

Bibliografie

- <http://www.babaeski.gov.tr/ilcemiz>
- <https://en.wikipedia.org/wiki/Edirne>
- <https://en.wikivoyage.org/wiki/Edirne>
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Moscheea_Selimiye
- https://en.wikipedia.org/wiki/Selimiye_Mosque,_Edirne
- <https://www.infotour.ro/ghid-turistic/muzee-si-galerii-de-arta/muzeul-sanatatii-din-edirne-4709>
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Baiazid_al_II-lea
- <https://en.wikipedia.org/wiki/Istanbul>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Hagia_Sophia
- <http://atlas-geografic.net/catedrala-hagia-sophia-din-istanbul/>
- <https://www.history.com/topics/ancient-greece/hagia-sophia>
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Palatul_Topkap%C3%AE
- <http://prinvacanta.ro/vacanta-la-istanbul-discretul-si-imperialul-palat-topkapi/>
- <https://ro.wikipedia.org/wiki/Bosfor>
- <https://en.wikipedia.org/wiki/Bosporus>
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Podul_Bosfor
- https://en.wikipedia.org/wiki/Fatih_Sultan_Mehmet_Bridge
- https://en.wikipedia.org/wiki/Yavuz_Sultan_Selim_Bridge

TURKEY - Geographical and Cultural Aspects

Thanks to the “Sister School Project” developed in partnership with the *Şehit Ersan Yenici Anadolu Lisesi* Babaeski, Turkey I, together with a group of teachers and students of the Theoretical Highschool “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool Hălăucești, had the privilege to visit this country between 4th and 11th January 2020.

Turkey is a state located on two continents - 97% of the country’s surface is in Asia (Anatolia) and 3% in Europe. During our trip we explored the European part of this country, also called Turkish Thrace. We spent most of our time in the city of our partners, Babaeski, in the province of Kırklareli, which is part of the Marmara region of Turkey. Here we had time to carefully observe people and their lifestyle, how they communicate and establish relationships with foreigners, as well as other aspects of daily life. Unlike the inhabitants of other Muslim states, Turks are distinguished by a modern lifestyle, largely due to the influence of Mustafa Kemal Atatürk. A feature that we Romanians have in common with the Turkish people is the hospitality with which foreigners are received. The Turks are polite and kind and treated us with warmth and even a certain gallantry, pampering us with sweets, coffee and tea.

Our project partners also organized visits to two important cities in Turkey: Edirne and Istanbul. One of the most important monuments in Edirne is the *Selimiye Mosque*, which impressed us a lot. Another notable building of this city that we visited was the *Health Museum of Trakya Küllico Baiazid II University*, a museum complex dedicated to the history of medicine and health issues.

Istanbul has irremediably conquered us and will remain in our memory as a unique and impressive metropolis. Here we walked through Sultanahmet Park where we admired the panorama of the most imposing and famous mosques in the city: *Hagia Sophia* and the *Blue Mosque*, then we visited *Hagia Sophia* and the *Palace* – today the *Museum – Topkapî*, the former residence of the Ottoman sultans for almost 400 years.

But the real surprise that our partners made during our visit to Istanbul was a boat ride on the waters of the Bosphorus Strait, the meeting point of Europe with Asia. This walk was a wonderful opportunity to relax, admire other Ottoman palaces, fortresses, mosques, hotels and luxurious residences, share impressions, make friends and, of course, fly on the waves between the two continents together with the seagulls, which followed us faithfully.

Thanks to this educational partnership, we discovered a fascinating, mysterious, welcoming country, with kind and benevolent people, a land full of history and culinary delicacies.

Mobilitatea elevilor și profesorilor - posibilitatea de a deschide noi orizonturi

prof. Alina Cășuneanu
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

În perioada 4 -11 ianuarie 2020, împreună cu alți colegi, dar și cu elevi ai Liceului Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești, am avut deosebita plăcere de a participa la un schimb de experiență în cadrul activităților din ***Sister School Project***, având ca partener *Liceul Babaeski Şehit Ersan Yenice Anadolu*, în localitatea Babaeski, Turcia.

Deși au trecut câteva luni bune de la experiența avută în Turcia, momentele și trăirile sunt vii în inima și mintea mea. Mărturisesc faptul că, înaintea oricărei noi experiențe, mă documentez despre locurile ce urmează să le cunosc, dar că nu îmi fac niciun fel de așteptări, ci încerc să mă bucur și să asimilez cât mai multe trăiri, informații și să îmi dezvolt anumite competențe.

Ceea ce m-a frapat încă de la începutul vizitei, a fost ospitalitatea ireproșabilă de care au dat dovadă partenerii turci, ospitalitate care s-a menținut pe durata întregii vizite, dar și profesionalismul desăvârșit. Am fost extrem de plăcut impresionat de modul în care reprezentanții partenerilor turci ne-au întâmpinat, dar și de felul în care colectivele de copii și cadre didactice s-au bucurat și s-au pregătit pentru vizita noastră.

Proiectul a fost deosebit pentru mine și cred că și pentru elevii noștri, de asemeni și pentru colegii profesori, întrucât a fost pentru întâia oară când am avut acces într-o instituție de învățământ dintr-o altă țară și am putut participa la cursurile școlii respective. Ca o opinie personală, aș fi vrut să petrec mai mult timp în spațiul școlar.

De asemenea, a mai adus un plus de unicitate prin faptul că am avut ocazia de a fi împreună, profesori și elevi, ceea ce ne-a facilitat cunoașterea și crearea unor legături care nu s-ar fi putut crea în cadrul formal al școlii. În școală, fiecare are tendința de a munci pentru el sau, după caz, unii muncesc pentru noi prin dezvoltarea și implementarea unor astfel de proiecte, ceea ce ar trebui să ne facă mai implicați și mai responsabili. Prin proiecte învățăm să lucrăm împreună pentru un rezultat bun de care să ne bucurăm cu toții.

Programele artistice deosebite și foarte bine pregătite, prezentarea școlilor, discuțiile libere, purtate atât la nivel formal, cât și informal, despre problematica actului educațional din cele două țări, relațiile care s-au format între elevi, timpul efectiv petrecut împreună alături de colegii și elevii turci, toate acestea ne-au făcut să simțim și să trăim la fel, dedicați toți unui singur

ideal: identificarea unor forme noi de colaborare în vederea găsirii de modalități eficiente și moderne de desfășurare a actului educațional, în favoarea elevilor.

Deși scopul proiectului a fost acela de a le dezvolta elevilor interesul pentru a acumula noi cunoștințe, de a-și dezvolta abilitățile de comunicare într-o limbă străină, de a dezvolta relații de parteneriat cu alți elevi, prin prisma faptului că am fost cazați în internatul unei școli în care învățau copii refugiați a permis și sensibilizarea adolescenților noștri în privința valorilor și drepturilor copiilor, în scopul de a-i pregăti să devină cetățeni activi.

Experiența culturală

Călătoria în Turcia a fost o neobișnută și încântătoare experiență culturală și istorică. Înaintător a fost faptul că am avut ocazia să vizităm două orașe turcești, ce mi-au părut a fi adevărate muzee în aer liber, Edirne și Istanbul. Edirne sau vechiul Adrianopol este renumit pentru numeroasele moschee, domuri și minarete, tot aici am văzut și ruinele antice ale unor palate ce au aparținut sultanilor otomani, dar și Moscheea Selimiye considerată a fi cea mai mare din lume. O altă clădire care mi-a atras atenția este Muzeul de Sănătate, un monument complex, foarte bine conservat care prezintă o gamă variată de tehnici medicale utilizate în secolul al XV-lea. Cât despre Istanbul, care este probabil unul dintre orașele cu cea mai bogată istorie din lume, mi-aș fi dorit să avem mai mult timp să îl vizităm și vă asigur că am savurat fiecare secundă petrecută în această metropolă.

Babaeski

Cu vaporul, pe Bosfor

Am vizitat obiective precum Hagia Sophia, Topkapi Palace, dar cireașa de pe tort a fost plimbarea cu vaporețul pe Bosfor, unde am avut parte de priveliști nemaipomenite. Este fermecător de observat cum modernul se îmbină cu urmele vii ale istoriei.

Muzeul de Sănătate**Moscheea Selimiye**

Mi-aș fi dorit ca mai mulți elevi ai liceului nostru să fi avut posibilitatea de a participa la acest schimb educațional, având astfel oportunitatea de a învăța prin intermediul educației nonformale, ce oferă o nouă abordare a învățării prin activități interactive, motivante, antrenante și amuzante, foarte interesantă, dar care nu este utilizată suficient în școala românească.

Cel mai important și mai plăcut lucru pentru noi a fost căldura sufletească pe care am simțit-o pe tot parcursul vizitei, de la inspectorii școlari turci, directori, profesori, până la elevi, această lucruri dându-ne certitudinea că ne-am făcut noi prieteni.

În urma participării la proiect, am realizat că toate activitățile extrașcolare de acest tip reprezintă niște experiențe benefice interacțiunii dintre oameni, permit elevilor și își dezvoltă abilități noi într-un mod recreativ-social, pregătindu-i pentru viață.

Istanbul, port**Turnul fecioarei**

Students and Teachers Mobility - The Possibility to Open New Horizons

Between 4th and 11th January 2020, together with other colleagues, but also with students of “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool, Hălăucești, I had the great pleasure to participate in an exchange of experience within the activities of the *Sister School Project*, having as partner *Şehit Ersan Yenice Anadolu* Highschool, in Babaeski, Turkey.

What struck me from the beginning of the visit was the impeccable hospitality shown by the Turkish partners, hospitality that was maintained throughout the visit, but also the perfect professionalism.

The project also added uniqueness by the fact that we had the opportunity to be together, teachers and students, which facilitated our knowledge and the creation of connections that could not have been created in the formal framework of the school. In school, everyone tends to work for him/her or, as the case may be, some work for us by developing and implementing such projects, which should make us more involved and responsible. Through projects we learn to work together for a good result that we can all enjoy.

Although the aim of the project was to develop students' interest in acquiring new knowledge, to develop their communication skills in a foreign language, to develop partnerships with other students, it managed to achieve other goals such as increasing self-confidence, raising awareness among adolescents about the values and rights of children, accumulating a rich cultural experience.

Participating in the project made me realize that all extracurricular activities of this type are beneficial experiences for human interaction, allow students and develop new skills in a recreational-social way, preparing them for life.

Vizita educațională în cadrul Proiectului internațional *Sister School Project*

Prof. Monica Tudorache
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Cea de a doua etapă a proiectului internațional de parteneriat educativ româno-turc **Sister School Project** se derulează în perioada 01 septembrie 2018 – 01 septembrie 2023, unul dintre obiective fiind schimbul de elevi și profesori pentru vizite educaționale pentru a împărtăși idei și experiențe, oferind oportunități de dezvoltare a abilităților ce îmbunătățesc relațiile dintre România și Turcia. Partenerii turci ne-au vizitat de două ori, iar acum a fost rândul nostru să participăm la un astfel de schimb. Prin urmare, un grup de elevi și cadre didactice au participat la vizita educațională în localitatea Babaeski, provincia *Kırklareli*, în perioada 05-10 ianuarie a.c.

Prima zi a fost consacrată întâlnirii cu elevii și cadrele didactice de la instituția de învățământ gazdă. Elevii turci au realizat materiale informative sub formă de prezentări PPT despre localitatea lor, obiective istorice în Babaeski, liceu, despre locurile pe care urma să le vizităm în Istanbul, ajutând astfel la explicarea și înțelegerea aspectelor culturale și istorice ale orașelor ce aveam a le străbate și ale țării în care ne aflam.

Profesorii români au avut posibilitatea de a cunoaște câteva aspecte legate de sistemul educațional turc prin participarea la activități didactice, dialoguri purtate cu cadrele didactice din liceul gazdă, schimbând informații despre curriculum, resurse didactice, materiale de curs și strategii de predare, politica școlară și evenimente școlare. Totodată, directorii celor două instituții de învățământ au discutat, împărțind din experiența lor, privitor la dezvoltarea managementului. Elevii au petrecut timp cu prietenii lor, experimentând o zi de școală în Turcia, dezvoltându-și abilitățile de socializare, de comunicare și exersând cunoștințele de limbă engleză.

Conducerea liceelor partenere, profesor Lidia Mihaela Neculăeș, director al Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, profesor doctor Iulian Ghercă, director adjunct, și Sezer Arslan, director al *Şehit Ersan Yenici Anadolu* Lisesi, s-a întâlnit cu doamna profesor Kadriye Tokat, inspector școlar al provinciei. Aceștia au purtat discuții despre sistemul de învățământ de stat și particular, finanțarea sistemului de învățământ, curriculum, activități școlare și extrașcolare, norma didactică, salarizare, modul de angajare, perfecționarea cadrelor didactice, admitere în diverse forme de învățământ, relațiile dintre școală și părinți, dintre școală și comunitate. Partenerii au putut face comparații

Între cele două sisteme educaționale, au constatat că există asemănări și deosebiri, au desprins o serie de concluzii. Au discutat și despre parteneriatul educativ *Sister School Project*, toți fiind de acord că acesta oferă tuturor celor implicați oportunitatea de a a-și dezvolta abilitățile de comunicare personală și socială, capacitatea de a înțelege cultura, istoria, instituțiile, credințele partenerului, disponibilitatea pentru adaptare interculturală, capacitatea de a se comporta într-un anumit mod, de a experimenta conduite interculturale pozitive.

Activitățile menite să dezvolte prietenia cu diferite culturi și să îmbogățească experiența elevilor au fost variate, una dintre acestea fiind programul artistic comun realizat de către elevii turci și români. Astfel, Daria Mihălcut, clasa a IX-a B, a interpretat un cântec din folclorul național, Cătălina Gurgu, clasa a XI-a B, a interpretat și ea un cântec din folclorul românesc și unul, în limba engleză, în duet cu Hira, elevă la liceul partener, membrii grupului National Selection au dansat, Iulian Paraschiv, clasa a X-a A, a oferit un număr de magie. Momentul susținut de grupul vocal al cadrelor didactice a fost apreciat în mod deosebit de către cadrele didactice din Turcia. Acestea au fost impresionate de implicarea colegilor români în toate activitățile parteneriatului, de sprijinul și susținerea oferite elevilor lor.

Pe durata mobilității, s-au făcut vizite de studiu în Edirne și Istanbul. Muzeul Sănătății și Moscheea Selimiye au fost locurile vizitate în Edirne. Ziua s-a încheiat la Erasta Shopping Mall, unde elevii români au socializat cu partenerii și prietenii lor. Hagia Sofia și Palatul [Topkapı](#) au fost obiectivele vizitate în Istanbul. Plimbarea pe Bosfor a fost și un motiv de a admira de-a lungul țărmului mai multe obiective istorice: Moscheea Sultan Ahmed, Hagia Sophia, Palatul Topkapı și Palatul Dolmabahçe.

Activitățile proiectului s-au încheiat cu petrecerea de rămas bun organizată de către elevii din Turcia pentru partenerii și prietenii lor. Această întâlnire a dat tuturor participanților posibilitatea de să dezvolte capacitatea de a comunica eficient și adecvat în diferite situații, utilizând limba engleză. Elevii au devenit mai conștienți de propria cultură și mai informați despre cultura partenerilor. Conștientizarea interculturală le oferă cunoștințe și abilități necesare pentru a le permite să stabilească legături cu alte culturi, să prezinte și să reprezinte propria cultură față de ceilalți. Relația dintre diferite culturi îmbogățește nu numai oamenii, ci și societățile.

Educational Visit within the International Project Sister School Project

The second stage of the Romanian-Turkish international educational partnership project Sister School Project takes place between 1st September 2018 and 1st September 2023, one of the objectives being the exchange of students and teachers for educational visits to share ideas and experiences, offering opportunities to develop skills that improve relations between Romania and Turkey. A group of students and teachers participated in the educational visit in Babaeski, Kırklareli province, between 5th and 10th January 2020.

The first day was dedicated to the meeting with the students and teachers from the host educational institution. The activities meant to develop the friendship with different cultures and to enrich the students' experience were varied, one of them being the joint artistic program realized by the Turkish and Romanian students. During the mobility, there were field trips to Edirne and Istanbul. The project activities ended with a farewell party organized by students from Turkey for their partners and friends.

Cu elevii, pentru elevi și despre elevi Impresii din Turcia

Elevi participanți în *Sister School Project*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Clopoțel Sorana Maria, clasa a IX-a B

”Excursia în Turcia a fost, cu siguranță, una dintre cele mai frumoase experiențe pe care le-am trăit până acum. Locurile pe care le-am vizitat- Babaeski, Edirne și Istanbul- au fost foarte frumoase. Acolo am văzut multe moschei și muzee, care mai de care mai interesante. Mi-a făcut plăcere să mă plimb prin Edirne, dar cel mai frumos a fost în Istanbul, unde am făcut o plimbare cu vaporul pe strâmtoarea Bosfor. Priveliștea a fost minunată!

Elevii turci cu care am interacționat au fost foarte drăguți cu noi și ne-au ajutat pe tot parcursul excursiei. În urma acesteia, mi-am exersat engleza și am reușit să îmi fac câțiva prieteni de acolo. Petrecerea de la finalul săptămânii a fost distractivă, dar și emoționantă, iar despărțirea de prietenii noi pe care ni i-am făcut s-a lăsat cu lacrimi, pentru unii dintre noi.

Excursia a fost o experiență unică care îmi aduce zâmbetul pe buze de fiecare dată când îmi amintesc de aceasta.”

Mihălcuț Daria Iulia, clasa a IX-a B

”Turcia. Experiențe noi, oameni noi, locuri noi. Toți eram entuziasmați de ceea ce vom întâlni acolo, cum ne vom petrece timpul în decursul unei săptămâni. Elevii și profesorii turci au fost gazde bune, foarte deschiși spre a comunica cu noi și foarte bine pregătiți. Locurile pe care le-am vizitat au fost minunate, cu priveliști încântătoare și clădiri grandioase. De asemenea, nu am spus “Nu” ocaziei de a încerca preparatele lor tradiționale, fiind total diferite față de gusturile și bucatele noastre românești.

Atmosfera a fost foarte frumoasă, profesorii și elevii au avut ocazia să se cunoască mai bine între ei, să aibă grijă unul de celălalt, să lege relații de prietenie.

A fost o experiență nemaipomenită, în care am întâlnit multe persoane minunate și locuri nemaîntâlnite. Mă bucur că am luat decizia de a merge în

Turcia, deoarece a fost cea mai frumoasă experiența din viața mea de până acum și m-aș întoarce oricând, cu drag.”

Paraschiv Iulian Denis, clasa a X-a A

”Turcia, o experiență din care am avut atât de multe lucruri de învățat! Oameni pe care i-am cunoscut și au apreciat foarte multe ceea ce fac eu. Stilul lor de viață, dar și bunătatea pe care o vezi în ochii unora dintre ei, te face să te simți încrezător. Am legat prietenii noi, am vizitat locuri minunate care m-au captivat (încă mai aud vocea imam-ului din moschee), totul m-a făcut să zâmbesc! Trebuie să recunosc că mi-a plăcut foarte mult stilul acoperișurilor clasice din Turcia, dar și kebabul tradițional, pe care îl recomand. A fost o experiență de care îmi amintesc cu drag și mă face și mai mult să mă întorc acolo și să cunosc mai mult, să fac mai mult. Să vorbești cu oameni noi, să poți împărtăși povești, impresii, chiar e un lucru minunat pe care eu l-am făcut în Turcia. Aș vrea să le mulțumesc tuturor prietenilor de acolo, pentru că au reușit să-mi aducă zâmbetul pe buze și o energie magică: vreau să vă spun că sunteți minunați și cuvintele uneori sunt prea puține ca să spui "mulțumesc" sau "Çok teşekkür ederim!". Da, am început anul 2020 cu o experiență de neuitat și noi visuri!

“Magic You-Romania!”

Clopoțel Geanina, clasa a XI-a B

”Sunt Clopoțel Geanina, am 18 ani și acum câteva luni am avut parte de una dintre cele mai frumoase și de neuitat experiențe din viața mea. Am avut ocazia de a merge cu unii dintre profesorii mei și câțiva colegi de școală într-o țară minunată, Turcia, o șansă extraordinară de a vizita locuri pe care nu le-am mai văzut niciodată și de a întâlni oameni minunați, având totodată posibilitatea de a cunoaște mai bine obiceiurile și tradițiile unei alte țări, complet diferită de România.

În momentul în care am auzit de acest proiect, am fost extrem de interesată și extrem de sigură că îmi doresc să fac parte din el, fiind convinsă că este o oportunitate de care nu voi avea parte foarte des. A fost un proces costisitor de pregătiri înainte de plecare, dar a fost, de asemenea, și unul extrem de plăcut, pe care l-aș repeta ori de câte ori ar fi nevoie.

Această experiență a fost atât de diferită de orice alt lucru pe care l-am făcut până acum! Dacă ar fi să aleg un lucru care mi-a plăcut cel mai mult în aceasta deplasare către Turcia, nici nu aș ști de unde să încep, deoarece nu îmi

vine în cap o singură idee - fiecare lucru pe care l-am făcut acolo a fost special. Am fost puși în fața unor situații neobișnuite peste care am reușit să trecem cu bine, am încercat feluri de mâncare de care înainte nici măcar nu auzisem, ne-am depășit limitele și toate provocările acestea le-am trecut cu brio deoarece am fost uniți și am lucrat ca o echipă. Ne-am îmbunătățit limba engleză vorbind cu oameni a căror limbă nu o cunoșteam, aceasta fiind singura noastră modalitate de comunicare, ceea ce e un lucru foarte important pentru orice persoană.

Am fost în trei orașe minunate ale Turciei: Babaeski, Edirne și, bineînțeles, Istanbul. Am vizitat unele dintre cele mai reprezentative obiective ale acestor locuri minunate, dar cel mai important lucru pentru mine a fost legătura extrem de puternică pe care am putut să o construim între noi, oamenii din acest proiect. Aceasta a devenit din ce în ce mai puternică pe parcurs ce zilele se scurgeau și ne rămânea din ce în ce mai puțin timp de petrecut împreună. Am ajuns să ne împrietenim și să legăm relații atât de strânse cu oameni pe care cu o săptămână în urmă nici nu îi cunoșteam. Să văd aceste relații dintre oameni, aparent atât de diferiți, crescând și înflorind într-un timp atât de scurt, a însemnat totul pentru mine. Legăturile pe care le-am format, nu doar cu colegii de liceu, cât și cu elevii pe care i-am întâlnit în Turcia, vor rămâne pentru o perioadă extrem de lungă în inima și în mintea mea, iar pentru asta sunt extrem de recunoscătoare că mi s-a oferit șansa să fac parte dintr-un proiect atât de diferit, cu oameni frumoși și implicați care au făcut tot posibilul **ca această experiență să fie una pe care nu o vom uita niciodată.**

În urma acestei călătorii cu siguranță m-am dezvoltat mult și am ieșit mai deschisă către experiențe noi. Mi-am îmbunătățit atât comunicarea cu oamenii din jurul meu, cât și limba engleză. Îmi voi aduce aminte mereu de acest proiect și de această țară ca de niște lucruri care au avut un impact major în dezvoltarea caracterului meu.”

Gurgu Cătălina, clasa a XI-a B

”Datorită proiectului *Sister School Project* am avut deosebita ocazie să călătoresc în Turcia și să observ un alt mod de trai, tradiții noi și, cel mai important, să acumulez și să exersez cunoștințe în materie de limba engleză.

Proiectul a început prin venirea elevilor din Turcia în școala noastră, în luna ianuarie 2019. Atunci am cunoscut niște persoane minunate, am legat prietenii și am petrecut timp de calitate în care am învățat multe lucruri noi și am făcut multe activități. La finalul experienței lor în România, despărțirea a fost una tristă, plină de lacrimi, dar cu o fărâșă de speranță că ne vom revedea anul viitor, când va fi rândul nostru să îi vizităm. O bună parte din anul ce a

urmat ne-am gândit la momentul în care vom pleca în TURCIA. Am așteptat acel moment cu sufletul la gură și iată că în sfârșit a venit!

Pot spune că a fost una dintre cele mai frumoase experiențe din viața mea. Știu că sună a clișeu, dar chiar așa a fost și mai știu că mulți dintre participanții proiectului îmi împărtășesc acest gând. Simpla idee că voi pleca în altă țară pentru o săptămână mă făcea să fiu plină de entuziasm și de nerăbdare. Înainte să plecăm discutam cu toții cum credem că va fi și, să fiu sinceră, toată experiența ne-a depășit cu mult așteptările.

Am plecat pe 4 ianuarie 2020, într-o sâmbătă după-amiază, din Hălăuțești, cu destinația Babaeski, Turcia. A fost un drum lung, dar de care mulți dintre noi ne-am bucurat, am cântat și, în mare parte, am dormit. Poate pentru unii un drum de 16 ore cu autocarul ar fi fost o adevărată corvoadă, dar pentru noi, elevii, a fost un prilej să discutăm, să ascultăm muzică și să admirăm peisajul, în timpul zilei.

Odată ajunși în Turcia, am fost primiți cu o ospitalitate la care nu mă așteptam. Toată lumea era dornică să ne vadă și nici chiar diferențele de naționalitate, religie, limbă nu i-au împiedicat pe acei oameni să fie extrem de politicoși cu noi. A urmat apoi, ca, după o odihnă bine-meritată, să mergem în școala lor și să ne întâlnim din nou cu prietenii noștri. A fost o emoție de nedescris să ne vedem cu ei, să petrecem timp împreună și chiar să cunoaștem alți elevi care nu au putut veni în România. Am mers prin liceul lor și am descoperit că sistemul lor de învățământ e destul de diferit de al nostru și, datorită explicațiilor primite, am reușit să înțelegem cum este școala acolo.

În următoarele zile am vizitat orașul Edirne și orașul Istanbul. Orașele arătau atât de diferit de cele de acasă! Străzi înguste, clădiri înalte de după care se zăreau turnurile imense ale moscheelor și multă securitate, foarte multă securitate. De asemenea, oamenii erau foarte diferiți. Am întâlnit oameni tradiționaliști, îmbrăcați în portul clasic al persoanelor de religie musulmană, dar și oameni îmbrăcați la fel ca noi. Am întâlnit oameni buni cunoscători de limba engleză, dar și de limba română, spre marea mea surprindere. Am învățat să respectăm diferențele dintre noi și să ne bucurăm de frumusețea lor.

Un alt lucru de care am fost impresionată este mâncarea tradițională turcească. O mâncare, de altfel, foarte diferită de mâncarea românească și foarte gustoasă, în mare parte. Cu toate acestea, cel mai bun lucru pe care l-am gustat în Turcia a fost cafeaua. Nu degeaba cafeaua turcească este faimoasă în toată lumea! Tind să cred că, dacă aș fi trăit în Turcia, aș fi dezvoltat o boală de inimă de la prea multă cofeină. Îmi amintesc și acum un moment în care eram în Istanbul, pe un vapor în Strâmtoarea Bosfor și priveam peisajul superb oferit de apusul soarelui la frântura dintre două continente, ținând în mână o delicioasă

cafea turcească și fiind alături de niște oameni minunați. Ce îți poți dori mai mult de atât?

Ajunși la finalul acestei experiențe, despărțirea a fost și mai grea, și mai dureroasă, dar am plecat cu gândul că poate ne vom revedea și că a fost o călătorie frumoasă.

Acest proiect este unul pe care sunt sigură că nu îl voi uita niciodată pentru că, datorită lui, am crescut și am învățat multe lucruri într-un mod mai mult decât plăcut. Pe această cale vreau să multumesc tuturor profesorilor care au organizat, s-au implicat și au avut grijă ca noi să avem o experiență cât mai frumoasă, chiar dacă asta a însemnat ca ei să nu se poată bucura atât de mult și să aibă foarte multe griji. Sper totuși ca ei să rămână cu bucuria și satisfacția că ne-au oferit nouă o experiență de neuitat.”

Mitran Richard, clasa a XI-a B

”Bună, eu sunt Richard și în următoarele rânduri voi povesti experiența mea din Turcia. Din prima clipă în care am aflat despre acest proiect am știut că este unul frumos și că voi merge, am fost entuziasmat să aflu fiecare informație nouă și să mă implic cât mai mult.

Cu toții am așteptat mult momentul plecării și ne-am pregătit cât de mult am putut ca experiența de acolo să fie una de neuitat, am învățat engleza mult mai atenți și am repetat dansuri și cântece. Voiam să ne facem prieteni și să descoperim cultura și ideile lor. Cu siguranță, ziua plecării a fost una puternică emoțional, țin și acum minte când am urcat în acel autocar, fericirea era la cote maxime, zâmbeam ca un copil mic, timpul a trecut.

De când am intrat în Turcia, am început să ne uităm pe geam, observam relieful diferit, vegetația, dar și clima. Prima întâlnire cu colegii noștri turci a fost specială, retrăiam momentul acela când pur și simplu zâmbeam ca un copil. A urmat o săptămână excepțională în care am trăit clipe cu totul uimitoare, am strâns legături puternice cu colegii din proiect, am vizitat trei orașe: Babaeski, Edrine și Istanbul, am simțit gustul mâncării și cafelei turcești, am vizitat moschei și bazaruri, am luat contact direct cu istoria și cultura acestei țări. Am fost și în școala lor, iar acolo am petrecut timpul observând și discutând despre educația din țara lor. Plimbarea pe strâmtoarea Bosfor a fost ca un portal, am intrat ca niște colegi pe vapor și am ieșit ca niște prieteni, chiar cred că acele câteva ore petrecute pe apă au făcut o schimbare mare în relația cu noii noștri prieteni. Aproape trecuse o săptămână, în care am construit legături puternice cu niște oameni necunoscuți înainte, ultimele două zile au fost de-a dreptul ca într-un iad, cu toții știam că trebuie să ne despărțim. Spectacolul din ultima zi ne-a

făcut despărțirea și mai grea, la un spectacol te implici cu trup și cu suflet pentru cei de pe scenă, dansezi cu ei, aplauzi pentru ei, îți crești conexiunea și mai puternic. Surpriza din seara ultimei zile ne-a lăsat cu gura căscată, iar câteva ore de stat împreună au fost practic timpul care a făcut și mai grea despărțirea, totuși aceasta s-a întâmplat și am lăsat lacrimi grele în urmă. Experiența aceasta a fost foarte emoționantă, dar și extrem de educativă!

Acest proiect mi-a deschis ochii și mintea, după toate aceste experiențe am căpătat o încredere mult mai mare în mine și în limba engleză. Mi-am făcut o mulțime de prieteni și am cunoscut foarte mulți oameni interesanți și minunați. Mi-a plăcut ca am putut avea un contact deschis cu oamenii de la cazare, cu copiii de acolo și cu toți colegii de proiect. Nu regret nimic din cele întâmplate și sper să mai am parte de astfel de experiențe în viață!”

Vernica Ștefania, clasa a XII-a A

”Turcia. Oameni plini de căldură și iubire au avut grijă ca noi să ne simțim minunat. Proiectul *Sister School Project* mi-a deschis apetitul pentru călătorie și cunoaștere. Am îmbrățișat ideea de a merge în Turcia încă dinainte de a se oficializa acest proiect. Entuziasmul se resimte de fiecare dată când povestesc momentele trăite, căci, fără îndoială, a fost o experiență complexă și de neuitat.

Ne-am delectat trupul cu mâncărurile tradiționale turcești, dar și sufletul, cu muzica și dansurile tradiționale deosebite. Am vizitat catedrala Hagia Sofia și Palatul Topkapı ce a fost construit imediat după cucerirea Constantinopolului de către sultanul Mohamed al II-lea. Ceea ce mi-a plăcut cel mai mult a fost călătoria pe Bosfor cu vaporul, unde priveliștea s-a deschis larg, lăsându-mă să o savurez alături de prieteni și să o păstrez în suflet. Pe lângă aceste experiențe culturale și sociale, ne-am bucurat și de cea lingvistică, exersându-ne abilitățile de utilizare a limbii engleze și transformând învățarea într-o activitate distractivă. Astfel, am legat prietenii cu elevii turci și, totodată, am avut prilejul de a întări relațiile cu oamenii din comunitatea mea.

În final, petrecerea de rămas bun a transmis foarte multe emoții, lacrimi printre zâmbete, speranță că ne vom revedea curând și că vom putea trăi noi clipe memorabile. Recomand fiecărui elev să ia parte la aceste experiențe fiindcă se va întoarce cu un bagaj plin de cunoștințe și emoții pozitive.”

ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ

Preotul Iosif Tălmăcel

Dir. adjunct, prof. dr. Ghercă Iulian
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

S-a născut la Hălăucești (Neamț), la 27 noiembrie 1887. Primele clase le-a făcut în satul natal. În septembrie 1898 a intrat la seminarul franciscan din localitate, unde după trei ani, a îmbrăcat haina ordinului. În toamna anului 1905 a plecat în Italia (la Padova și apoi la Roma) pentru a studia filozofia scolastică și teologia. La Roma, a fost sfințit diacon și peste câteva zile, preot (mai 1910). Un an a activat ca profesor de teologie la Cherso și apoi la San Miniato. În 1912 a plecat din nou la Roma, pentru a susține examenul de misionar apostolic, după care s-a întors definitiv în țară, fiind numit vicar la Săbăoani¹.

În primăvara anului 1913 a publicat, împreună cu parohul de Săbăoani Grațian Carpati, revista *Viața*, al cărei redactor a fost o lungă perioadă de timp. În 1918 a pus bazele publicației Terțiarilor Franciscani din România, sub denumirea de *Aurora franciscană*.

¹ Emil Dumea, *op. cit.*, p. 165 și Anton Coșa, „Amintiri... dintr-o arhivă inedită”, în *Buletin istoric*, nr. 8, Editura Presa Bună, Iași, 2007, p. 145-152.

Între 1914 și 1923 a fost preot în parohiile catolice de la Răducăneni, Galați, Brăila, Huși și Fărăoani. Din august 1923 până în august 1943 a fost paroh la Bacău. În această perioadă, a fost și profesor de italiană (1923-1929), a coordonat parohia Pustiana (1929-1934) și de câteva ori a fost în străinătate, pentru motive spirituale.

În primăvara anului 1944 și-a început peregrinarea prin țară: Gliganul de Sus (Argeș), București, Bihor, Bacău, Oradea, pentru a ajuta credincioșii din aceste localități.

După 1948, a condus mai bine de 20 de ani parohia Poiana Micului (Suceava). Spre sfârșitul vieții s-a retras la Mărgineni, în județul Bacău, unde a murit în 1979.

Activitatea sa literar-religioasă a ocupat un loc aparte în cadrul scrierilor locale. Acest fapt este vizibil dacă analizăm revistele *Viața și Aurora franciscană*. A fost autorul a zeci de broșuri și cărți religioase. La sărbătorirea jubileului de 25 de ani de preoție, în 1935, ziarul catolic bucureștean *Farul nou* i-a dedicat un articol, în care a fost elogiată activitatea preotului Tălmăcel, mai ales cea referitoare la presă².

Cartea de rugăciuni pentru copii publicată de părintele Tălmăcel în 1934 și intitulată *De dragul celor mici*, a fost foarte apreciată în satele și școlile catolice din Moldova, pentru că - dincolo de utilitatea acesteia, autorul a avut ideea de a pune unele rugăciuni în versuri, pentru a putea fi cântate, oferindu-le o linie melodică armonioasă și simplă. Această pasiune pentru tineri și copii a făcut ca în 1939 să mai publice o carte cu titlul *De dragul copiilor*, care cuprindea poezii și cântece catehetice pentru învățarea adevărurilor și a practicii rugăciunii³.

Dintre lucrările cele mai importante și apreciate, menționăm: *Fericirea țării, sănătatea poporului*, publicată în 1931 (se adresa în special țăranilor catolici din Moldova⁴), *Cântărețul catolic*⁵, *Cântăm cu toții*. O lucrare aparte a fost *Comunismul demascat*, publicată în 1937, ce relua articolele apărute în

² Dănuț Doboș, „Figuri ilustre. Preotul Iosif Tălmăcel”, în *Lumina creștinului*, martie 2007, p. 11.

³ *Ibidem*.

⁴ A fost considerată o operă socială care a avut multiple efecte benefice pentru populația din mediul rural din Moldova, indiferent de religie sau etnie, lucru sesizat de episcopul Alexandru Theodor Cisar prin cuvintele „această carte este o lucrare culturală pentru binele obștesc” (*Ibidem*, p. 12).

⁵ Această lucrare cuprindea schemele după care s-au condus decenii de-a rândul cântările bisericești catolice din Moldova.

revista populară *Viața*⁶. Această din urmă carte a fost recomandată de arhiepiscopul Alexandru Th. Cisar spre a fi citită de tinerii catolici în cadrul șezătorilor⁷.

Interzis ca autor de regimul ateo-comunist, preotul Iosif Tălmăcel a fost redescoperit ca scriitor după 1989 și reintegrat în cultura catolică românească⁸.

Părintele IOSIF TĂLMĂCEL (1887 Hălăucești - 1979 Mărgineni) și mama (DOGARU TEREZA - n.Lorent). Fotografia a fost făcută în Poiana Micului (Suceava) în 1958.

⁶ Autorul demonstrează în această carte buna cunoaștere a realităților sociale ale țării în perioada interbelică, înțelegând și explicând pericolul comunist.

⁷ Explicația acestei recomandări o găsim chiar în cuvintele arhiepiscopului: „această lucrare pune la dispoziția multora idei deslușitoare asupra molimei ce cuprinde pe oameni, care nu sunt în stare să pătrundă dedesubturile fanfaronadelor sociale” (Dănuț Doboș, „Figuri ilustre. Preotul Iosif Tălmăcel”, în *Lumina creștinului*, martie 2007, p. 11).

⁸ *Ibidem*.

Priest Iosif Tălmăcel

He was born in Hălăucești (Neamț), on 27th November 1887. He attended the first classes in his native village. In September 1898 he entered the local Franciscan seminary, where after three years he put on the order's robe. In the autumn of 1905 he went to Italy (to Padua and then to Rome) to study scholastic philosophy and theology. In Rome he was consecrated a deacon and a few days later, a priest (May 1910). For a year he worked as a theology teacher at Cres and then at San Miniato. In 1912 he left again for Rome to take the apostolic missionary exam after which he returned permanently to the country being appointed vicar of Săbăoani.

Between 1914 and 1923 he was a priest in the Catholic parishes of Răducăneni, Galați, Brăila, Huși and Fărăoani. From August 1923 to August 1943 he was parish priest in Bacău. During this period, he was also a teacher of Italian (1923-1929), he coordinated the parish of Pustiana (1929-1934) and several times he was abroad for spiritual reasons.

In the spring of 1944 he began his pilgrimage around the country: Gliganul de Sus (Argeș), Bucharest, Bihor, Bacău, Oradea to help the faithful in these localities.

After 1948 he led the parish of Poiana Micului (Suceava) for more than 20 years. Towards the end of his life he retired to Mărgineni, in Bacău County, where he died in 1979.

Among his most important and appreciated works we mention: *Fericirea țării, sănătatea poporului*, published in 1931 (addressed especially to the Catholic peasants of Moldova), *Cântărețul catolic, Cântăm cu toții*. A special work was *Comunismul demascat*, published in 1937, which resumed articles in the popular magazine *Viața*. The latter book was recommended by Archbishop Alexander Th. Cisar to be read by young Catholics in the evening sittings.

Banned as the author of the atheist-communist regime, the priest Iosif Tălmăcel was rediscovered as a writer after 1989 and reintegrated into the Romanian Catholic culture.

Hălăucești – aspecte climatice, hidrologice și biopedogeografice

Prof. *Neculăeș Ana Maria Aissa*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Aspecte climatice

Datorită poziției geografice, comuna Hălăucești are un climat continental destul de pronunțat, integrându-se în etajul climatic al dealurilor joase. În afară de poziția geografică și relieful, clima zonei studiate ține și de alți factori, mai importantă fiind radiația solară și circulația generală a maselor de aer anticiclonale atlantice și direcția văii Siretului (N – S), care canalizează curenții de aer¹.

Radiația solară este principalul factor care contribuie la încălzirea scoarței terestre și a aerului. Din cele 365 zile, câte are anul, cam 205 sunt însorite în zona comunei Hălăucești; cele mai multe în luna august (22 – 23 zile), cele mai puține în luna ianuarie (10 – 12)². Cantitatea de radiație solară, la nivelul solului este destul de ridicată, având influență deosebită asupra temperaturii aerului (valoarea medie 8,3° C). Valoarea medie cea mai ridicată o are luna august (20° C), media lunară cea mai coborâtă este în luna ianuarie (- 4,9° C).

Circulația generală a maselor de aer are impact asupra succesiunii stărilor de vreme și asupra tipului de climat. Deasupra întregii Moldove predomină masele de aer temperat-continental care vin dinspre est și care aduc uscăciune, apoi masele de aer polar aducând răcirea bruscă a vremii, iar cele atlantice și mediteraneene aducând precipitații³. Masele de aer tropical favorizând temperaturi ridicate, își fac mai puțin simțită prezența.

Cantitatea medie de precipitații variază între 600 – 700 mm anual. Într-un an cad precipitații cam în 100 – 120 zile, în cea mai mare parte sub formă de ploaie. Cele mai mari cantități cad în luna iunie, atingând valori de 778 mm, iar cantitățile cele mai mici în luna februarie, în jur de 22 mm⁴. Umezeala relativă a aerului este de 35% iarna, 14% primăvara, 5% vara și 20% toamna.

Fenomene meteorologice care afectează agricultura sunt: grindina – vara, iar toamna burnița de lungă durată, ceața, brumele timpurii și târzii și

¹ Ciulache, St., *Topoclimatologie și microclimatologie*, Editura Universității din București, 1971.

² Tănasă, D.I., *Clima Podișului Sucevei – teză de doctorat*, Editura Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, 2011.

³ Mihăilă D., Iftinca I., *Câteva aspecte legate de circulația maselor de aer în nordul Câmpiei Moldovei*, Lucrările Seminarului Geografic „Dimitrie Cantemir”, Iași, 1997,

⁴ Ibidem 13.

fenomenele de îngheț, între 11 – 20 octombrie, cel mai timpuriu și între 10 – 25 aprilie, cel mai târziu. Mai rar, se produc furtuni.

Datorită particularităților fizico-geografice, caracterul general al climatului din Culoarul Siretului și, implicit, de pe teritoriul comunei Hălăucești prezintă diferențieri care permit individualizarea a cel puțin două tipuri de microclimat:

a) *microclimatul de vale*, localizat pe terasele inferioare ale râului Siret, caracterizat prin salturi mari de temperatură de la vară la iarnă, dar și de la zi la noapte. De menționat, frecvente inversiuni termice, cețuri, brume, umezeală relativ accentuată, o dinamică mai activă a aerului și o impurificare mai mare a acestuia.

b) *microclimatul de terasă și versanți însoriți*, implică temperaturi medii anuale în jur de 8,5° C, insolație mai accentuată vara, umezeală relativă mai redusă decât în Lunca Siretului și o dinamică mai activă a atmosferei. Temperaturile mai coborâte decât media pe țară și precipitațiile suficient de bogate au contribuit la formarea solurilor cenușii și brune de pădure și a cernoziomurilor levigate, favorizând culturile de cereale, sfeclă de zahăr, in, cânepă, plante furajere, legume, zarzavaturi și pomi fructiferi.

Aspecte hidrologice

Apa a reprezentat, dintotdeauna, una dintre bogățiile naturale indispensabilă vieții și activităților omenești, prin urmare localizarea dar și cantitatea și calitatea apei au condiționat în mare măsură, implantarea locuințelor omenești, varietatea și intensitatea activităților economice, structura peisajului geografic.

Teritoriul comunei Hălăucești este bogat în ape subterane cât și în ape de suprafață.

Apele subterane

Structura geologică a zonei permite infiltrarea apei în soluri, aceasta ajungând până la marne și argile, scurgându-se spre văi prin straturile de pietriș sau nisip. În lunca Siretului, întâlnim un strat acvifer cantonat în stratul de pietriș cu o grosime de 4 – 8 m, la o adâncime de 0,80 – 0,30 m, strat alimentat de apele râului Siret la viituri; în perioadele de secetă alimentează cu apă râul Siret.

În zona vechilor meandre și bălților cu caracter temporar nivelul apei freatice este la adâncime foarte mică, ajungând uneori până la suprafața scoarței terestre. Pe terasele înalte, apele subterane sunt potabile și cu debite suficiente pentru satisfacerea necesarului de apă a populației, fiind captate în fântâni la peste 10 – 12 m adâncime.

Caracteristicile chimice ale apelor subterane din zona în discuție sunt: reziduu fix (250 – 800 mg/l), pH (6,95 – 8), CO₂ (0 – 112 mg/l), SO₄ (14 – 259 mg/l), Cl (10 – 148 mg/l), duritate temp. (1 – 37,4 grade germane).

Apele subterane din baza teraselor înalte sunt puse în evidență printr-o serie de izvoare ce apar la baza versantului de racord (la est și sud-est de Hălăucești, în satul Luncași) unele fiind captate pentru alimentarea centralizată cu apă a localităților.

Apele de suprafață

Principala apă care drenează această zonă este Siretul, care străbate partea estică a comunei Hălăucești de la nord la sud, pe o distanță de 10 kilometri.

Râul *Siret* poartă mai multe denumiri, astfel în ucrainiană el se numește „Ceper” iar în maghiară este numit „Szeret”, în traducere „Dragul”. El izvorăște din Munții Carpații Păduroși, aflați în Bucovina de Nord, pe teritoriul Ucrainei, de la o altitudine de 1238 m. Siretul parcurge 706 km (dintre care 596 km pe teritoriul României și 110 km pe teritoriul Ucrainei) și se varsă în Dunăre, lângă orașul Galați. Bazinul hidrografic al Siretului este situat în partea de est-nord-est a României, însumând o suprafață totală de 44 811 km² din care 42 890 km² pe teritoriul țării noastre, reprezentând cel mai mare bazin hidrografic din România. Acest râu este și cel mai important afluent al Dunării, având un debit mediu multianual, la vărsare, de cca. 250 m³/s.

Cursul Superior al Siretului se desfășoară pe teritoriul Ucrainei, cel mijlociu străbate Podișul Sucevei, după care se interpune între Subcarpații Moldovei și Podișul Bârladului, iar cel inferior traversează Câmpia Siretului Inferior.

Zona pe care o studiem se încadrează în Cursul Siretului Mijlociu. În acest sector, Siretul se află la o altitudine de 209 m față de nivelul mării și se distinge printr-o vale largă, cu direcția N – S, cu un grad înalt de meandrare și o pantă medie de 0,5 m la kilometru. Debitul variază în funcție de factorii climatici. Scurgerea medie anuală a Siretului în zona studiată este de 27,2 m³/s, iar scurgerea medie specifică de 4,7 – 14 %; iarna fiind cam de 15%, din volumul anual⁵. Niveluri mai mari (de regulă, în lunile mai-iunie) s-au înregistrat în anii: 1940, 1942, 1953, 1956, 1963, 1970, 1998 și în anul 2005; debite minime în anii: 1951, 1953, 1954, 1964, 1973, 2003. Viiturile se repetă la topirea zăpezilor și în timpul ploilor torențiale estivale, cele mai abundente s-au produs în zilele de 14 și 15 iunie 1969 (1,133 m³/s)⁶. Temperatura apei se apropie de cea a aerului.

⁵ Ujivari I., *Geografia apelor României*, E.S. București, 1972.

⁶ Vieru I., Varga V., *Impactul factorului uman asupra factorilor de mediu în zona Pașcani*, dactilograma, 1998

Pe zona comunei Hălăucești Siretul primește un afluent de stânga: *Valea Țigăncilor*, care izvorăște din Șaua Ruginoasa – Strunga, străbate satele Kogălniceni și Volintirești, din comuna Al. I. Cuza, și se varsă în Siret între Mogoșești-Siret și Luncași.

Deși în raza comunei Hălăucești nu are loc o poluare a râului Siret, acesta transportă cantități apreciabile de substanțe poluante din amonte, perturbându-se balanța ecologică a râului.

Lacuri naturale nu sunt pe teritoriul acestei comune, în schimb sunt amenajate heleștee, în grădinile gospodarilor. Cele mai cunoscute sunt cele de la ieșirea din satul Hălăucești, spre Mircești, unde funcționează și un restaurant cu specific pescăresc: ”Păstrăvărie”.

Vegetația și fauna

Vegetația naturală a comunei Hălăucești, constituită din pajiști și păduri, este specifică zonei de podiș. Valea și lunca Siretului se impun în peisajul zonal printr-o notă distinctivă. Însă, vegetația naturală cât și biotopurile caracteristice acesteia au fost modificate de-a lungul timpului de diverse activități umane: deșteleniri, defrișări, lucrări ameliorative, chimizare, pășunat intensiv, dezvoltare rurală. Astfel, dintr-o veche pădure de stejar care acum 150 de ani acoperea în întregime terasele Siretului au mai rămas doar mici pâlcuri situate în partea de vest a zonei de studiu⁷. În locurile în care pădurea a fost defrișată se dezvoltă vegetația de stepă în mare parte antropizată.

În pâlcurile de pădure domină fagul (*Fagus silvatica*), carpenul (*Carpinus betulus*), gorunul (*Quercus petraea*), teiul (*Tilia cordata*), mesteacănul (*Betula verrucosa*) și, cu o frecvență mai redusă, paltinul (*Acer pseudo-platanus*), arțarul (*Acer platanoides*), ulmul (*Ulmus montana*), frasinul (*Fraxinus excelsior*), stejarul (*Quercus robur*), teiul argintiu (*tilia tomentosa*), precum și scorușul (*Scorbus aucuparia*), cireșul sălbatic (*Cerasus avium*). Trecerea de la pădure la pajiștile de stepă se face printr-un *substrat de arbuști* alcătuit din păducel (*Crataegus monogyna*), corn (*Cornus mas*), sânger (*Cornus sanguines*), alun (*Corylus avellana*), salba moale (*Evonymus europaea*), lemnul câinesc (*Lingustrum vulgare*), trandafirul sălbatic (*Rosa canina*), porumbarul (*Prunus spinosa*) etc.

Pajiștile și fânețele ocupă suprafețe relativ restrânse în Lunca Siretului și pe unii versanți cu pantă mai accentuată de pe terasele Siretului, reprezentând cam 6% din totalul terenurilor agricole și sunt alcătuite preponderent din: păiușcă (*Agrostis tenuis*), pieptănărie (*Cynosurus cristatus*), păiuș (*Festuca*

⁷ Barbu, N., 1980.

pratensis), ovăscior (*Arrhenatherium elatius*), timoftică (*Phleum pratensis*) și trifoi (*Trifolium repens*), pir gros (*Cinodon dactylon*), firuța (*Poa pratensis*), zăzanie (*Lolium perene*)⁸.

În Lunca Siretului, există un zăvoi alcătuit din plop (*Populus alba*) și răchită (*Salix fragilis*), iar în locurile mlăștinoase crește papura (*Tifa*), rogozul (*Carix*), nufărul galben (*Nuphar luteum*), mătasea broaștei (*Spirogyra*), trestia (*Phragmites communis*), săgeata apei (*Sagittaria sagittifolia*) etc.

Așa cum am menționat mai sus, defrișările repetate au condus la reducerea suprafeței ocupate de păduri a comunei, în timp ce valorificarea selectivă a speciilor forestiere a determinat exploatarea speciilor valoroase, determinând astfel scăderea calității fondului forestier al comunei Hălăucești. Referitor la calitatea pajiștilor, și acestea au suferit deteriorări din cauza pășunatului excesiv. Neîntreținerea și exploatarea irațională au condus la reducerea numărului și vitalității speciilor ierboase, înmulțirea plantelor ruderales și la desființarea temporară a unor pajiști.

Ca și vegetația, **fauna** din acest teritoriu a suferit ca urmare a presiunilor exercitate de activitățile antropice care au determinat restrângerea arealelor, modificarea componenței populațiilor și a habitatelor, reducerea numerică a numărului de specii.

Ținând cont de ansamblul aspectelor naturale, putem vorbi de o faună a pădurilor de fag și o faună acvatică. Printre mamiferele obișnuite, caracteristice pădurilor din jur, amintim: veverița (*Sciurus vulgaris*), căprioara (*Capriolis capriolis*) și mistrețul (*Sus scoafa*). La acestea se mai adaugă lupul (*Canis lupus*), vulpea (*Canis vulpea*), iepurele (*Lepus*), pisica sălbatică (*Felix silvestris*), dihorul (*Putorius*), popândăul (*Citellus citellus*), șoarecii. Dintre păsări: vrabia (*Passer*), sturzul (*Turdus*), mierla (*Turdus merula*), ciocănitorea (*Dendrocopus major*), porumbelul sălbatic (*Columber oenas*), cinteza (*Tringilla coelolus*), pupăza (*Upupa epops*), graurul (*Strimus vulgaris*), uliul (*Acipiter*), bufnița (*Budo budo*). Reptilele sunt reprezentate prin șarpele de pădure (*Columber longissimus*), gușterul (*Lacerna viridis*) și altele. Bălțile din Lunca Siretului găzduiesc rața sălbatică (*Anas platyrhynchos*), gâsca sălbatică (*Anser anser*), lișița (*Fulica atra*), pescărușul albastru (*Alcedo atthis*), bătlanul și numeroși batracieni. În apă viețuiesc crapul (*Cyprinus carpio*), cleanul (*Leuciscus cefalus*), linul (*Tinca tinca*), șalău (*Stizostedion lucioperca*), carasul (*Carassius vulgaris*), roșioara (*Scardius eritrophelamus*). Această bogăție faunistică permite practicarea vânătorii și a pescuitului sportiv.

⁸ Doniță N., *Vegetația României*, Edit. Academiei Române, București, 1992

Solurile

Învelișul edafic are un rol important în procesul formării, alimentării, chimismului scurgerii subterane și artificiale și acționează ca o verigă importantă în circuitul apei în cadrul bazinului Siretului. Caracteristicile principale ale învelișului de sol de pe teritoriul comunei Hălăucești sunt o rezultată a interacțiunii mai multor factori de mediu, locali și regionali, la care se adaugă efectele activității umane.

Roca sau materialul parental, suportul de formare al solului influențează procesul de solificare, imprimând solului unele caracteristici fizico-chimice proprii. Totodată, natura rocii în corelație cu ceilalți factori pedogenetici influențează procese ca: bioacumularea, eluvierea, gleizarea, pseudogleizarea, alcalizarea, salinizarea.

În funcție de alcătuirea petrografică a teritoriului, de procesele de dezagregare fizică și alterare chimică, de transport și depunere, se disting următoarele grupe de materiale parentale:

a) *luturile*, care constituie materialul parental pentru cea mai mare parte din teritoriu; în funcție de natura materialului subiacent se poate constata sau nu prezența unor pânze suprafreatice sau a unor texturi mai fine ce înrăutățesc regimul aerohidric al solului;

b) *depozitele loessoide*, ce se caracterizează printr-o textură mijlocie, solurile formate pe aceste depozite având un regim aerohidric favorabil;

c) *depozitele fluviatile*, ce alcătuiesc materialul parental pentru solurile de luncă situate în zone depresionare având un regim aerohidric deficitar cauzat de apa de la suprafață.

Din punct de vedere pedogeografic, teritoriul comunei Hălăucești aparține provinciei moldosarmatice caracterizată prin interferența influențelor est-europene cu cele central-europene. Factorii pedoclimatici au favorizat formarea solurilor argiloiluviale podzolite (vest), iar pe sensul Siretului, soluri aluviale și lăcoviști. Acestea din urmă apar în jurul izvoarelor și meandrelor din albia majoră a Siretului. În dreapta acestuia sunt soluri argiloiluviale cenușii și cernoziomuri levigate slab și moderat, care oferă condiții bune pentru culturile de grâu, porumb, sfeclă de zahăr, cartofi și altele. În anii ploioși terenurile agricole din luncă sunt inundate parțial; pe abrupturile deluroase și coaste se produc spălări de soluri și alunecări de teren.

Resursele naturale

Structura geologică a zonei nu a favorizat apariția unor bogății de mare valoare economică. O răspândire mai mare o au argilele sarmatiene și cuaternare, exploatate local fără o utilizare industrială. La fel, gresiile și

calcarele sarmatice. Doar nisipurile aluvionare și pietrișurile din Valea Siretului sunt utilizate la prepararea betoanelor de mare rezistență și pentru întreținerea drumurilor, exploatându-se în balastiera de la Luncași. Luturile loessoide sunt, de asemenea, valorificate pe plan local. În primăvara anului 2006, pe raza comunei Hălăucești a fost descoperită o pânză de gaz metan situată la 1 200 m în interiorul scoarței, însă, în prezent, exploatările sunt închise.

Pădurile de fag și gorun, precum și cele din luncă (zăvoaiele) constituie o altă bogăție a zonei. În prezent, comuna Hălăucești dispune de un fond forestier de 249 ha, reprezentând 5,29% din suprafața totală a comunei. Pădurile sunt valorificate sub aspect economic, lemnul fiind utilizat în industria mobilei.

Fondul funciar agricol constituie principala resursă naturală a teritoriului comunei Hălăucești, dominantă în profilul social și economic fiind dezvoltarea agriculturii. Terenul agricol, cu suprafața de 3735 ha, reprezintă 78,62% din totalul teritoriului administrativ.

Hălăucești - climatic, hydrological and biopedogeographical aspects.

Climatic aspects

Due to its geographical position, Hălăucești Commune has a fairly pronounced continental climate, integrating into the climatic floor of the low hills. The average annual temperature is around 8.30 C, and the average amount of precipitation varies between 600 - 700 mm per year.

The territory of Hălăucești commune is rich in groundwater as well as in surface waters. The main water that drains this area is the Siret River, which crosses the eastern part of Hălăucești commune from north to south, on a distance of 10 kilometres. This area is part of the Middle Siret Course. In this sector, the Siret is located at an altitude of 209 m above sea level and is distinguished by a wide valley, with direction N - S, with a high degree of meandering and an average slope of 0.5 m per kilometre.

The natural vegetation of Hălăucești commune, consisting of meadows and forests, is specific to the plateau area. However, the natural vegetation and its characteristic biotopes have been modified over time by various human activities: breaking the ground, deforestation, intensive grazing, and rural development.

The geological structure of the area has not favoured the emergence of riches of great economic value. Only the alluvial sands and gravels from the Siret Valley are used for the preparation of high-strength concrete and for road maintenance, being exploited in the Luncași gravel pit.

Prezentare de carte

Dir. adjunct, prof. dr. Ghercă Iulian
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Începând cu numărul trecut al revistei am propus cititorilor o nouă rubrică intitulată *Prezentare de carte*. Lucrări de referință din toate domeniile, noutăți editoriale, dar și lucrări consacrate vor fi prezentate succint în paginile revistei cu scopul de a propune spre lectură și analiză lucrări și idei care dezvoltă caractere și „educă spiritul și mintea“.

Prima lucrare prezentată a fost *Ghid metodologic – Experiența europeană în sprijinul implementării unui management educațional eficient*, recenzie realizată de prof. Neculai Juncă. Publicat în vara anului 2019, *Ghidul metodologic* a apărut ca una din finalitățile importante ale derulării în cadrul Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, în perioada 02.07.2018 - 01.08.2019, a Proiectului „Școala - o șansă pentru un viitor mai bun“, proiect de mobilitate pentru profesori Erasmus+ KA 101 Acțiunea Cheie 1 - Educația școlară, cu numărul 2018-1-RO01-KA101-048356. Coordonat de prof. dr. Iulian Ghercă, prof. Lidia Neculăeș și prof. Neculai Juncă, *Ghidul metodologic* a apărut la Editura PIM Iași cu ISBN 978-606-13-5021-6 și beneficiază de Descriere CIP a Bibliotecii Naționale a României¹, fiind o apariție „proaspătă“ în peisajul editorial. Lucrarea a prezentat experiența europeană și numeroase mijloace și metode moderne (platforme educaționale și mijloace ICT pentru educație) fiind de o majoră utilitate, mai cu seamă în această perioadă de pandemie, când școala s-a desfășurat on line.

În acest număr propunem spre prezentare o lucrare de referință pentru istoriografie privind trecerea la modernitate și fenomenul revoluționar, apărută la sfârșitul secolului al XX lea, a autorului Eric J. Hobsbawn, intitulată *L'ere des Revolutions. 1789-1848*.

¹ N. Juncă, *Ghid metodologic – Experiența europeană în sprijinul implementării unui management educațional eficient*, *Recenzie*, în revista „Repere cultural-educaționale“, nr.3, 2019, p. 36.

**Eric J. Hobsbawm, *L'ere des Revolutions. 1789-1848*,
Edition Complexe, Paris, 1988**

Dir. adjunct, prof. dr. Ghercă Iulian
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Autorul s-a născut la Viena în 1917, însă cea mai mare parte a vieții și-o petrece în Anglia, unde se stabilește în anul 1932. Și-a făcut studiile la Viena, Berlin, Londra și Cambridge. Este membru al Academiei Britanice și al Academiei Americane de Arte și Științe. Dintre lucrările sale amintim: *Primitive Rebels* (1959), *Bandits* (1969), *The Age of Capital* (1975), *The Age of Empire* (1987), *Nations and Nationalism since 1780: Programme, Myth, Reality* (1990).

Lucrarea de față a apărut în Anglia, în anul 1962, sub titlul *The Age of Revolution 1789-1848*, unde s-a bucurat de un succes deosebit, fiind retipărită aproape an de an. Interesul pentru această carte poate fi susținut și prin traducerea acesteia în mai multe țări ale Bătrânului Continent și nu numai. În cele ce urmează noi vom face referire la o ediție în limba română apărută în anul 2002, la Editura Cartier, sub traducerea din engleză a lui Radu Săndulescu.

Lucrarea conține o prefață, o scurtă introducere, iar la sfârșit hărți, bibliografie și indice. Este structurată în două părți, partea I- **Evoluții**, ce cuprinde șapte capitole, deosebit de interesante, și partea a II-a **Rezultatele**, cuprinzând nouă capitole.

Hobsbawm își focalizează atenția asupra intervalului 1789-1848, mai precis de la Revoluția Franceză și până la izbucnirea evenimentelor revoluționare din anul 1848, considerând că mutațiile ce au avut loc în această perioadă „sunt cele mai mari mutații din istoria umanității realizate până atunci“ (p. 9). Autorul își propune să demonstreze faptul că în această perioadă lumea suportă o **dublă transformare** datorită influenței ideologice a Revoluției Franceze și a impactului Revoluției industriale britanice. Însă, asemenea transformări profunde nu pot fi înțelese decât făcând apel la perioada istorică dinaintea anului 1789; se realizează astfel și o radiografieră a lumii înainte de declanșarea celor două revoluții.

Astfel, spre finele secolului al XVIII-lea, doi oameni din trei erau asiatici, unul din cinci erau europeni, unul din zece, africani, iar unul din treizeci și trei erau din America sau din Oceania. Transporturilor pe distanțe mari erau greu de realizat (fie chiar și pe apă) fapt ce conduce la aprecierea, de către contemporani, a lumii la 1789 ca fiind extrem de vastă (p. 22). Majoritatea covârșitoare a populației trăia în mediul rural; de abia spre 1851, în Anglia,

populația urbană a început să o depășească ca număr pe cea rurală. În ceea ce privește înzestrarea tehnică, agricultura europeană, cu excepția câtorva regiuni, era încă tradițională.

Totuși, Hobsbawm consideră că veacul al XVIII-lea nu a fost o perioadă de stagnație înregistrându-se o creștere a populației, precum și o dezvoltare a comerțului și a manufacturilor (p. 31).

Pe de altă parte, autorul își îndreaptă atenția asupra principalei ideologii care a influențat izbucnirea Revoluției Franceze și anume Iluminismul, subliniind faptul că „cele două centre ale ideologiei erau totodată și centre ale revoluției duale, Franța și Anglia” (p. 35). Această ideologie este considerată deosebit de importantă deoarece susținea abolirea ordinii sociale și politice care preleva în cea mai mare parte a Europei, o ordine politică bazată pe monarhii absolute, cu excepția Angliei și Olandei; de unde și observația, corectă că iluminismul poate fi considerat drept o **ideologie revoluționară**. Autorul consideră încercările unor „monarhi luminați” de a realiza unele reforme în spirit iluminist drept o încercare de a-și multiplica veniturile și puterea prin adoptarea noilor metode decât de a urmări realizarea idealurilor generale propuse de ideologia sus amintită. De asemenea, în cadrul monarhiilor absolute era aproape imposibil să se pună în practică astfel de idei care lezau „ordinea interioară”, ierarhia nobiliară a acestora. Prin urmare, Hobsbawm consideră că „exista un conflict latent, care va deveni rapid unul deschis, între forțele vechii și noii societăți burgheze, care nu se putea așeza în cadrul regimurilor politice existente, cu excepția, desigur, a situațiilor în care acestea întruchipau triumful burghez, precum în Marea Britanie. Ceea ce făcea aceste regimuri și mai vulnerabile era faptul că se exercitau presiuni asupra lor din trei părți: dinspre noile forțe, dinspre rezistența din ce în ce mai rigidă a vechilor interese și din partea rivalilor străini” (p. 38). Astfel, conflictul dintre Marea Britanie și Franța, în secolul al XVIII-lea, poate fi interpretat într-un sens, ca acela dintre regimurile de tip nou și cele vechi.

În ceea ce privește Revoluția industrială autorul, în mod logic, se referă la momentul inițial al acestui proces, propunându-și să răspundă la întrebarea: Ce înseamnă expresia „Revoluția industrială a izbucnit”? Istoricul britanic consideră că „**unde va pe la 1780, și pentru prima dată în istoria umană, fusese descătușată puterea productivă a societății umane, care din acel moment a devenit capabilă de multiplicarea constantă, rapidă și până în prezent nelimitată de oameni, bunuri și servicii**” (p. 42). Este vorba despre fenomenul căruia economiștii i-au dat termenul tehnic de *take off* sau *decollage*, ori, tradus în limba română *perioadă de decolare*. Acest fenomen nu trebuie înțeles drept unul care a luat lumea prin surprindere, el având, după unii istorici,

antecedente ce merg până la anul 1000 d.Chr. În acest sens autorul consideră că este deplasat să numim perioada de dezvoltare de la finele secolului al XVII-lea drept revoluție industrială, așa cum este denumită de unii istorici. El susține că putem vorbi de o perioadă de dezvoltare care precede take off-ul, care poate fi plasată începând cu jumătatea secolului al XVIII-lea. De asemenea, nu este de acord cu unele interpretări ce plasează începuturile Revoluției industriale la 1760, considerând că toate datele statistice îl îndreptățesc să susțină ca anii 80 ai secolului al XVIII-lea ar reprezenta „decada decisivă“.

În ceea ce privește termenul de Revoluție Industrială, acesta a apărut de-abia pe la 1820 fiind pus în circulație de către socialiștii englezi și francezi, probabil și în analogie cu revoluția politică din Franța.

Referitor la existența unei borne care să ne indice încheierea acestui fenomen, autorul precizează că nu putem identifica un astfel de moment, dar că Revoluția propriu-zisă, take off-ul, poate fi plasată în perioada 1780-1800, contemporană cu Revoluția Franceză, dar ușor anterioară. După cum am mai precizat acest fenomen este considerat „cel mai important eveniment din istoria mondială, cel puțin de la inventarea agriculturii și de la apariția orașelor“ (p. 43). Drept inițiator este considerată a fi Marea Britanie, a cărei avans nu consta „în superioritatea științifică și tehnologică” (p. 44), ci mai degrabă în modul în care erau privite dezvoltarea economică și profitul individual, considerate drept obiectivele supreme ale politicii guvernului. Punerea în practică a acestor obiective s-au reflectat în existența unei agriculturi ce acoperea cerea internă constituind și un izvor pentru capitalul folosit în dezvoltarea industriei. Dar succesul englez se datorează, într-o oarecare măsură, și faptului că Marea Britanie, cu un imperiu colonial întins, controla mărire asigurându-și astfel o piață **mondială** pentru desfacerea produselor cât și pentru achiziționarea de materii prime. Privită dintr-un alt unghi, acela al direcției vânzărilor, Revoluția Industrială poate fi descrisă, dacă avem în vedere deceniul 1780-1790, ca „triumful pieței de export față de piața națională“ (p. 50). Spre exemplu Marea Britanie exporta, la 1814, în jur de 4 yarzi de stambă de bumbac, față de trei utilizați în propriul teritoriu; în 1850 raportul era de 13 la 8.

Dintre materiile care au jucat un rol deosebit în cadrul acestui proces bumbacul este considerat cel mai important, fiind: „prima industrie care a devenit obiectul unei revoluții“ (p. 53), industria bumbacului dominând economia britanică în această perioadă. Totuși o creștere consistentă se realizează și în extracția de cărbune sau în producția de fontă. Invenția trenului și a căii ferate a produs un impact economic scăzut deoarece liniile ferate erau destul de rare, iar unele puțin profitabile.

Într-o altă ordine de idei Revoluția Industrială a dus la: redistribuirea mâinii de lucru; la creșterea numărului muncitorilor din fabrici, prin urmare la o creștere a proletariatului, dar și a populației urbane, precum și la o creștere a populației în general; a dus, bunăoară și la o creștere a producției agricole. Însă această perioadă nu a fost una de progres continuu, au existat și perioade de criza, prețurile produselor au scăzut datorită ofertei în creștere ducând la o scădere a profiturilor și la o scădere a salariului muncitorilor; tehnologizarea nereușind să acopere, pentru moment, aceste decalaje.

Referindu-se la cealaltă Revoluției, cea franceză, Hobsbawm precizează următoarele: „Dacă economia lumii secolului al XIX-lea era formată în principal sub influența Revoluției Industriale britanice, politica și ideologia sa sunt, în esență, de origine franceză“ (p. 73). Dacă Marea Britanie a oferit modelul pentru căile ferate și fabricile sale, Franța a reprezentat o fabrică de idei novatoare pentru lumea modernă. Ea a oferit vocabularul și rezultatele politicii liberale și democrat-radicală, de asemenea a oferit primul mare exemplu, conceptul și vocabularul naționalismului; a furnizat codurile de legi precum și sistemul metric de măsură. Hobsbawm nu este de acord cu teoria lui R. R. Palmer și J. Godechot ce considerau Revoluția Franceză drept episodul cel mai dramatic dintr-o serie pe care o numesc „era revoluțiilor democratice”, susținând că „e posibil ca Revoluția Franceză să nu fi fost un eveniment izolat, dar a fost mai fundamental decât oricare altul contemporan“ (p. 75). Această aserțiune se explică prin faptul că evenimentul a avut loc în statul cel mai populat al Europei (exceptând Rusia), a fost o revoluție socială de masă, iar spre deosebire de toate revoluțiile contemporane a fost **ecumenică**. Realizând o comparație cu Revoluția din S.U.A., autorul precizează că aceasta a rămas un eveniment important pentru istoria Statelor Unite în exterior ne având o influență deosebită. Revoluția Franceză a rămas o bornă în istoria tuturor popoarelor influențând Revoluția din America Latină. De remarcat este și afirmația lui B. Lewis, preluată și comentată de către Hobsbawm, și anume că Revoluția Franceză a reprezentat „prima mare mișcare de idei din creștinătatea Occidentală care a avut un efect real asupra lumii islamice“. Drept exemplu este adus transformarea, pe la 1800, a înțelesului inițial al cuvântului *vatan*, din turcă, ce însemna loc de naștere al unui individ, în accepțiunea de patrie.

De la acest capitol reținem un ultim aspect, și anume acela că Napoleon, în concepția lui Hobsbawm, a distrus un singur lucru (însă unul important): Revoluția iacobină, visul de egalitate, libertate și fraternitate al poporului.

Privitor la perioada războaielor dintre anii 1792-1815, istoricul britanic se oprește mai mult asupra consecințelor subliniind importanța acestor războaie în „raționalizarea generală a hărții Europei“ considerând că „în termeni de

geografie politică Revoluția Franceză a pus capăt Evului Mediu în Europa“ (p. 117). Însă consecința cea mai importantă a lungilor ani de război o „**constituie profunda transformare a atmosferei politice**“ prin răspândirea ideilor revoluției în toată Europa, dar și prin coalizarea marilor puteri împotriva pericolului francez. Din punct de vedere economic războaiele au afectat atât Franța cât și Marea Britanie, numai că ultima menționată a profitat de pe urma câștigării războiului eliminând concurența franceză de pe anumite piețe; prin urmare efortul depus de britanici pentru menținerea supremației nu este considerat unul excesiv, având în vedere și avansul britanic, la 1789, față de Franța.

Hobsbawm susține că sistemul de pace instaurat și pus în practică prin „concertul european“ poate fi considerat un succes, în măsura în care sistemele de pace din secolul XX s-au dovedit mai puțin viabile. Totuși, scena internațională a fost zguduită de o serie de conflicte până în 1848: revoluții, conflicte în Balcani care nu au reușit să ducă la un conflict general. De asemenea, autorul compară „concertul european” cu Consiliul de Securitate al ONU, mai precis cu membrii săi permanenți; cu toate că întrunirile marilor puteri, congresele lor au fost ținute vreme de câțiva ani (1818-1822).

Între 1815 și 1848 sunt identificate trei valuri principale de revoluție în lumea occidentală. Un prim val între 1820-1824 cu epicentrul în Spania (1820), Neapole (1820) și Grecia (1821), revoluții reprimare și cea din America Latină terminată prin recunoașterea independenței unor state (Mexic, Brazilia). În ce privește Revoluția lui Tudor, în lucrarea de față nu am descoperit nici o referire. Al doilea val între 1829-1834 atingea toată Europa, Rusia și continentul nord-american (reformele lui Andrew Jackson). Acest val marchează după Hobsbawm înfrângerea definitivă a aristocrației în Europa Occidentală și ridicarea unei clase conducătoare pentru următorii cincizeci de ani, aceea a „marii burghezii“. În spatele acestor schimbări majore în politică se aflau schimbări majore și în dezvoltarea economică și socială. Tot în acest sens anul 1830 este considerat a fi un punct de cotitură, începutul unei crize finalizate prin declanșarea celui de-al treilea val revoluționar, acela de la 1848. Acesta a fost cel mai important val revoluționar din perioada studiată, revoluții izbucnind în aproape toate statele europene; revoluțiile au printre cauze și creșterea numărului muncitorilor, Hobsbawm vorbind, în acest sens, chiar despre o **Revoluție Socială**.

Cei care inițiau aceste revoluții, adică **revoluționarii** se considerau elita celor emancipați care trebuiau să scoată masele ignorante din starea lor de hibernare. Aceștia vedeau Revoluția ca una și indivizibilă, ca un fenomen european unic considerat a fi mai mult decât un ansamblu de libertăți naționale

și locale. Ei aveau tendința să se organizeze într-un anumit tip de organizații revoluționare, sau organizații insurecționale secrete precum: Carbonarii în Italia ori Eteria grecească; aceste organizații reprezintă și forme de expresie a naționalismului italian, polonez, german, irlandez, de aceea marea majoritate a revoluțiilor capătă un contur național.

În epocă au circulat trei curente născute din experiența franceză dintre anii 1789-1797, și anume: curentul liberal moderat (marea burghezie, aristocrația liberală); curentul radical democrat (mica burghezie, intelectualii, micii nobili nemulțumiți); curentul socialist (muncitorii).

Referitor **Rezultatele** acestei perioade, ele sunt deosebit de interesante. Se înregistrează mutații asupra importanței pământului în economie. Acesta are o mai mare circulație, iar căpătarea dreptului de proprietate asupra lui (împroprietărirea țăranilor și abolirea feudalismului), prin ceea ce Hobsbawm numește **revoluție legislativă**, duce la o serie de transformări, a căror rezultate economice au fost inițial modeste. De exemplu, spune autorul „chiar și acolo unde țăranii primeau de fapt pământul sau le era reconfirmată posesia, ca în Franța, în unele părți ale Germaniei sau Scandinavia, ei nu deveneau automat, așa cum speraseră, o clasă întreprinzătoare de mici fermieri. Și aceasta pentru simplul motiv că, deși țăranii doreau pământ, arareori doreau și o economie agrară burgheză “ (p. 207).

În ce privește evoluția **Către o lume industrială** (acesta fiind și titlul capitolului al IX-lea), istoricul britanic subliniază faptul că „o singură economie era industrializată în 1848“, aceasta era cea britanică. Totuși și economia S.U.A., precum și a altor câteva state din vestul Europei, au trecut sau erau pe cale să treacă la 1840 pragul revoluției industriale. Putem constata astfel că se produce o divizare a țărilor între țări „avansate” (cele din Europa de Vest, Italia de Nord, Germania, câteva regiuni ale Europei Centrale, Scandinavia, S.U.A., unele colonii ale emigranților englezi) și țări „subdezvoltate“, care se aflau sub o dependență economică. Cu toate acestea, Hobsbawm consideră că „ceea ce contează în perioada dintre 1789 și 1848 nu este că, după standardele ulterioare, schimbările economice au fost mici, ci că aveau loc schimbări fundamentale în adevăratul înțeles al cuvântului” (p. 218). Prima dintre acestea a fost cea demografică (s-a înregistrat o dublare a populației unor state precum: Prusia, Norvegia, Olanda, Regatul Unit), a doua cea a comunicațiilor, iar cea de a treia se referă la creșterea spectaculoasă a masei comerțului și a migrației.

Dintr-un alt punct de vedere, „realizarea majoră a celor două revoluții a fost aceea de a fi făcut accesibile carierele talentului... “ (p. 230), cu toate că nu toți aveau șansa de a beneficia de aceste oportunități. În această perioadă s-au produs schimbări și în ce privește statutul unor minorități. De exemplu „dubla

revoluție adusesse evreei ceva mai aproape de egalitate decât fuseseră vreodată în timpul creștinismului“ (p. 235), aceștia fiind de altfel promotori ai noii societăți.

Această dublă revoluție dădea naștere unei noi categorii sociale, aceea a muncitorimii sărace (în mare majoritate era alcătuită din proletariatul industrial), din ce în ce mai numeroasă, care va deveni sprijinitoarea curentelor socialiste, creând mari perturbări societății liberale. Astfel, având în vedere situația financiară precară a muncitorimii, precum și faptul că această masă de oameni inculți era ușor de manevrat se putea ajunge la revoltă. Prin urmare „nimic nu era inevitabil în prima jumătate a secolului al XIX-lea decât apariția unor mișcări laburiste și socialiste, și chiar a tulburărilor sociale revoluționare; revoluția de la 1848 a fost consecința directă“.

Dintre toate prefacerile ideologice, cea referitoare la religie este considerată, de către autor, a fi „de departe cea mai profundă“. Astfel, religia a devenit „de la ceva precum cerul, de care nimeni nu poate scăpa și care conține tot ce se află deasupra acestei lumi pământești, a ajuns să fie mai degrabă ceva ca un plafon de nori, o trăsătură de relief importantă, dar limitată, a firmamentului“. Totuși se înregistrează o expansiune a sectelor religioase precum și a islamului, perioada 1789-1848 putând fi înțeleasă ca una „de reviriment global al islamului“. În ce privește celălalt segment al ideologiei – gândirea seculară, acesta a dominat perioada. Cea mai mare parte a gânditorilor însemnați care au activat între 1789 și 1848 au vorbit în limbaj secular. O schimbare se poate întrevăde și în domeniul artelor care trec, acum, printr-o perioadă de înflorire datorită unor personalități precum: Beethoven, Schubert, Goete, Goya, Pușkin etc. De asemenea și în știință sau făcut progrese remarcabile (planeta Neptun a fost descoperită în 1846; chimia anorganică etc).

Prin modul în care este realizată, prin interpretările bine articulate și prin organizarea logică a materialului, precum și datorită concluziilor pertinente lucrarea de față poate fi considerată una de referință pentru subiectul pe care îl abordează.

**Eric J. Hobsbawm, *L'ère des Révolutions. 1789-1848*,
Edition Complexe, Paris, 1988**

The author was born in Vienna in 1917, but spent most of his life in England, where he settled in 1932. He studied in Vienna, Berlin, London and Cambridge. He was a member of the British Academy and the American Academy of Arts and Sciences. Among his works we mention: *Primitive Rebels* (1959), *Bandits* (1969), *The Age of Capital* (1975), *The Age of Empire* (1987), *Nations and Nationalism since 1780: Program, Myth, Reality* (1990).

This work appeared in England in 1962, under the title *The Age of Revolution 1789-1848*, where it enjoyed great success, being reprinted almost every year. The interest in this book can be sustained by translating it into several countries of the Old Continent and beyond. In the following we will refer to a Romanian edition published in 2002, at Cartier Publishing House, under the English translation of Radu Săndulescu.

The paper contains a preface, a brief introduction, and at the end maps, bibliography and index. It is structured in two parts, part I – *Evolutions*, which includes seven chapters, very interesting, and part II – *Results*, comprising nine chapters.

Hobsbawm focused his attention on the period 1789-1848, more precisely from the French Revolution until the outbreak of the revolutionary events of 1848, considering that the mutations that took place during this period “are the greatest mutations in human history ever made” (p. 9). The author aimed to demonstrate that during this period the world is undergoing a double transformation due to the ideological influence of the French Revolution and the impact of the British Industrial Revolution. However, such profound transformations can only be understood by appealing to the historical period before 1789; thus radiography of the world is made before the start of the two revolutions.

Istoria presei și importanța acesteia în demersul istoriografic

Dir. adjunct, prof. dr. *Ghercă Iulian*
Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești

Presa, în general, și istoria presei a reprezentat și reprezintă o sursă istoriografică ce reflectă realitatea unei perioade și care stă la baza documentării unor evenimente și lucrări istorice. Deși există numeroase controverse și dezbateri în privința credibilității informațiilor existente în presa scrisă, dar și în general în mass-media, nu se poate ignora importanța acestor surse în demersul scrierii istoriei și a reconstrucției trecutului, mai ales dacă ne raportăm la perioada modernă și contemporană. Privită cu rezervă și prudență, mass-media oferă informații neprețuite istoricului care poate astfel zugrăvi imagini și secvențe din trecut, într-o manieră științifică.

Poate că dintre toate subiectele de cercetare istorică, ziarul este cel care are raporturile cele mai strânse cu stare politică, cu situația economică, organizarea socială și nivelul cultural din țara și din epoca pe care o reflectă¹. Obiectul istoriei presei este greu de delimitat. În primul rând, deoarece ca și alte ramuri ale istorii generale, ca de exemplu, cele ale literaturii, realizării economice sau mișcărilor sociale, istoria presei nu se poate construi și nici înțelege fără o constantă referire la evoluția în ansamblu a societății. Ținând cont de dificultățile de definire a presei în raport cu istoria este justă următoarea întrebare: "... se justifică oare instituționalizarea istoriei presei în cadrul procesului instruirii tineretului universitar ce se dorește a fi îndrumat spre cunoașterea și evaluarea fenomenelor esențiale și serioase din dezvoltarea societății?"². Ceea ce se reproșează presei – superficialitatea, nerespectarea sau chiar falsificarea adevărului, înclinația spre a dezvălui fapte de scandal și imorale, obscenități, corupție, violențe verbale, deficiențele stilistice și semidoctismul unor jurnaliști etc. – nu se poate atribui presei în ansamblu. Chiar dacă aceste ar fi cantitativ majoritare la scară mondială, ele nu anulează rolul și valoarea acelei părți a presei care demonstrează înalt profesionalism și onestitate de informare corectă a cititorilor³.

¹ Pierre Albert, *Istoria presei*(se va cita *Istoria...*), traducere Irina Maria Sile, Editura Institutul European, Iași, 2002, p. 8.

² Camil Mureșan, *Etape și probleme din istoria presei în Epoca Modernă*, Editura Babes-Bolyai, Cluj-Napoca, 1994, p. 3.

³ *Ibidem*.

O altă dificultate a istoriei presei ține de diversitatea formelor sale. Încă din secolul al XVII-lea noțiunea de presă periodică acoperea o masă puternic dispartă de publicații, în secolele următoare, tipurile și categoriile lor s-au diversificat într-o asemenea măsură încât varietatea și multiplicitatea titlurilor ascunde cel mai adesea unitatea ansamblului⁴.

Dincolo de caracteristicile comune tuturor publicațiilor, de statutul juridic în principal, datele tehnice ale fabricației și economice, ca și dincolo de aspectul formal al atitudinii, originalitatea conținutului și specificitatea audienței fiecărui titlu constituie un obstacol în fața studiului global al presei. Istoricul presei fiind nevoit să încerce să concilieze studiul individualizat al fiecărui titlu cu prezentarea lumii presei în ansamblu său⁵.

Indiferent de acuzațiile ce se aduc presei, de greutatea definirii și caracterizării unitare, presa rămâne unul din izvoarele istorice importante ale epocii moderne. Un scop important al studierii presei este cel al contactului regăsit, dincolo de trecerea timpului, în paginile vechilor colecții de ziare, cu evenimentele unei actualități împietrite, cu preocupările cotidiene ale generațiilor trecute și cu pasiunile ziariștilor⁶.

Privitor la istoria presei, părerea cea mai larg acceptată este că ea datează numai din epoca modernă. Apariția și impunerea cu caracter de permanență în viața socială a unor publicații periodice, purtătoare de informații diverse, al căror ansamblu e numit presă, a fost posibilă datorită descoperirii tiparului, pe plan tehnic și o suită de mutații pe plan politic și intelectual⁷. Primele publicații au apărut în Europa Occidentală răspândindu-se apoi și în Estul Europei, dar și pe celelalte continente. Această „invenție” a modernității a ajuns să constituie ulterior una din cele mai importante forme de culturarizare a societății în ansamblu ei, datorită largii răspândiri, a popularității, a diverselor informații oferite de un real folos pentru viața oamenilor din toate sectoarele societății și, nu în ultimul rând, al limbajului accesibil majorității populației unei societăți.

Una dintre perioadele cele mai importante din istoria presei este cea a dezvoltării presei populare de mare tiraj (1871-1914). La finele secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, presa devine un produs de consum curent. Ritmul dezvoltării sale este, bineînțeles, variabil în funcție de națiuni și,

⁴ Pierre Albert, *Istoria...*, p. 8.

⁵ *Ibidem*, p. 9.

⁶ Idem, *La presse*, ed. a VIII a, Editura Presses Universitaires de France, Paris, 1988, p. 16.

⁷ Camil Mureșan, *op. cit.*, p. 9.

chiar dacă rațiunile fundamentale ale dezvoltării sale rămân aceleași, presa din fiecare țară, capătă, în funcție de caracteristicile naționale și de circumstanțele istorice, o fizionomie originală, ale cărei trăsături se păstrează chiar și astăzi.

Imaginea presei în lume și caracteristicile esențiale ale formelor jurnalismului, ca și cele ale pieței presei din fiecare țară, erau în 1914, în esență, apropiate de cele de astăzi, în țările industrializate din occident, căci în afara lumii occidentale presa mai avea multe progrese de făcut, deoarece gradul de dezvoltare a ziarelor se afla în relație directă cu occidentalizarea vieții economice și sociale⁸. Cauzele fundamentale ale progresului presei sunt: generalizarea învățământului, democratizarea vieții politice, creșterea urbanizării, dezvoltarea transporturilor și a mijloacelor de transmisie și, în consecință directă, lărgirea ariei de informare a ziarelor, curiozitatea cititorilor, dar și scăderea prețului de vânzare⁹.

Progresele cantitative ale audienței presei au avut efecte însemnate asupra prezentării ziarelor (transformării lor) și asupra diversificării categoriilor acestora. S-au înregistrat schimbări majore privitor la paginarea ziarelor, la punerea în pagină a articolelor etc. Unul dintre efectele revoluției industriale și tehnice a presei în cea de-a doua jumătate a secolului al XVIII-lea a fost, pe de o parte, diferențierea mai puternică a tipurilor de cotidiene-ziare populare și ziare de calitate, ziare pentru abonați și ziare vândute la mână, ziare de specialitate (finanțe, sport etc.) - și pe de altă parte dezvoltarea considerabilă a presei periodice (de specialitate, dar și ziare dedicate femeilor și copiilor)¹⁰.

Sunt mai multe criterii după care periodicele se pot împărți în clase, specii și subspecii, iar aceste diviziuni au devenit și devin din ce în ce mai complicate în raport cu enorma dezvoltare și diversificare a presei. Pentru simțul comun de observații, distincția cea mai evidentă în cadrul periodicelor este între cotidiene și cele ce au apariție la intervale mai mari de o zi. Cotidianul este cel numit în limbaj curent ziar, jurnal sau gazetă. Când intervalul apariției este mai lung de șase luni noțiunea de periodic începe a se estompa și aceste publicații sunt

⁸ Pierre Albert, *Istoria...*, p. 60.

⁹ *Ibidem*, p. 61.

¹⁰ *Ibidem*, p. 63.

numite anuare, anale etc.¹¹. Nu vom insista pe caracteristicile și clasificarea ziarelor sau a periodicelor, deoarece nu este tema studiului de față¹².

Democratizarea presei și mărirea numărului de pagini au dus la transformarea stilului și conținutului ziarelor. Știrile cele mai importante, dar și cele de mai mic impact, au căpătat un spațiu considerabil în ziare, iar reportajele au înlocuit cronicile. Gustul marelui public și constrângerile concurenței între titluri au condus la exploatarea senzaționalului, prin campanii de presă al căror pretext era, cel mai adesea, găsit în politică. Acțiunea presei asupra mentalităților, gusturilor și reacțiilor primare ale publicului, pentru că nu a avut efecte decât indirecte asupra conceptelor politice ale populației, a condus, în final, la o influență considerabilă, chiar dacă influența pe plan electoral a fost relativ slabă¹³.

Îmbogățirea conținutului și a audienței ziarelor a făcut ca presa să reprezinte un instrument indispensabil în formare mentalităților și a modului de viață în cadrul progresului societăților moderne¹⁴. Presa reprezintă instrumentul cel mai la îndemână pentru informarea și culturalizare „publicului” larg, din toate domeniile de activitate a unei societăți. În procesul evolutiv al fenomenului numit presă, o nouă etapă a fost marcată de dezvoltarea agențiilor de presă și de formarea pieței informațiilor. Amploarea culegerii de informații și costul difuzării lor, într-o lume extinsă la dimensiunile globului, făcea indispensabilă recurgerea la serviciile marilor agenții telegrafice și favoriza tendința lor de monopolizare a pieței știrilor. Numai câteva din marile ziare își permiteau întreținerea unei rețele proprii de corespondenți particulari¹⁵.

¹¹ Camil Mureșan, *op. cit.*, p. 181.

¹² Pentru mai multe detalii vezi: Negrilă Iulian, *Istoria presei*; Editura Multimedia, Arad, 1997; Vrânceanu Florica, *Un secol de agenții de presă românești*, Editura Paralela 45, Pitești, 2000; Șerbescu Pompiliu, *Codul presei*, Editura Tipografia Românească, Timișoara, 1937; Popa Silvia, *Istoria scrisului, cărții, presei*, Editura Universitatea Transilvania, Brașov, 1997; Obreja Sficlea, *Designul cotidianelor între constrângeri și libertăți*, Editura Artes, Iași, 2005; Vișinescu Victor, *O istorie a presei românești*, Editura Victor, București, 2000; Dumitrescu Mircea, *File din istoria presei românești*, Editura Fundația Națională pentru Civilizație Rurală Niște țărani, București, 2000; Iliescu Ion, *Sondări în istoria presei românești*, Editura Presa Universitară Română, Timișoara, 1999; Petcu Marian, *Tipologia presei românești*, Editura Institutul European, Iași, 2000; Idem, *Istoria presei române*, Editura Tritonic, București, 2002; Popa Mircea, *Istoria presei românești din Transilvania*, Editura Tritonic, București, 2003.

¹³ Pierre Albert, *Istoria...*, p. 63.

¹⁴ Ibidem, p. 64.

¹⁵ Ibidem, p. 65.

Mulți vorbesc de presă ca de „a patra putere în stat“. Se exaltă opera ei benefică de asanare a vieții publice, prin campaniile de demascare a abuzurilor, injustițiilor și erorilor de tot felul, de la toate nivelurile. Așa cum unii denigrează în ansamblu presa, tot așa alții afirmă că presa „face istorie” sau, că măcar în unele momente intervenția ei, „a făcut istorie”, sau că a determinat evenimentele și oamenii să adopte cursul indicat de ea. Este o exagerare, în realitate însă ori de câte ori presa a părut a fi reușit să determine o acțiune politico-socială de amploare națională sau internațională, impactul ei s-a datorat existenței latente a unui curent larg de opinie, pe care ea a avut meritul sau abilitatea de a-l sesiza și pus în mișcare¹⁶. Mult mai important a fost însă rolul presei în crearea și modelarea unei culturi publice în rândurile societăților în diferite momente.

Capacitatea presei de a fi, uneori, factor creator de istorie este, prin urmare, subiacentă existenței fenomenului de opinie publică, pe care nu ea singură o modelează. Acest fenomen, la rândul său, este condiționat de organizarea socială și politică ce permite cetățenilor libertatea gândirii și a cuvântului. Fără concepția, fără legile și fără instituțiile democratice, garante ale libertății și activității sale, presa este fără putere, așa cum au dovedit nefericitele interludii istorice ale regimurilor totalitare și despotice din secolul XX și din totdeauna¹⁷. De fapt, în condițiile în care presa nu se poate bucura de libertate, ea nu mai poate îndeplini principala sa caracteristică, aceea de informare a opiniei publice, ea devenind un instrument de propagandă a unui regim. Bineînțeles că rolul propagandistic al presei poate fi folosit și în democrație, când unele „ziare” slujesc unor cauze, scopuri mai presus de adevăr și informare. Acestea sunt înființate cu scopul bine definit de a face propagandă unei idei, unui sistem, unei religii etc.

Din multitudinea de criterii și împărțiri a publicațiilor, pe lângă identificarea presei monarhiste, a celei de dreapta, de stânga etc. putem aminti și presa religioasă, al cărei principal scop este acela de a explica, analiza și dezbate toate problemele referitoare la respectiva religie sau confesiune, exprimându-se punctul de vedere oficial al acesteia. Dacă comparăm, spre exemplu, presa catolică din Franța cu cea din România, fie și numai din perspectiva tirajului, vom observa uriașa diferență existentă, diferență explicabilă și prin faptul că România este o țară minoritar catolică.

¹⁶ Camil Mureșan, op. cit., p. 191.

¹⁷ Ibidem, p.192.

Mass-media, în accepțiune generală, reunește toate metodele de transmitere către receptori a unor mesaje, unei audiențe vaste și eterogene, dispersate geografic¹⁸. Mass-media¹⁹ desemnează mijloacele de comunicare în masă ce răspândesc un mesaj, care are ca efect principal formarea unei viziuni unanim acceptate de opinia publică²⁰.

Comunicarea reprezintă o modalitate fundamentală de a interacționa psiho-social, presupunând transmiterea unor informații prin limbajul articulat sau alte coduri, având drept scop obținerea unei stabilități sau a unor modificări

¹⁸ Studiarea fenomenului a dus la două abordări diametral opuse, în prima mass-media este o forță puternică care influențează societatea (exemplificându-se prin intervențiile active asupra mediului și structurilor vieții) iar în doua mass-media este o forță slabă, considerându-se că mass-media influențează într-o mică măsură societatea, ea fiind subordonată și nu supraordonată societății. Pentru a înțelege mai bine importanța mass-media în lumea contemporană trebuie conectat acest concept cu cel al opiniei publice și cu cel al comunicării. Comunicarea își menține caracterul primar de trăsătură umană, deoarece omul manifestă nevoia de a transmite mesaje. O dată cu evoluția omului și modernizarea societății, acesta și-a perfecționat și diversificat modalitățile de interacțiune cu ceilalți, ajungându-se astăzi la o adevărată industrie a comunicării, reprezentată de mass-media (*Dicționar de sociologie*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1993, p. 237).

¹⁹ Trebuie specificat că despre mass-media se poate vorbi practic de la jumătatea sec. al XIX-lea când audiența a crescut. Publicațiile apărute până în acel moment se adresau mai mult unor elite și nu unei mase omogene. Interesul studierii și teoretizării fenomenului media nu s-a datorat în primă instanță creșterii audienței, ci mai cu seamă influenței acesteia asupra vieții sociale. Preocuparea pentru studierea conceptului de mass-media a dus la apariția unor discipline precum istoria mass-media, sociologia mass-media etc., centrate pe analiza exclusivă a modului de funcționare a mass-mediei în societate și a efectelor sociale ale comunicării. Studiarea în timp al acestor efecte a dus la numeroase controverse, cristalizate finalmente în două curente, două tabere antagonice. Pe de o parte avem imaginea pozitivă, elogiul, instituția de profit, iar pe de altă parte imaginea negativă, subminarea, industrie deculturalizată. Iată caracteristici ale mass-mediei vazute ca benefică respectiv malefică (Isidor Mărtincă „Biserica, mass-media și cultura”, partea II, în *Pro Memoria*, nr. 4, Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice de București, București, 2005, p. 257).

²⁰ Există numeroase definiții date termenului de opinie publică atât de filosofi cât și de sociologi. Ca în cazul conceptului de comunicare nu există o explicație a tot cuprinzătoare și unanim acceptată (Aurelian Bondrea, *Sociologia opiniei publice și mass-media*, ediția a III-a, Editura „Fundatia României de Mâine”, București, 2007, p. 16-35). În ciuda faptului că nu există o definiție „sui generis”, cercetătorii sunt de acord că opinia publică este o colecție de păreri individuale despre realitate, privind o problemă de interes public, păreri ce pot influența comportamentul individului și pe cel al grupului (Isidor Mărtincă *Biserica, mass-media și cultura*, partea II, în „Pro Memoria”, nr. 4, Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice de București, București, 2005, p. 257).

de comportament ale unui individ sau grup²¹. Strict sociologic, comunicarea stă la baza organizării sociale, coagulând și controlând raporturile interpersonale²². Comunicarea, prin dimensiunea sa informațională și culturală, se impune ca un fenomen complex, ce trebuie privit și analizat în ansamblul proceselor cu care interacționează, atât umane, cât și tehnice²³.

Presă a reprezentat o formă de comunicare în masă care a intrat în atenția istoricilor datorită efectelor pe care le-a produs în societate în epoca modernă și contemporană și rămâne și astăzi o sursă importantă în cadrul cercetării științifice din diverse domenii, inclusiv al istoriografiei.

The History of the Press and its Importance in the Historiographical Approach

The press, in general, and the history of the press have represented and represent a historiographical source that reflects the reality of a period and that is the basis for documenting historical events and works. Although there are many controversies and debates about the credibility of existing information in the written press, but also in the media in general, the importance of these sources in writing history and reconstructing the past cannot be ignored, especially if we refer to modern and contemporary. Viewed with caution, the media provides invaluable information to the historian who can thus paint images and sequences from the past in a scientific manner.

The press has been a form of mass communication that has come to the attention of historians due to the effects it has produced in society in modern and contemporary times and today it remains an important source in scientific research in various fields, including historiography.

²¹ Comunicare are numeroase efecte importante la nivel uman. Comunicând, omul se cunoaște pe sine, îi cunoaște pe ceilalți, descoperă realitatea și cerințele societății, astfel încât el știe să se raporteze față de lume și de oameni. Evoluția și dezvoltarea personalității umane, a societății în ansamblu ei, depind de procesul de comunicare, de valențele și valorile pe care aceasta le promovează, fapt pentru care Biserica este foarte implicată în acest fenomen. Mass-media, opinia publică și comunicare sunt într-o puternică legătură, relaționează și se condiționează reciproc și au în comun reflectarea aceleiași realități (Idem, *Biserica ...*, partea II, p. 253, *Dicționar Enciclopedic*, vol. I, Editura Enciclopedică, București, 1993, p. 231).

²² Norbert Sillamy, *Dicționar de psihologie*, Editura Univers Enciclopedic, București, 1996, p. 132.

²³ Guenon Rene, *Criza lumii moderne*, Editura Humanitas, București, 1995, p. 75.

Istorie regăsită - România pe Frontul de Est (I) Singuri în calea lupilor

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

În cel de-Al Doilea Război Mondial România a ales greșit, a intrat în tabăra învinșilor, iar pentru decizie a fost făcut responsabil în special mareșalul Ion Antonescu. Până la 23 august 1944, adică până aproape de finalul conflagrației, România a fost aliatul Germaniei. S-a dovedit a fi chiar un camarad loial, armata română luptând vreme de trei ani pe Frontul de Est, mai întâi pentru eliberarea Basarabiei și Bucovinei de Nord, apoi participând activ la tentativa utopică (aproape sinucigașă) de îngenunchere a Uniunii Sovietice. Au fost trei ani care au adus multe lacrimi și durere în satele române, dar pe care istoria comunistă i-a trecut sub tăcere, lăsând să se aștearnă praful uitării peste jertfa eroică a soldaților români în luptele de la Țiganca sau Odessa, peste mormintele neștiute de la Cotul Donului, Stalingrad ori Stepa Calmucă.

Participarea în Primul Război Mondial de partea Antantei a condus la realizarea Marii Uniri – idealul național de cuprindere într-un singur stat a tuturor provinciilor istorice românești, a pus țara noastră în postura onorantă de aliat al marilor puteri occidentale, Anglia și Franța, dar în același timp, a făcut din România Mare ținta revendicărilor teritoriale ale mai multor state vecine.

Ne întrebăm desigur cum a fost posibilă această reorientare a întregii politici externe, această trecere surprinzătoare și oarecum paradoxală, care a aruncat România din tabăra aliaților tradiționali – Franța și Anglia, în cea a Germaniei naziste.

După marea criză economică dintre anii 1929 – 1933, Germania devine principala putere în Europa și comportamentul ei pe continent determină o incredibilă destrămare și recompunere a alianțelor, față de deceniile anterioare.

România este cuprinsă volens nolens în aceste jocuri de putere. Relațiile politice româno-germane au avut de suferit după venirea la putere a naziștilor. Revizuire radicală a tratatelor de pace de după Primul Război Mondial cerută insistent de statul german și aliații săi, era diametral opusă intereselor României. Dar relațiile economice dintre cele două țări se îmbunătățesc destul de repede, începutul apropierii Germaniei de România datând din 1936.

Politica externă nazistă punea accent pe penetrarea economică a statelor din Sud-Estul Europei.¹ Oficialii români erau motivați de interese economice, dar și de rațiuni de securitate; ei doreau să țină sub control revizionismul maghiar și să protejeze România împotriva potențialelor amenințări sovietice.² La rândul ei, Germania ajută România să reducă substanțial efectele crizei economice mondiale, fiind într-adevăr singura piață deschisă pentru grânele din Sud-Estul Europei, cea mai importantă latură a exportului din zonă³.

Rezultatul a fost că în 1938 Germania a devenit cel mai important partener comercial al României, beneficiind de peste 50% din comerțul extern al României.⁴

Odată cu izbucnirea celui de-al doilea război mondial în 1939, situația României avea să devină de-a dreptul dramatică. Mașina de război germană mătură totul în calea sa, cucerind rând pe rând Austria, Cehia, Polonia, Olanda, Belgia și apoi Franța, surprinzând întreaga Europă. România rămâne o victimă sigură în calea lupilor. Aliatul tradițional, Franța, capitulase, iar Anglia abia făcea față raidurilor aviației germane. Mai mult decât atât prin semnarea pactul Ribbentrop-Molotov, URSS condusă de un alt dictator feroce - Stalin, își dădea mâna cu Germania lui Hitler pentru împărțirea continentului după bunul plac și conform propriile interese. Europa era în pragul unei catastrofe.

Norii negri se abat asupra statului român. Pe 28 iunie 1940, România primește un ultimatum din partea Uniunii Sovietice, prin care, sub amenințarea intervenției militare, se cerea evacuarea administrației civile și a armatei române de pe teritoriul dintre Prut și Nistru, cunoscut ca Basarabia, din partea nordică a regiunii Bucovina și din Ținutul Herței. La scurt timp, prin Dictatul de la Viena, Germania Nazistă și Italia ofereau Ungaria hortiste, Transilvania de Nord-Vest, iar Bulgariei, Cadrilaterul.

Izolată politic și militar, condusă de un suveran slab și vicios, în persoana regelui Carol al II-lea, România a asistat neputincioasă la acest măcel teritorial. Cedarea fără luptă a acestor teritorii a fost considerată de contemporaneitate o

¹ Jean Ancel, *Roumanian-German Relations, 1936-1944*, vol. 9, Documents Concerning the Fate of Romanian Jewry During the Holocaust (New York: Beate Klarsfeld Foundation, 1986) (în continuare; Ancel, Documents); *The War Years, June 23, 1941- December 11, 1941*, vol. 8, ser. D, Documents on German Foreign Policy 1918-1945 (London: Her Majesty's Stationery Office, 1964).

² Rebecca Haynes, *Politica României față de Germania între 1936- 1940* (Iași: Polirom, 2003), p. 18.

³ Harry M. Howard, *The Policy of National Socialist Germania in Southeastern Europe*, Harry S. Truman Library, pp. 10-529.

⁴ Andreas Hillgruber, *Hitler, König Carol und Marschall Antonescu. Die deutsch-rumänischen Beziehungen 1938-1944* (Wiesbaden: Steiner 1954), p. 45.

dovadă de lașitate, o pată pe onoarea poporului român. De altfel și unii istorici cred că am fi ieșit onorant din această situație, dacă regele și conducerea de atunci a României ar fi schițat măcar un gest de apărare. „Abandonarea, fără luptă, a teritoriului național a putut fi o soluție pragmatică, dar ea a rămas dezonorantă.“ scria istoricul Florin Constantiniu.

Intelectualii și patrioții români se simțeau umiliți în fața întregii Europe, de retragerea cu capul plecat al armatei române, fără luptă. Scriitorul ardelean Ion Negoïtescu își amintea despre retragerea armatei române din Transilvania ocupată. „România Mare se duse de râpă. Dacă astfel de treburi s-ar fi petrecut în urma unui război pierdut, situația n-ar fi fost atât de groaznică. Umilința suferită avea să aibă consecințe fatale pentru sufletul nației. A nu fi luptat nici în Răsărit, nici în Apus, la momentul în care ceea ce este eroic și tragic trebuie neapărat să-și spună cuvântul, aveam s-o plătim scump, vreme de generații“, scria Negoïtescu.

Climatul european total nefavorabil a făcut ca această serie de umilințe să continue pentru România, prin căutarea cu insistență a prieteniei germane. „Armata română greu s-ar fi putut împotrivi forțelor ăstora care o înconjurau, și mai puțin Germaniei, care era stăpâna Europei, practic, s-a aliat cu Germania și a dobândit o simpatie din partea populației românești în momentul când a intrat în război împotriva Uniunii Sovietice“, spune Dinu Zamfirescu, președintele Consiliului Științific al IICCMER.

Intimidați, speriați, poate seduși de forța militară și economică a Germaniei Naziste, liderii politici români nu au fost capabili să realizeze o analiză corectă, o evaluare pe termen lung a situației politice și militare internaționale. Deși îngenuncheate, era greu de presupus că Franța și Anglia vor deveni posesiuni germane. Având în vedere situația politică internă, dar și dezastrul teritorial, trecerea fără scrupule a României în tabăra fascistă poate fi considerată o mișcare pragmatică, o încercare disperată de a salva ce se mai poate salva, dar dezonorantă până la urmă.

Culmea, deși apropierea de Germania este legată de regimul Antonescu, cel care a inițiat prietenia cu Adolf Hitler a fost chiar regele Carol al II-lea. În ultimele sale luni de domnie, acesta își manifestă ostentativ prietenia față de Germania Nazistă prin instalarea Guvernului Ion Gigurtu, un industriaș pro-german. Mai mult decât atât, amenințarea sovietică, îl determină pe rege să solicite lui Hitler și deschiderea unei misiuni germane în România, renunțând astfel la garanțiile anglo-franceze (1 iulie 1940).

Din păcate, atitudinea României de a ceda teritoriile fără luptă și mai apoi de a le căuta cu insistență prietenia, au stârnit sentimente negative și în rândul viitorilor aliați. În memoriile sale, Galeazzo Ciano, ministrul de Externe al

Italiei și ginerele lui Mussolini scria despre atitudinea oficialilor români în 1940 „Îi primesc pe români. Josphicia lor este revoltătoare. Nu deschid gura decât pentru a arunca asupra noastră o cascadă de complimente libidinoase. “

Generalul Ion Antonescu va continua această politică a apropierii de Germania Nazistă. După preluarea puterii, în septembrie 1940, Antonescu primește de la Hitler garanția integrității statului român, dar și trupe germane pe teritoriul României. În vizita de la Berlin din zilele de 22-23 noiembrie 1940, Antonescu va semna oficial aderare României la Pactul Tripartit și de fapt alianța cu statele Axei. Practic în România, devine o bază militară germană. Părerea nemților față de români a fost însă una proastă, fiind considerați îndoielnici ca aliați. Mare parte din trupele germane sosite în România, aveau misiunea de a apăra zona petroliferă din valea Prahovei, resursele indispensabile mașinii de război germane.

Nemții nu apreciau de fapt puterea militară a României. Îi doreau în schimb resursele pentru a putea susține campania din est. „Cu românii nu se poate face nimic. Poate că, în spatele unui obstacol foarte puternic, ei ar putea asigura apărarea acolo unde nu se atacă. Antonescu și-a mărit armata, în loc de a o reduce și îmbunătăți. Soarta unor mari unități germane nu trebuie să fie dependentă de rezistența unităților române“, spunea Hitler în cadrul unei întâlniri cu ofițerii săi.

Ar fi fost capabilă România să apere Basarabia și Bucovina în fața trupelor sovietice? Dacă ne raportăm la situația similară a Finlandei, am fi tentați să credem că da. Dacă ținem cont de slaba pregătire și înzestrarea precară a armatei române, de lungimea graniței ce trebuia apărată, de raportul disproporționat de forțe, probabil că am fi pierdut confruntarea militară ipotetică și implicit aceste teritorii, dar într-un mod mult mai onorabil. Deschiderea unui front în Vest împotriva Ungariei hortiste, ar fi însemnat război cu Germania, iar despre un al treilea front nici nu mai putea fi vorba.

„La începutul lui septembrie 1940, România Mare încetase, așadar, să existe. Clasa politică, intrată în panică, nu a înțeles că interesul Germaniei pentru petrolul românesc este o carte de joc importantă. Reichul nu era interesat în dezmembrarea României și a temperat „ardoarea“ revizionistă a Ungariei și Bulgariei (la Viena, el a impus Ungariei o soluție, repetăm, sub minimum revendicărilor Budapestei). Dacă România ar fi rezistat cu armele Uniunii Sovietice, Germania nu ar fi permis partenerului de la Moscova să treacă Prutul (s-a văzut că sudul Bucovinei ne-a fost salvat de Hitler!) scria istoricul Florin Constantiniu în lucrarea sa *O istorie sinceră a poporului român*.

România era pentru Germania nazistă una dintre cele mai importante surse de petrol și de cereale. Hitler avea tot interesul să-și păstreze furnizorul și este puțin probabil că ar fi permis Armatei Roșii să intre în vechiul regat. Stăpânirea câmpurilor petrolifere românești avea o importanță strategică pentru Wehrmacht-ul aflat în plin război mondial.

De partea cealaltă, România avea un interes care ținea de ființa națională: recuperarea Basarabiei și a Bucovinei. „Nu aveam nici o altă ieșire. România era total izolată. La toți miniștrii străini la care m-am adresat, toți mi-au refuzat orice sprijin“ explica mai târziu Antonescu, la proces. Mareșalul avea credința că alături de nemți va putea lua Basarabia și Bucovina de Nord, iar apoi după victoria utopică împotriva Rusiei, se aștepta să primească din parte dictatorului nazist drept recompensă și Transilvania de Nord-Vest.

„Alianța noastră cu Germania nu era o alianță politică, era o alianță militară, noi luptam împreună împotriva pericolului pe care îl consideram noi, pericolul dintotdeauna, pericolului sovietic. Germania devenise supremă, avea aproape întreg continentul în mâinile ei, unii de voie, alții de nevoie“, spune jurnalistul Mircea Carp.

„România a intrat în război în 1941 ca aliată a Germaniei ca să recucerească Basarabia și Bucovina, cedate de înțelegerea dintre Hitler și Stalin, așa numitul pact Molotov-Ribbentrop din 1939, care a sacrificat Polonia“, explică istoricul Mihai Dimitrie Sturdza.

România a intrat însă total nepregătită în război, fără a primi tehnica militară promisă de aliații nemți, iar pentru Armata Română a urmat marea tragedie de pe Frontul de Est, o rană încă deschisă a istoriei noastre.

Bibliografie

- Gheorghe Buzatu, *Mareșalul Antonescu la judecata istoriei*, București, Editura Mica Valahie, 2002 - coordonare și colaborare; ediția a II-a - Trecutul la judecata istoriei. Mareșalul Ion Antonescu: Pro și contra, București, Editura Mica Valahie, 2006.
- Gheorghe Buzatu, *România cu și fără Antonescu: documente, studii, relatări și comentarii*, Iași, Editura Moldova, 1991.
- Gheorghe Buzatu, *Hitler, Stalin, Antonescu, I*, Ploiești, Editura Mileniul III, 2005.
- Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*, Ed.Univers Enciclopedic Gold, 2014
- Dinu Zamfirescu, *Tragedia României, 1939-1947. Texte apărute în „Dialog”*, revistă din Germania a exilului politic românesc, selectate și îngrijite

de Ion Solacolu, prefață Neagu Djuvara, postfață Florin Constantiniu (București: Editura Pro Historia, 2004)

- Jean Ancel, *Roumanian-German Relations, 1936-1944, vol. 9, Documents Concerning the Fate of Româniian Jewry During the Holocaust* (New York: Beate Klarsfeld Foundation, 1986) (în continuare; Ancel, Documents); *The War Years, June 23, 1941- December 11, 1941, vol. 8, ser. D, Documents on German Foreign Policy 1918-1945* (London: Her Majesty's Stationery Office, 1964).

- Rebecca Haynes, *Politica României față de Germania între 1936-1940* (Iași: Polirom, 2003)

- Harry M. Howard, *The Policy of National Socialist Germania in Southeastern Europe*, Harry S. Truman Library, pp. 10-529.

- Andreas Hillgruber, *Hitler, König Carol und Marschall Antonescu. Die deutsch-rumänischen Beziehungen 1938-1944* (Wiesbaden: Steiner 1954)

History Retrieved - Romania on the Eastern Front (I)

Participation in the First World War on the part of the Antanta led to the achievement of the Great Union - the national ideal of encompassing in a single state all the Romanian historical provinces, put our country in the honourable position of traditional ally of the Great Western Powers, England and France. At the same time, it made Greater Romania the target of the territorial claims of several neighbouring states.

In the Second World War, until 23rd August 1944, i.e. until almost the end, Romania was Germany's ally. It turned out to be a loyal comrade to the Nazi troops, the Romanian army fighting for three years on the Eastern Front, first for the liberation of Bessarabia and Northern Bukovina, and then actively participating in the almost suicidal attempt to bring the Soviet Union to its knees. Three years that communist history was shy to record leaving the dust of oblivion on the heroic sacrifice of the Romanian soldiers in the battles of Țiganca, Odessa, Cotul Donului, Stalingrad and Stepa Calmuță.

After studying several specialized works, journals and documents of the time, we set out to create a series of articles that would present in a more objective way a synthesis of the participation of the Romanian Army on the Eastern Front.

This article is intended to be an analysis of the surprising and somewhat paradoxical transition of Romania from the camp of the traditional allies, France and England, to that of Nazi Germany.

Comunicare și conflict

Ana-Maria Sandu, profesor consilier școlar
CJRAE Iași / Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Descriere articol, pe scurt

Studiile din domeniul educațional au arătat că **deprinderile sociale** insuficient dezvoltate sunt asociate cu performanțe academice scăzute, probleme emoționale și comportamentale, dificultăți de adaptare socială (Trower și Hollin, 1986). Cercetările din domeniul vieții sociale a adolescenților arată că peste 75% dintre persoanele sub 18 ani se simt adesea singure (Eunson și Henderson, 1987). Această stare poate fi declanșată și menținută de deficitul abilităților de comunicare, de relaționare, timiditatea, stima de sine scăzută, lipsa abilităților de exprimare emoțională. Prin dezvoltarea abilităților de comunicare și relaționare putem preveni stările afective negative care îi afectează pe adolescenți și care au consecințe negative multiple.

Conceptul de comunicare

Comunicarea reprezintă un proces de interacțiune între persoane, grupuri, ca relație mijlocită prin cuvânt, imagine, gest, simbol sau semn. Prin intermediul ei, indivizii își împărtășesc cunoștințe, experiențe, interese, atitudini, simțăminte, opinii, idei. **A comunica** înseamnă a pune ceva în comun, a pune în relație. Latinescul *communicare*, preluat în mai toate limbile europene (nu doar în cele românești), alături de semnificația de contact sau legătură, include și pe aceea “de a pune în comun, a împărtăși, a pune împreună, a amesteca, a uni”.

Privită ca proces, comunicarea constă în transmiterea și schimbul de informații (mesaje) între persoane. Comunicarea înseamnă a spune celor din jur cine ești, ce vrei, pentru ce dorești un anumit lucru și care sunt mijloacele pe care le vei folosi pentru a-ți atinge țelurile. În acest sens, a comunica înseamnă și a tăcea, a aștepta răspunsul. Comunicarea este definită – de către majoritatea specialiștilor - ca ***un proces prin care un emițător transmite o informație receptorului prin intermediul unui canal, cu scopul de a produce asupra receptorului anumite efecte***. Oamenii își comunică semnificații și subînțelesuri. Între oameni, a comunica înseamnă a pune în comun senzații, afecte, emoții, sentimente, idei, opinii și fapte. Aceasta înseamnă mai mult decât “a face cunoscut, a da de știre, a informa, a înștiința, a spune” sau “a vorbi cu, a se pune în contact cu, a fi în legătură cu”. *A comunica înseamnă a emite și recepționa mesaje, a trimite stimuli și colecționa răspunsuri*. Odată emis și

recepționat, mesajul va aparține, în comun, atât celui care a “dat”, cât și celui care a “primit”.

Ori de câte ori comunicăm, avem în vedere patru obiective majore:

- să fim recepționați;
- să fim înțeleși;
- să fim acceptați;
- să provocăm o reacție, constând într-o schimbare de comportament sau de atitudine.

Decalogul comunicării

1. Nu poți să nu comunici.
2. A comunica presupune cunoaștere de sine și stimă de sine.
3. A comunica presupune conștientizarea nevoilor celuilalt.
4. A comunica presupune a ști să asculți.
5. A comunica presupune a înțelege mesajele.
6. A comunica presupune a da feedback-uri.
7. A comunica presupune a înțelege procesualitatea unei relații.
8. A comunica presupune a ști să îți exprimi sentimentele.
9. A comunica presupune a accepta conflictele.
10. A comunica presupune asumarea rezolvării conflictelor.

Bariere în comunicarea eficientă

Aproximativ 90% din conflictele de orice tip existente în societatea modernă au la bază o serie de deficiențe comunicaționale. Cele mai comune bariere ridicate de oameni în calea comunicării sunt legate de diferențele de personalitate, diferențele de percepție, diferențele de statut.

Așadar, făcând o analiză, am putea enumera ca bariere în comunicarea eficientă:

- tendința de **a judeca**;
- oferirea de soluții** la problemele celorlalte persoane;
- a ordona** unei persoane să facă ceea ce vrei tu să facă;
- folosirea **amenințărilor** (încercarea de a condamna acțiunile celorlalte persoane prin amenințări cu privire la consecințele negative care vor apărea);
- moralizarea** (a spune unei persoane ce ar trebui să facă);
- evitarea** abordării unor probleme importante;
- încercarea de **a rezolva problemele comunicării prin impunerea unor argumente logice proprii.**

Deci, în calea comunicării pot apărea uneori **adevărate blocaje**, care fac ca între informația transmisă și mesajul perceput să existe diferențe vizibile. O

comunicare ineficientă cauzează singurătate, conflicte, probleme atât în familie, cât și în viața de zi cu zi, insatisfacții profesionale, stres psihologic.

Ce putem face pentru a avea o comunicare mai eficientă?

- să utilizăm *mesaje adresate la persoana I* (care sunt focalizate pe ceea ce simte persoana care comunică și pe comportamentul interlocutorului și, astfel, previn reacțiile defensive în comunicare);
- *să fim spontani* în exprimarea opiniilor personale, să nu ne impunem punctul de vedere;
- *să ascultăm cu atenție*, căci ascultatul activ este o modalitate de a asculta și a răspunde care duce la îmbunătățirea înțelegerii reciproce și la depășirea obstacolelor în comunicare.

Comunicarea empatică include mesaje de înțelegere, compasiune și afecțiune față de interlocutor.

- să utilizăm mesaje care să ajute interlocutorul în *găsirea de alternative*, posibilități noi de rezolvare a unei situații;
- *să nu fim moralizatori*, deoarece aceasta cauzează sentimente de neliniște, stimulează resentimentele și blochează exprimarea sinceră a celeilalte persoane;
- *să nu dăm dovadă de superioritate*, pentru că aceasta determină formarea unei relații de comunicare defectuoase. Egalitatea înseamnă acceptarea necondiționată și respectarea fiecărei persoane, indiferent de nivelul său de cultură sau pregătire profesională;
- *să ținem cont de factorii sentimentali*, să încercăm să convingem prin argumentare logică fără a duce la frustrare, pentru a evita blocarea comunicării;
- *să folosim tactica devierii* când dorim să schimbăm cursul conversației de la preocupările celeilalte persoane la propriile preocupări;
- *să citim limbajul corpului* concentrându-ne atenția pe factorii cheie: expresia feței, tonul, ținuta corpului sau gesturile.

Așadar, pentru a avea relații sănătoase este important să mă cunosc pe mine, cât și pe celălalt, să îmi dezvolt abilitățile de comunicare, care mă vor ajuta pe parcursul vieții mele să pot face față și să rezolv într-o manieră benefică situațiile conflictuale care vor apărea la un moment dat. Acționând în direcția aceasta, nu fac altceva decât să îmi cresc șansele de succes și să pun bazele unei vieți pline de satisfacții.

„Nimeni nu poate spune mai multe despre tine decât acțiunile tale. Până nu vei începe să FACI ceea ce susții, totul este egal cu zero. Gândește și acționează diferit dacă vrei schimbări în viața ta.”

(Pera Novacovici)

Bibliografie:

- Adriana Băban, *Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere*, Editura ASCR, Cluj-Napoca, 2011.
- Irimieș, C. *Principii de management al comunicării și relațiilor publice*, Ed. Accent, Cluj -Napoca, 2012.
- Trower, N., Adler, R. *Looking Out. Looking In. Interpersonal Communication*. Orlando, Florida: Harcourt Brace Jovanovich College Publishers, 1990.

Communication and Conflict

Studies in the educational field have shown that underdeveloped social skills are associated with poor academic performance, emotional and behavioural problems, and difficulties in social adaptation (Trower and Hollin, 1986). Researches in the field of social life of adolescents show that over 75% of people under the age of 18 often feel alone (Eunson and Henderson, 1987). This state can be triggered and maintained by the deficit of communication skills, relationships, shyness, low self-esteem, lack of emotional expression skills. By developing communication and relationship skills we can prevent negative emotional states that affect adolescents and have multiple negative consequences.

So, in order to have healthy relationships, it is important to know myself and the other person, to develop my communication skills, which will help me throughout my life to be able to cope and resolve in a beneficial way the conflict situations that will appear at some point in a beneficial way. By acting in this direction, I do nothing but increase my chances of success and lay the groundwork for a fulfilling life.

CALEIDOSCOP**Calitate în educație (I)
Evaluarea internă a calității**

Prof. *Petru Doru BALAN*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești
Expert ARACIP

Prevederile legale în vigoare stabilesc ansamblul acțiunilor ce vizează funcționarea mecanismelor de asigurare a calității în unitățile de învățământ preuniversitar. În acest sens se aplică:

1. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 75/12.VII.2005 privind asigurarea calității educației

2. Hotărârea Guvernului României nr. 1258/18.X.2005 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP).

3. Hotărârea Guvernului României nr. 252/22.II.2006 privind modificarea art. 26 alin. (1) din Regulamentul de organizare și funcționare al Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP), aprobat prin H.G. nr. 1258/18.10.2005

4. Legea 87/2006 privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 75/12.VII.2005 privind asigurarea calității educației

5. Hotărârea Guvernului României nr. 21/10.I.2007 privind aprobarea Standardelor de autorizare de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar, precum și a Standardelor de acreditare și de evaluare periodică a unităților de învățământ preuniversitar

6. Hotărârea Guvernului României nr. 22/25.I.2007 pentru aprobarea Metodologiei de evaluare instituțională în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a organizațiilor furnizoare de educație

7. Hotărârea Guvernului României nr. 1534/25.XI.2008 privind aprobarea Standardelor de referință și a indicatorilor de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar

O componentă importantă în asigurarea calității în învățământul preuniversitar o reprezintă evaluarea internă a calității. În acest sens, se impun o serie de delimitări și precizări conceptuale.

Educația de calitate reprezintă un deziderat pentru persoanele implicate în sistemul educațional: elevi, părinți, cadre didactice, angajatori, comunitate locală. Înțelegerea educației de calitate se face diferit, prin prisma propriilor valori. Educația de calitate se măsoară prin progresul înregistrat de fiecare elev în parte.

Conform Legii nr. 87/2006, *Calitatea educației reprezintă ansamblul de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia, prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate.* Calitatea educației este produsă de unitatea de învățământ, dar este definită de beneficiarii direcți și indirecti ai educației, nu de unitatea furnizoare. Pentru fiecare școală există indicatori specifici, determinați de condițiile concrete în care își desfășoară activitatea. Fiecare școală trebuie să identifice indicatorii relevanți, împreună cu partenerii din comunitate, indicatori pe care trebuie să-i grupeze apoi într-un sistem coerent.

Sistemul de management și asigurarea a calității constituie sistemul coerent al tuturor metodelor și instrumentelor utilizate de o instituție de învățământ preuniversitar pentru menținerea și ridicarea calității educației. Funcția majoră a sistemului de management și asigurare a calității este orientarea dezvoltării unității de învățământ în direcția creșterii calității educației oferite membrilor comunității și comunității în ansamblu.

Managementul calității reprezintă ansamblul de sisteme și proceduri derulate pe parcursul tuturor activităților, prin care se creează și se asigură calitatea în școală. Identificăm aici următorii pași:

- proiectarea-planificarea activităților;
- organizarea-derularea-monitorizarea activităților;
- evaluarea-revizuirea și optimizarea programelor/acțiunilor.

Sistemul național de management și asigurare a calității reprezintă:

Structuri instituționale: ARACIP, Comisia de evaluare și asigurare a calității din școală (CEAC), alte structuri stabilite la decizia autorităților centrale și locale.

Documente normative: legi, hotărâri de guvern, ordine de ministru, metodologii, regulamente, decizii.

Documente reglatoare: ghiduri, manuale și proceduri, strategii, proiecte, programe și planuri, analize și rapoarte.

Instrumente de evaluare: chestionare, ghiduri de interviu, fișe de observare a activității, fișe de evaluare, liste de verificare, fișe de analiză a documentelor.

Activități specifice: reuniuni, asistențe la activități educaționale, interviuri individuale și de grup.

Quality in Education

The article presents some considerations regarding the problem of quality assurance on pre-university education.

Matematici financiare în liceu

Prof. *Maria Balan*

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Apropierea matematicii de problematica variată a vieții economice a însemnat pe de o parte dezvoltarea ei și apariția unor noi ramuri ale matematicii aplicate, iar pe de altă parte introducerea rigurozității matematice în analiza unor situații concrete și luarea unor decizii optime cerute de practica economică. Matematica și științele economice s-au dezvoltat concomitent, ridicându-și reciproc probleme și căutând soluții comune.

Evoluția societății românești contemporane este marcată de implementarea mecanismelor specifice economiei de piață concurențiale. În acest context, școlii îi revine misiunea de a forma tinerei generații deprinderile de lucru cu terminologia specifică, în vederea unei inserții socio – profesionale corespunzătoare.

Din discuțiile purtate cu elevii a rezultat faptul că aceștia nu sunt familiarizați cu o serie de concepte, cum ar fi noțiunea de cerere și ofertă de fonduri financiare, problematica inflației și altele. A apărut astfel necesitatea informării elevilor din acest punct de vedere, pentru a-i ajuta să-și gestioneze cât mai bine fondurile de care dispun sau de care vor dispune în momentul în care se vor integra într-o activitate productivă, precum și pentru a-i avertiza în legătură cu o serie de fenomene ca jocurile piramidale de tip Caritas, Gerald și altele.

Obiectul matematicilor financiare constă în impunerea logicii și rigorii matematice în introducerea, prezentarea și studiul modelelor economico-matematice ale operațiunilor financiare prin care se plasează anumite sume de bani în anumite condiții și pe anumite durate de timp și se caută urmărirea și analiza rentabilității unor astfel de plasamente.

Dobânda simplă

Dobânda calculată asupra aceleiași sume pe toată durata împrumutului se numește dobândă simplă.

Dobânda percepută pentru suma de 100 de unități monetare (u.m.) pe timp de un an se numește procent p .

Dacă S_0 este suma depusă și t este timpul în ani, atunci dobânda simplă D va fi:

$$D = kS_0t$$

(1)

Constanta de proporționalitate k reprezintă dobânda sumei de 1 u.m. într-o unitate de timp.

Pentru o perioadă $t=1$ an, constanta de proporționalitate devine $k=i$ (dobândă unitară anuală) și dobânda simplă devine

$$D = iS_0t$$

(2)

Dacă împrumutul se face pentru un număr k de părți egale în care am împărțit anul iar t_k este un număr de părți din an (zile sau luni), atunci dobânda simplă este

$$D = \frac{iS_0t_k}{k} = \frac{S_0pt_k}{100k},$$

(3)

unde procentul $p=100i$

(4)

De exemplu:

$$\text{❖ pentru } t_2 \text{ semestre: } D = \frac{S_0pt_2}{100 \cdot 2}$$

$$\text{❖ pentru } t_4 \text{ trimestre: } D = \frac{S_0pt_4}{100 \cdot 4}$$

$$\text{❖ pentru } t_{12} \text{ luni: } D = \frac{S_0pt_{12}}{100 \cdot 12}$$

$$\text{❖ pentru } t_{360} \text{ zile: } D = \frac{S_0pt_{360}}{100 \cdot 360}$$

Aceste noțiuni pot fi utilizate în cazul extinderii noțiunii de dobândă studiate la matematică la clasele de profil economic – finanțe – contabilitate. De asemenea, noțiunile sunt prezentate în capitolul *Matematici financiare*, studiat la matematică în clasa a X-a.

Metode simplificate privind calculele la probleme de dobândă simplă.

Metoda numerelor și a divizorului fix

Fie formula dobânzii pentru cazul când timpul este exprimat în zile:

$$D = \frac{pS_0t}{100 \cdot 360} \Rightarrow D = \frac{S_0t}{\frac{36000}{p}}$$

(5)

Notăm **numerele** cu **N** și **divizorul fix** cu **d**, unde

$$N = S_0t, \quad d = \frac{36000}{p}$$

Se observă că $D = \frac{N}{d}$

Pentru **procentele** uzuale se folosesc tabele de divizori.

p	$d = \frac{36000}{p}$		p	$d = \frac{36000}{p}$
$\frac{1}{4}$	144000		$4\frac{1}{2}$	8000
$\frac{1}{2}$	72000		5	7200
1	36000		6	6000
$1\frac{1}{2}$	24000		$7\frac{1}{2}$	4800
2	18000		8	4500
$2\frac{1}{2}$	14400		9	4000
3	12000		10	3600

$3\frac{1}{2}$	10000		12	3000
4	9000		15	2400

Metoda este utilizată mai ales în cazul în care avem de calculat dobânda unor sume pe durate diferite, dar cu același procent.

Notăm cu S_k sumele respective și cu t_k duratele, $k=1, 2, \dots, n$, și procentul de dobândă cu p :

$$D_k = \frac{N_k}{d}; N_k = S_k t_k \Rightarrow D = \sum_{k=1}^n D_k = \sum_{k=1}^n \frac{N_k}{d} = \frac{1}{d} \sum_{k=1}^n N_k$$

(6)

Dobânda totală a mai multor sume, pe durate diferite dar cu același procent, este dată de câtul dintre suma numerelor și divizorul fix.

BIBLIOGRAFIE:

- Maria Balan – **Matematici financiare în liceu** – lucrare metodică – științifică pentru acordarea gradului didactic I în învățământ, Iași, 2003
- I. Purcaru, O. G. Purcaru – **Matematici financiare. Teorie și aplicații** – Editura Economică, 2000
- Gh. Cenușă și colectiv – **Matematici pentru economiști** – Editura CISON, 2000
- N. Mihăilă, O. Popescu – **Matematici speciale. Matematici financiare și matematici actuariale** – Tipografia A.S.E. București, 1972
- D. Bucataru – **Finanțe. Note de curs** – Editura Fundației *Chemarea* – Iași, 1994
- K.H. Bachmann și colectiv – **Mică enciclopedie matematică** – Editura Tehnică – București, 1980
- M. Anastasiei – **Metodica predării matematicii** – Tipografia Universității *Al.I.Cuza* – Iași, 1985
- **Psihopedagogie pentru examenele de definitivare în învățământ și gradul didactic II** – Editura SPIRU HARET – Iași, 1995
- **Documentele profesorului de matematică** – Editura SIGMA, 2002

- ✎ R. Asandei și colectiv – **Proiectarea didactică la matematică** – Editura ALFA, 2002
- ✎ Programă școlară pentru disciplina Matematică, clasele a V-a – a VIII-a, OMEN 3393/28.II.2017
- ✎ Programă școlară Matematică, ciclul inferior al liceului, clasa a IX-a, OMECI 5099/9.IX.2009
- ✎ Proiectul **START – Dezvoltarea profesională a profesorului stagiar – Componenta *Formare profesori mentori*** – Fundația EUROED, Iași, iulie 2003

Financial mathematics in high school

Mathematics and economic sciences have developed concurrently, raising problems and looking for common solutions.

The evolution of the contemporary Romanian society is marked by the implementation of the mechanisms specific to the competitive market economy. In this context, the school has the task of training the young generation with the specific terminology, for a suitable socio-professional insertion.

The object of financial mathematics is to impose the mathematical logic and rigor in the introduction, presentation and study of the economic-mathematical models of the financial operations through which certain amounts of money are placed under certain conditions and for certain durations and the pursuit and analysis of the profitability of such investments are sought.

The article intends to review some of the most important mathematical problems with direct application in the economy, in general, and in financial activities, in particular.

Activitățile integrate și eficiența lor în actul didactic

Ed. *Neculăeș Polixenia*
Liceul Teoretic “Bogdan Vodă”, Hălăucești

„Lăsați copilul să vadă, să audă, să descopere, să cadă, să se ridice și să se înșele. Nu folosiți cuvinte când acțiunea, faptul însuși, sunt posibile”.

(*Pestalozzi*)

Pornind de la acest îndemn, trebuie să-i învățăm pe copii să învingă dificultățile prin intervenții reale, posibile, să-i situăm în dialog cu mediul sau să-i facem să-și exerseze capacitatea de a opta și de a decide.

Și ce alt loc mai potrivit decât GRĂDINIȚA putem găsi pentru îndeplinirea acestui scop nobil? Aici, departe de forfota și apăsarea cotidianului, copilul intră într-un mediu cald, protector și stimulat, un mediu pe care îl putem asemui unei cărți cu povești în care literatura, muzica, artele plastice, natura, mișcarea, socialul sunt într-un permanent dialog între ele și alături de copil.

Literatura pedagogică actuală descrie integrarea curriculară drept o *modalitate inovatoare de proiectare* a curriculum-ului, care presupune sintetizarea și organizarea didactică a conținuturilor din domenii diferite ale cunoașterii, astfel încât să se asigure achiziția de către copii a unei imagini coerente, unitare despre lumea reală. Termenul *curriculum integrat*, așa cum este definit de diverși autori (V. Chis, 2001, Crețu C., 1999, Cristea S., 2000) sugerează, în primul rând, corelarea conținuturilor, însă acest demers necesită o abordare curriculară în care punctul de pornire este cel mai adesea finalitatea/finalitățile urmărite, în funcție de care sunt alese toate celelalte componente ale procesului instructiv-formativ.

Procesul instructiv-educativ desfășurat în grădiniță permite fiecărei educatoare, sau echipe de educatoare, punerea în valoare a propriei experiențe didactice, prin activități educative cu caracter integrat și cu o abordare complexă a conținuturilor.

Alături de abordarea interdisciplinară, organizarea modulară și învățarea asistată de calculator, predarea integrată a cunoștințelor este considerată o strategie modernă de organizare și desfășurare a conținuturilor, iar conceptul de activitate integrată se referă la o acțiune în care se folosește metoda de predare-învățare a cunoștințelor, îmbinând diverse domenii și constituirea deprinderilor și abilităților preșcolariilor.

Integrarea este o manieră de organizare oarecum similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectivele învățării au ca referință nu o categorie de activitate, ci o tematică unitară, comună mai multor categorii. Dar nu trebuie să facem confuzii între cele două concepte și să identificăm interdisciplinaritatea (ca o componentă a mediului pentru organizarea cunoașterii) cu integrarea (ca o idee sau un principiu integrator care rupe hotarele diferitelor categorii de activitate și grupează cunoașterea în funcție de tema propusă de educatoare ori de copii). Integrarea, ca sintagmă, este explicată ca revenirea în același loc, în aceeași activitate, a mai multor activități de tip succesiv care conduc la atingerea obiectivelor propuse, la însușirea conținuturilor, la realizarea în practică a proiectului didactic propus.

În codul activităților integrate, abordarea realității se face printr-un demers global, granițele dintre categoriile și tipurile de activități dispar, se contopesc într-un scenariu unitar și de cele mai multe ori ciclic, în care tema se lasă investigată cu mijloacele diferitelor științe, evident, conținuturile au un subiect comun, care urmează a fi elucidat în urma parcurgerii acestora și atingerii obiectivelor comportamentale avute în vedere.

Activitățile integrate vor fi cele prezente în planificarea calendaristică, proiectate conform planului de învățământ, orarului aferent nivelului de vârstă, susținute de experiența cadrului didactic.

PROIECT DE ACTIVITĂȚI INTEGRATE

GRUPA MARE

TEMA - „Cine și cum planifică/organizează o activitate”

SUBTEMA - „Primăvara în grădină”

TEMA PROIECTULUI - „Învăț de pe acum”

TEMA ZILEI - „Haideți cu noi în grădină!”

FORMA DE REALIZARE – Activitate integrată

FORMA DE ORGANIZARE – frontală, pe grupe mici, individual

TIPUL DE ACTIVITATE – consolidare, evaluare

MIJLOCUL DE REALIZARE – lectură după imagini/pictură, desen

DURATA – 1 zi

LOCUL DE DESFĂȘURARE – sala de grupă

SCOPUL ACTIVITĂȚII

- exersarea capacității de comunicare orală prin elaborarea de întrebări de tipul: Ce? Cine? Unde? Când? De ce?
- consolidarea deprinderilor practico-aplicative și a tehnicilor de desen și pictură în realizarea temei date.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE

I. Activități pe domenii experiențiale ADE

DOMENIUL ȘTIINȚĂ – CUNOAȘTEREA MEDIULUI (DS₁)

O₁ – să recunoască, să denumească aspecte ale anotimpului de primăvară din tablou;

O₂ – să alcătuiască întrebări folosind pronumele interogative- Ce? Cine? Unde? Când? De ce? - pe baza unui tablou ce reprezintă aspecte ale anotimpului primăvara;

O₃ – să formuleze propoziții corecte din punct de vedere gramatical.

DOMENIUL ESTETIC-CREATIV – desen/pictură (DEC₁)

O₁ – să obțină efecte plastice, forme spontane și elaborate prin tehnici specifice picturii, desenului cu carioca;

O₂ – să interpreteze liber-creativ lucrări plastice, exprimându-și sentimentele.

II. Jocuri și activități liber alese (ALA₁)

Activități pe centre de interes

1. Construcții – Macheta „Gardul și alea casei”

Comportamente urmărite: să realizeze macheta folosind materialele puse la dispoziție: bețișoare, pietricele

2. Artă – Flori, legume de primăvară-modelaj, fire de iarbă-tăiere

Comportamente urmărite: să modeleze flori, legume timpurii, să taie iarba din hârtie creponată; să așeze aceste elemente în machetă.

3. Bibliotecă – Fișe de lucru - „Găsește uneltele grădinarului”

Comportamente urmărite:

-să despartă în silabe cuvântul grădinar;

-să scrie numărul silabelor.

III. Jocuri și activități liber alese (ALA₂)

1. „Dansul fluturașilor și al florilor”

Comportamente urmărite:

- să redea prin mișcări trezirea florilor;

- să se relaxeze ascultând muzică și dansând.

ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAȚĂ

Copiii așezați în semicerc participă la următoarele momente:

SALUTUL – copiii își aleg câte un element simbol al primăverii și se adresează colegului alăturat cu expresia: „Bună dimineața, eu sunt laleaua, narcisa, rândunica, fluturele...” salutul curgând firesc de la o margine la alta a semicercului într-o atmosferă de relaxare și bună dispoziție.

ÎMPĂRTĂȘIREA CU CEILALȚI – câțiva copii împărtășesc colegilor evenimente din ziua precedentă.

ACTIVITATEA DE GRUP – se poartă o scurtă discuție despre anotimpul care și-a făcut simțită prezența la noi în țară, despre activitățile desfășurate de copii în acest anotimp.

NOUTĂȚILE ZILEI – se stabilește ziua și data, luna în care ne aflăm. Educatoarea anunță copiii că este o zi deosebită. Se prezintă o surpriză, o geantă lăsată în clasă de o mamă buburuză care a venit în zborul ei tocmai de pe malul Siretului și a ajuns la noi. Ea are mai mulți copilași pe care ar vrea să-i primim în grupa noastră să învețe multe, multe cunoștințe.

TRANZIȚIE – „Cântecul buburuzei”- recitativ ritmic.

EXERCIȚII DE ÎNVIORARE, MIȘCARE, RUGĂCIUNEA ZILEI
NE PREGĂTIM PENTRU ACTIVITĂȚI

„Noi zburăm ca fluturașii
Și sărim ca iepurașii,
Desenăm un curcubeu
Eu pe-al meu și tu pe-al tău,
Spre măsuțe ne-ndreptăm,
Pe scăunele ne-așezăm
Să începem să lucrăm”.

RUTINE – R₁ sosirea copiilor; R₂ întâlnirea de dimineață; R₃ + tranziție - pregătirea copiilor pentru activitățile ce urmează; R₄ – gustarea (deprinderi specifice); R₅ + tranziții – pregătirea copiilor pentru ALA₂; R₆ – plecarea copiilor acasă (deprinderi specifice).

STRATEGII DIDACTICE

Metode și procedee – observația, conversația, explicația, demonstrația, metode interactive de grup: explozia stelară, diamantul, turul galeriei.

Mijloace didactice – planșă cu aspecte caracteristice anotimpului primăvara, bețișoare, polistiren, hârtie glacee, creponată, foarfece, plastilină, planșete, var lavabil, ștampile (dopuri), estompe, recompense buburuze, buline, fluturi, flori, CD player, casetă, fișe de lucru, carioca.

Forme și tehnici de evaluare: individuală, frontală, pe grupe.

SCENARIUL ZILEI

La întâlnirea de dimineață, copiii vor afla că vor primi musafiri, copilașii buburuzei care vor petrece o zi întreagă cu ei la grădiniță.

Copiii vor desfășura activitatea la centrele de interes, activitățile fiind un punct de plecare în realizarea activităților frontale propriu-zise. Acestea reprezintă suportul lucrativ al activității integrate.

Copiii vor fi antrenați pentru realizarea sarcinilor de lucru pe baza cunoștințelor însușite anterior, astfel că trecerea de la activitățile desfășurate la centrele de interes să se realizeze ușor.

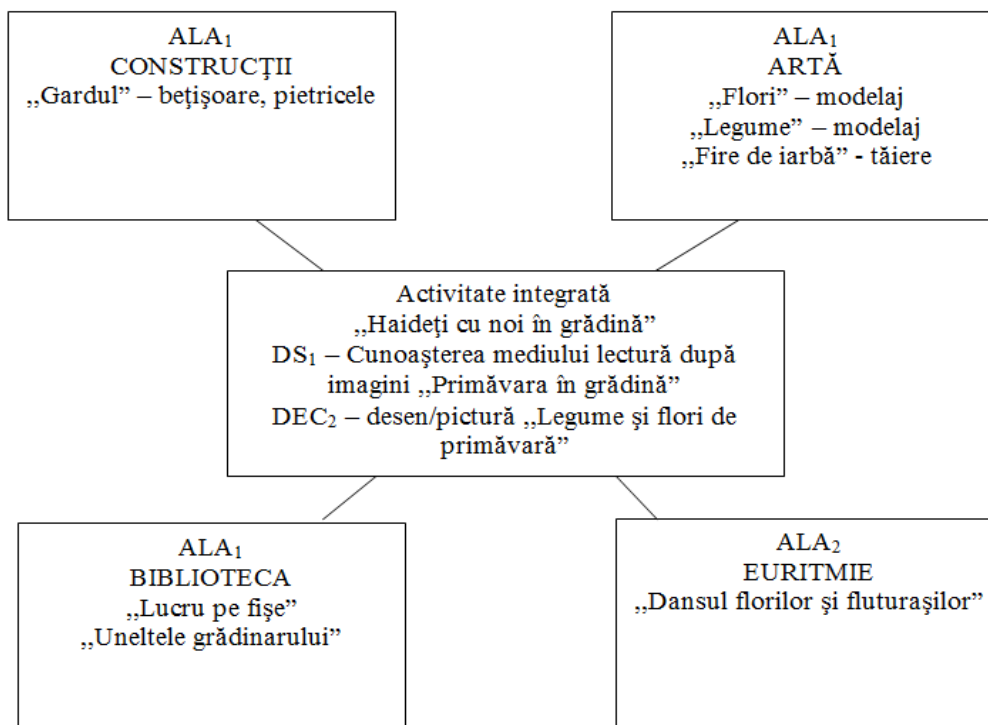
La activitatea de cunoaștere a mediului se consolidează și evaluează cunoștințele despre muncă în anotimpul de primăvară, despre alte aspecte ale anotimpului de primăvară prin metoda „Explozia stelară” și a „Diamantului” trecându-se la activitatea artistico-plastică și vor arăta prietenilor de azi cum știu ei să lucreze după ce au văzut ceea ce se întâmplă în natură primăvara. Copiii vor lucra pe două grupe:

- vor picta cu var lavabil flori pe câmpie prin tehnica amprentării cu dopuri și cu estompa vor picta pomi înfloriți;
- vor desena cu carioca straturi cu legume, straturi cu flori în grădină.

Lucrările vor fi așezate într-o expoziție și evaluate prin metoda „Turul galeriei”.

În final, toți copiii vor participa la un dans al florilor și fluturașilor. Se are în vedere ca obiectivele propuse să se realizeze și să se ofere posibilitatea copiilor să își valorifice potențialul intelectual și creativ.

CENTRE DE INTERES

„Grădina cu flori”- pictură

„Grădina cu flori și legume” – desen

BIBLIOGRAFIE

1. *Curriculum pentru educație timpurie* –Ministerul Educației Naționale, 2019
2. Breban S. și colab. - „*Cunoașterea mediului*”, ghid pentru învățământul preșcolar, Ed. Radical, Craiova, 2001
2. Breban S. și colab- „*Metode interactive de grup*”, ghid metodic, Ed. Arves, 2002

Integrated Activities and Their Efficiency in the Didactic Process

The instructive-educational process carried out in the kindergarten allows each educator, or team of educators, the valorisation of their own didactic experience, through educational activities with integrated character and with a complex approach of the contents.

Along with the interdisciplinary approach, modular organization and computer-assisted learning, integrated knowledge teaching is considered a modern strategy for organizing and conducting content, and the concept of integrated activity refers to an action that uses the method of teaching-learning knowledge, combining various fields and building the skills and abilities of preschoolers.

Rolul cadrului didactic în aplicarea metodelor alternative de evaluare la disciplina Istorie

Prof. înv. primar Grădinaru Monia
Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri” Mircești, loc. Iugani, jud. Iași

A fi educator este deopotrivă și uman și nobil și înalțător, fiindcă în școală modelăm oameni. Suntem răspunzători prin munca noastră de întreaga evoluție a acestora. În tot ceea ce facem trebuie să fie multa răspundere și devotement, exigență și dăruire, oferind nu numai cunoștințe, ci și modele de comportament.

Predarea istoriei are un rol foarte important la clasele I-IV atât din punct de vedere informativ, dar mai ales a multiplelor sale valențe formative.

Istoria are o importanță deosebită datorită abundenței de fapte ale evoluției sociale, conținutului de idei și sentimente, care oglindesc trecutul bogat în lupte și plin de speranțe ale poporului român. Studiarea istoriei oferă bogate valențe educative prin experiența umană acumulată, prin exemplele pe care le oferă, prin învățămintele care decurg din ele.

Încă din clasa I, elevii dobândesc cunoștințe legate de poporul și de patria noastră, prin intermediul textelor literare. La clasa a IV-a, istoria îi introduce pe elevi într-un univers inedit, cel al manifestărilor de viață ale colectivităților umane. Procesul de învățare decurge ca un demers de redescoperire și reconstituire a conținutului și semnificației evenimentului istoric, această redescoperire este, într-un fel, o recreare și o interpretare a faptului trecut cu mijloacele științifice ale prezentului.

Pentru a realiza o învățare cât mai autentică a istoriei, elevii nu trebuie doar să memoreze realitatea finită despre eveniment, ci să se angajeze într-o activitate de redescoperire. Ceea ce ar trebui să se contureze ca obiect nemijlocit al învățării în procesul studierii istoriei este însăși structura demersului de investigare a adevărului istoric, modul cum se face istoria, forma ei vie, acțională, care îi invită pe elevi la variate operări cu materialul; participarea la săpături arheologice, strângerea vestigiilor, cercetarea documentelor, citirea, decodificarea și interpretarea textelor și inscripțiilor. Mișcarea reconstitutivă, în profunzimea cunoștințelor de istorie, prin acțiuni de explorare, dă curs proceselor mentale discursive, care îl ajută pe elev să treacă

de la perceperea obiectului ori a simbolului mediator la actul de reprezentare, evocare, imaginare și trăire a scenariului de viață probabil ascuns în spatele mărturiei despre el.

Întrucât ne referim cu precădere la învățământul primar, se cere accentuată ideea că aplicarea în practica didactică a acestor metode implică respectarea particularităților de vârstă și individuale ale elevilor de vârstă școlară mică. De aceea, abordarea în practică a metodelor și tehnicilor complementare de evaluare necesită o adaptare și o accesibilizare potrivită nivelului dezvoltării intelectuale a elevilor.

Pentru a evidenția rolul cadrului didactic în utilizarea metodelor alternative de evaluare la disciplina Istorie, propun câteva exemple de bună practică.

✚ La disciplina **Istorie**, ca și la celelalte discipline de învățământ, instrumentele prin care se poate aplica în practică observarea sistematică a comportamentului elevilor, sunt:

- Fișa de observații curente;
- Scara de clasificare;
- Lista de control / verificare.

EXEMPLE:

FIȘĂ DE OBSERVAȚII

Elevul:

Clasa: a IV-a

Disciplina: Istorie

Semestrul / anul școlar:

Elementul de conținut: Măsurarea timpului în istorie

Aspecte urmărite	Data	Constatări	Îndrumări
Cunoașterea datelor specifice programei școlare, referitoare la măsurarea timpului în istorie			
Transformarea în ani a unui deceniu, veac, secol, mileniu			
Utilizarea terminologiei specifice: <i>deceniu</i> ,			

<i>veac, secol, mileniu</i>			
Activitate de grup, privind încadrarea unor evenimente date în secolul și mileniul corespunzător			

SCARĂ DE CLASIFICARE

Elevul:

Clasa: a IV-a

Disciplina: Istorie

Semestrul / anul școlar:

Elementul de conținut : Uniunea europeană

Comportamente urmărite	Deloc	Puțin	Destul de mult	Foarte mult
• Cunoașterea specificului Uniunii europene				
• Înțelegerea motivelor pentru care românii și-au dorit să facă parte din această organizație europeană				
• Cunoașterea simbolurilor Uniunii europene: <i>drapel, deviză, moneda unică Euro, Ziua Europei, 9 Mai</i>				
• Pătrunderea sensurilor devizei: „Unitate în diversitate”				
• Intonarea Imnului U.E.				
• Interesul pentru una sau mai multe țări membre ale U.E., în sensul cunoașterii specificului acestora				
• Capacitatea de a-și exprima propriile opinii față de consecințele aderării României la Uniunea Europeană				

LISTĂ DE CONTROL / VERIFICARE

Elevul:**Clasa:** a IV-a**Disciplina:** Istorie**Semestrul / anul școlar:****Elementul de conținut : Alexandru Ioan Cuza și Unirea Principatelor Române**

Atitudini și interese	Da	Nu
• Manifestă interes pentru receptarea informațiilor referitoare la temă, din manual		
• Se apleacă cu interes și asupra unor mărturii istorice puse la dispoziția clasei de învățător (<i>de ex. mărturii oferite de „Gazeta Transilvaniei”, 31 ianuarie, 1859, sau de „Convenția de la Paris”, 1858</i>)		
• Caută prin efort propriu alte informații despre Al. I. Cuza și Unirea de la 1859 (<i>din cărți sau de pe internet</i>)		
• Este interesat de reformele înlăptuite de domnitorul Al. I. Cuza		
• Îl interesează aspectele legate de domnia lui Alexandru Ioan Cuza, din legende, mituri, povestiri		
• Este capabil să realizeze o prezentare mulțumitoare a perioadei respective		
• Poate argumenta afirmații istorice pe tema dată		
• Realizează esece pe marginea evenimentului istoric al Unirii principatelor și a lui Alexandru Ioan Cuza		

✚ În ceea ce privește disciplina **Istorie**, este mai dificil a se realiza un demers investigativ în adevăratul sens al cuvântului, datorită lipsei unui volum suficient de informații la elevi (*clasa a IV-a fiind primul an de studiu al istoriei*), dar și a unor

capacității de investigare și înțelegere a fenomenului istoric la această vârstă. De aceea, propunem un demers investigativ preluat prin transfer din domeniul literar și care se referă la receptarea și înțelegerea prin investigare a textului literar. Pentru aceasta, apelăm la o **Tehnică de investigare a textului literar**, care aparține gamei de metode specifice dezvoltării gândirii critice a elevilor și care se numește **Tehnica RICAR**.

R – Răsfoiește!

I – Identifică!

C – Construiește!

A – Argumentează!

R – Reformulează!

Textul supus investigării:

„Fost-au acest Ștefan – Vodă om nu mare la stat. Era om întreg la fire, neleneș, și lucrul său știa a-l acoperi, și unde nu gândeai, acolo îl aflai. La lucru de războaie meșter, unde era nevoie el însuși se vâra, ca, văzându-l ai săi, să nu dea înapoi.”

(Grigore Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*)

Mod de desfășurare a investigației: în grup

Etape:

Etapa I: Familiarizarea elevilor cu Tehnica **RICAR** și descrierea acțiunilor pe care le vor avea de îndeplinit

Etapa a II-a: Aplicarea tehnicii de investigare a fragmentului propus:

1. R – Răsfoiește!

Fiecare elev, din fiecare grupă va primi pe o fișă textul. Vor primi sarcina de „a răsfoi”, respectiv de a observa textul ca așezare, scriere, mărime, autor, deci de a se familiariza, chiar și printr-o citire rapidă, cu textul.

2. I – Identifică!

Elevilor li se va acorda timpul necesar pentru o citire atentă a textului, după care vor primi sarcina ca, în grup, să identifice tipul textului, opera din care face parte, autorul și personajul istoric despre care vorbește. Se vor nota informațiile prelevate pe o fișă de observații:

Date despre text	
Tipul textului	Text literar în proză, cu conținut istoric (fragment)
Opera din care face parte	Letopisețul Țării Moldovei

Autor	Grigore Ureche, cronicar din Moldova
Personajul prezentat	Ștefan cel Mare, domnitorul Moldovei (1457 – 1504)

Elevii au în față fișe cu informații și dicționare.

Li se trasează sarcina de a căuta în dicționar cuvintele date și de a le trece pe o fișă:

- **letopiseț:** scriere veche cu caracter istoric, în care evenimentele sunt prezentate în ordine

cronologică; cronică, hronic;

- **cronicar:** autor de cronici sau de letopisețe.

Se studiază în grup **fișa cu informații**, apoi se discută.

3. C – Construiește!

Pe baza conținutului textului, elevii „vor construi” propriul sistem de informații asupra figurii marelui domnitor Ștefan cel Mare. Aceasta se va realiza prin următoarele sarcini:

- Selectați cuvintele sau grupurile de cuvinte ce caracterizează pe marele domn. (Se notează în fișa grupului.)
- Explicați, folosindu-vă de cunoștințele voastre sau de dicționar, sintagme din text. ((Se notează în fișa grupului.)
- Realizați portretul domnitorului, așa cum reiese din textul cronicarului. (Se notează în fișa grupului.)

4. A – Argumentează!

Argumentați, folosind cunoștințele dobândite la ora de istorie, fapte care probează însușirile enumerate. (Se notează în fișa grupului.)

5. R – Reformulează!

Redactați un scurt eseu despre personalitatea domnitorului Ștefan cel Mare și Sfânt,

introducând și părerile voastre personale.

Fiecare grup își prezintă eseu prin **purtătorul de cuvânt** pe care l-a desemnat.

Fișele grupurilor vor fi interevaluate, prin prezentarea lor pe un panou în fața clasei, elevii

trecând prin fața lor și lecturând rezultatele muncii colegilor lor, ca abordare a unei alte tehnici specifice dezvoltării gândirii critice, numită **TURUL GALERIEI**. Elevii pot face observații și își pot exprima puncte de vedere referitoare la munca celorlalte echipe.

Bibliografie:

- Crețu, C., *Teoria curriculum-ului și conținuturile educației*, Editura Universității „Al. I. Cuza”, Iași, 1999
- Dumitriu, C., *Strategii alternative de evaluare. Modele teoretico-experimentale*, Editura Didactică și Pedagogică, R. A., București, 2003
- Potolea, D., *Metodologia evaluării realizărilor școlare ale elevilor. Ghid metodologic general*, Editura ERC PRESS, București, 2011

The role of the teacher in the application of alternative methods of evaluation in History

Each school subject, depending on its content, contributes to the formation of the student's personality, through specific modalities and ways.

By its nature, history awakens and cultivates feelings, creates those rational and affective states that every human being needs. History plays an essential role in shaping the student's personality.

A particular importance in achieving educational endeavours also belongs to the teacher who helps the student to train the skills necessary for daily life. S/He facilitates and modernizes learning, helps students understand and express their views, is a learning partner.

Există viață după infecția cu HIV ?

Prof. Alina Cășuneanu
Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești

Criza actuală, generată de COVID-19, m-a determinat să mă gândesc la o altă infecție virală care a provocat și va continua să provoace decesul a milioane de oameni în întreaga lume, și anume, infecția cu virusul HIV sau virusul imunodeficienței umane.

În acest moment, în România, sunt 16.190 persoane infectate cu HIV luate în evidență, conform celor mai noi statistici, oferite la 3 decembrie 2019 de managerul Institutului Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș”, Adrian Streinu Cerel. Din acestea, 9.793 sunt bărbați și 6.397 femei. Doar în acest an, în România au fost diagnosticate 506 cazuri noi de infecție cu HIV, în primele 9 luni. În general, sunt în jur de 700 de cazuri noi identificate în fiecare an.

Deși există dovezi că infecția cu HIV a fost depistată încă din anii 1950, primele cazuri au fost identificate inițial în SUA și Africa prin 1976. În 1980 infecția s-a răspândit pe întreaga planetă căpătând dimensiune pandemică. În iunie 1981 în America, mai multe persoane prezentau simptome ce reflectau scăderea capacității organismului de a se apăra de infecții. Cercetătorii americani au raportat prima dovadă clinică a unei boli care va deveni cunoscută sub denumirea „sindromul imunodeficienței umane” sau SIDA. În 1986, în Africa de Vest, a fost descoperit și HIV2, ambele sunt cunoscute sub numele virusul imunodeficienței umane având aceleași căi de transmitere, dar și de protejarare.

Cercetătorul francez Luc Montagnier a descoperit virusul în anul 1985, primind în anul 2008 premiul Nobel pentru Medicină .

În ceea ce privește modul de apariție a virusului, HIV a fost transmis de la anumite maimuțe la om. Există și voci care spun că acest virus ar fi fost creat în laborator, însă acest lucru nu a putut fi dovedit.

Ce este infecția cu HIV?

Trebuie precizat, încă de la început, faptul că infecția nu este același lucru cu boala SIDA. Nicio persoană nu își poate da seama dacă are acest virus în organism decât dacă face o analiză specifică. Literatura medicală afirmă că în momentul infectării cu HIV pot apărea unele simptome (la 1-5 săptămâni după contactul cu virusul), care să ne facă să credem că am răcit . Incubația bolii este foarte lungă și poate varia de la câteva luni la mai mulți ani. Unele persoane infectate cu HIV au rămas fără semne clare de boală mai mult de 10 ani. Dacă

tulpina este mai puțin agresivă, evoluția bolii se produce într-o perioadă mai lungă de timp. La ora actuală nu există niciun vaccin care să ofere protecție împotriva HIV și, ca urmare, odată ce am contactat virusul rămânem purtători toată viața, însă grație noilor descoperiri farmaceutice, se poate scădea virulența și persoanele purtătoare nu mai pot transmite boala.

Din momentul diagnosticării cu virusul se naște întrebarea: „Oare cât mai trăiesc?”. Cu virusul HIV se poate trăi o viață întreagă, dar pentru aceasta, persoana infectată trebuie să respecte toate recomandările făcute de medicii specialiști. Prin aceste recomandări, medicii urmăresc să încetinească evoluția bolii, să prevină apariția infecțiilor și să rezolve problemele medicale cu care persoana se confruntă ca urmare a imunității scăzute.

Căile de transmitere

Orice persoană se poate infecta cu HIV, indiferent de vârstă, slujbă sau statut social și, ca urmare, este datoria noastră să ne protejăm sau să îi protejăm pe cei din jur, în cazul în care suntem deja infectați. Pentru a putea face acest lucru este necesar să cunoaștem modul în care se transmite virusul. HIV se transmite, prin contact sexual (vaginal, oral sau anal) neprotejat cu prezervativ, cu o persoană infectată. O altă modalitate de transmitere este de la mamă la copil, înainte de naștere, în timpul nașterii sau după naștere (prin alăptare la sân). Frecvent, se produce infecția cu sânge sau alte produse din sânge infectat în timpul unei intervenții chirurgicale, stomatologice sau dacă instrumentarul medical nu a fost sterilizat corespunzător, dacă primești sânge de la un donator infectat cu HIV ori prin injectare de droguri cu un ac sau o seringă folosită de către o persoană infectată.

Testarea HIV

Testul HIV este un test indirect, care indică prezența în organism a anticorpilor împotriva HIV, iar nu a virusului propriu-zis. Din momentul infectării, organismul are nevoie de **3 până la 6 luni** (uneori chiar mai mult) pentru a produce anticorpi care vor fi identificați cu ajutorul testului HIV. De aceea, testul HIV va indica un rezultat precis abia după ce trece această perioadă de 3-6 luni.

Din fericire, de câțiva ani există posibilitatea de autotestare, acest lucru putând fi făcut acasă, în deplină intimitate și confidențialitate, și presupune analiza unei picături de sânge. Testele sunt disponibile în farmacii sau pe diverse site-uri și se pot elibera fără prescripție medicală.

Tratamentul pentru infecția cu HIV

În ultimii ani, lupta împotriva infecției cu HIV a câștigat mult teren mai ales datorită creșterii numărului și eficacității medicamentelor de pe piață.

Această eficiență se traduce prin menținerea cât mai îndelungată a stării foarte bune de sănătate, îmbunătățirea calității vieții și șansa persoanelor seropozitive de a avea copii sănătoși. Cu toate acestea, chiar și cele mai eficiente tratamente nu elimină în totalitate virusul, iar acesta rămâne în organism, în stare latentă. În cazul în care un pacient uită să își ia tratamentul, sau renunță la el, virusul poate atinge din nou un nivel periculos. Din această cauză, persoanele infectate cu HIV trebuie să ia pastile zilnic, pentru tot restul vieții. Trebuie însă să înțelegem că aceste medicamente reușesc să reducă sau să elimine posibilitatea ca o persoană seropozitivă să transmită infecția persoanelor sănătoase.

Modalități de protecție

După cum am precizat deja, nu există un vaccin care să prevină infecția cu HIV, în schimb au apărut medicamente care pot preveni infectarea. Aceste medicamente se numesc PrEP și sunt disponibile și în țara noastră. Ca orice alt tratament, trebuie făcut sub îndrumarea unui medic și constă în administrarea unei pilule zilnic, la aceeași oră. Esențial însă, pentru prevenirea infectării rămâne prezervativul.

Din păcate, implicațiile psihologice ale infectării cu HIV sunt deseori mai grave decât infecția în sine. Persoanele infectate cu HIV au nevoie să fie ajutate să cunoască, să înțeleagă situația cu care se confruntă, să accepte schimbările aduse de aceasta și să înțeleagă că există viață după infectarea cu HIV.

Is There Life after HIV Infection?

This article wants to provide some information on HIV infection or human immunodeficiency virus, which is responsible for the onset of the disease called AIDS or acquired immune deficiency syndrome. Unfortunately, at this moment, in Romania, there are 16,190 people infected with HIV registered, according to the latest statistics, provided on 3rd December 2019, and the trend is upward. A serious problem in the spread of infections is the late detection of infected people. In the article, there will be found some information about the history of HIV, what HIV infection involves, routes of transmission, HIV testing, treatment, and ways of protection.

Fortunately, progress in the fight against HIV is huge. It shows that an infected person can lead a dignified and normal life following the treatments prescribed by doctors. Thanks to informing campaigns, medical progress, global solidarity and a responsible health policy, the fear of death is receding and AIDS is becoming a chronic disease, there being life after this virus infection.

Chimia de lângă noi

Prof. *Lenuța Enoiu*

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Există daruri și daruri. D-zeu, ne arată, ne dă, noi, oamenii, trebuie să știm să vedem, să căutăm, să păstrăm ce avem, să apreciem minunile din jurul nostru. **Chimia** este o Știință a Naturii, face parte din ea, totul există de la facerea lumii, dar n-a venit vremea pentru a vedea, descoperi, omenirea n-a evoluat destul, nu este pregătită pentru tot ce există.

Plantele sunt daruri de la D-zeu, se găsesc dintotdeauna pe pământ, date pentru a ne ajuta, să ne facem viața mai frumoasă. Plantele sunt substanțe chimice așezate într-un anumit fel, diferențiat, aranjat minunat, ceea ce omul nu poate crea oricât ar face. Privește un ciulin(scaiete), este atât de frumos când îl privești de aproape, culoare, formă, o adevărată minune. Câte beneficii are această plantă și ce substanțe conține, vom discuta mai târziu. Faptul că D-zeu ne-a dat nouă aceste plante care cresc oriunde și fără grija noastră este o minune pe care ar trebui s-o apreciem în fiecare moment al vieții noastre. Hrana sufletului nostru încă din cele mai vechi timpuri, prin uleiuri, creme, poțiuni sau ceaiuri, plantele sunt utilizate peste tot în lume. Adevărate ritualuri de pregătire sau consum, rețete nenumărate a făcut lumea să aprecieze această licoare minunată.

Sunt multe plante, dar mă voi axa pe câteva care sunt consumate în mod frecvent.

- **Busuiocul**, cunoscut încă din Vechul Testament, prețuit de români, pentru proprietățile sale, dar și ca aducător de noroc în casa omului. Are în compoziția sa taninuri, uleiuri esențiale, metil cavicol, acid oleanolic, limonene. Busuiocul este un stimulent al digestiei, antiseptic, diuretic, antiinflamator renal și al intestinelor. Este utilizat de asemenea în bronșita acută, dureri de cap, infecții urinare, candidoze, colită de fermentație. Mirosul lui deosebit îl face să fie utilizat și în alimentație ca un condiment valoros. Busuiocul alungă moliile.

- **Castravetele**, cunoscut din cele mai vechi timpuri, nu are aceeași formă, gust ca la noi în țară. Fructul conține 95% apă, cantități foarte reduse de proteine, hidrați de carbon, Na, Ca, Fe, vitamina A, B₁, B₂, C. Are o valoare energetică redusă. Castravetele în primul rând hidratează, este calmant al colicilor, inflamațiilor intestinale. Extern este utilizat pentru măști cosmetice (întinerește pielea), suc de castravete în părți egale cu apă caldă pentru tenul gras și amestecat cu ulei de migdale, pentru tenul slab.

- **Ceapa** se cunoaște încă din Egiptul Antic, fiind menționată în unele scrieri de acum 6 000 ani. Valea Nilului fiind cultivată cu această plantă minunată. Ceapa conține, hidrați de carbon 9%, proteine în cantitate mică, Na, K, P, Ca, I, Si, vitamina A, B₁, B₂, C, acid fosforic, bisulfid de alil și propil, enzime și glucochinonă. Stimulează sistemul nervos, este un calmant. Stimulent hepatic și renal cu acțiune diuretică ajută la eliminarea clorurilor și a ureei. Este un antiinflamator excelent, are proprietăți antibacteriene, este emolientă. Ceapa fluidizează sângele, micșorează riscul de a forma tromboze și infarct miocardic. Ceapa acționează extern în stomatite, afte, infecții bucofaringiene, precum și în furunculoze. Salata cu ceapă este foarte bună, iar românii consumă cantități mari din această plantă dăruită de D-zeu, aliment și medicament. Ceaiul de ceapă are proprietăți antiseptice, antivirale.

- **Ciulinul – armurariul** este cunoscut dinainte de Hristos, în cartea lui Iov., D-zeu trimite spinii pustiului pentru a-i pedepsi pe cei ce fac rău”. Pe Pământul Sfânt, ciulinii-scaieții au crescut întotdeauna din abundență. Semintele au în compoziția lor flavonoide lignanice, cunoscute ca silymarina. Mai conține ulei gras, acid linoleic, acid oleic, acid palmitic. Conținutul în proteine este de 20-30%, cantități mici de tocoferol și steroli. Are acțiune astringentă, diuretică, diaforetică, hepatică, tonic-cardiac, antitumorală. Culoarea florilor de armurariu este superbă, spinii sunt nemiloși, beneficiile lui sunt imense. Extractele din armurariu au un efect benefic asupra celulei hepatice de protecție a membranei celulare. Produsele din silymarină au un efect benefic pentru stimularea digestiei. În insuficiența renală este un bun diuretic. Este utilizat și în tratarea migrenelor, a sistemului nervos în general. „Spinii deșertului”, cu atâtea proprietăți, doar D-zeu putea da.

- **Izma-menta**, plantă prețioasă în Țara Sfântă, ce era dată ca zeciuială stăpânilor. Se cunosc mai multe specii de mentă. Are o compoziție chimică formată din uleiuri esențiale 1-2%. Frunzele conțin taninuri 8-10% , acid cafeic, vitamina C, săruri minerale, mentol, mentonă, acetat de metil, limonene, cineol ceea ce-i dă un miros specific. Se utilizează în ceaiuri, uleiuri, datorită multiplelor ei utilizări. Ajută digestia dificilă, greața, dischinezii biliare, gastro-intestinale, tonic cu apă și lămâie. Bun condiment în alimentație, este o plantă completă. De asemenea, este un bun antibacterian în special pe speciile de Brucella.

- **Măceșul**, cunoscut încă din Antichitate, specificat în *Sfintele Scripturi*. Arbust ghimpos, care conține 0,2-0,8% vitamina C, iar unele specii până la 2,5%, acid dehidroascorbic, mici cantități de vitamina A, B₁, B₂, K, P, acid nicotinic, citric, malic, taninuri, ulei gras, uleiuri esențiale, săruri minerale. Specie recunoscută ca fiind bogată în vitamina C, este recomandată pentru

ceaiuri, dulcețuri sau alte produse care ajută sistemul imunitar și se găsește la îndemâna oricui în țara noastră împreună cu coarnele, fructe roșii cu un conținut foarte mare în vitamina C. Măceșul are o acțiune tonică, bun tonifiant al organismului, conține tocoferol, ajută la buna circulație periferică, afecțiuni hepatice, colite, ajută la eliminarea calculilor mici renali. Pulpa fructului este recomandată ca un vermifug. Datorită conținutului său este recomandat în unele boli și poate stagna tumorile cancerigene.

- **Mărarul**, apare în Biblie, “ dai zeciuială de izmă și mărar”, este o plantă aromatică cu o compoziția chimică foarte bogată. Conținut bogat în frunze, semințe, tulpină. Are K, S, Na, precum și vitaminele A, B₁, C. Uleiul esențial conține 60% carvone, eugenol, pinene, limonene, terpinene. Mărarul are acțiune antispastică, bactericidă, digestivă, hipotensivă și sedativă. Mărarul se mai folosește la colicile stomacale, indigestie. Semințele se utilizează pentru reglarea ciclului menstrual. La mamele care alăptează, utilizat în stimularea secreției mamare. Semințele de mărar sunt utilizate și pentru combaterea insomniei, sughițului, a vomei, mai ales la copii.

- **Mărul**, cultivat mai întâi în Asia, ajunge în Palestina la anul 1000 înainte de Cristos. Mărul este un etalon al frumuseții din Antichitate. În poveștile românești apare mărul, frumos, gustos și cu multe proprietăți. Compoziția chimică a mărului este în mare parte apă 83-93%, vitamine- A, C, B, PP, proteine, taninuri, săruri de Ca, Na, Fe, K, P și cantități mici de Si, Al, Mg, Mn, S, Co etc. Frunzele mărului conțin 2,4% substanțe antibacteriene – floretina. Aceasta inhibă creșterea numărului de bacterii gram-pozitive și gram-negative. Utilizarea fructelor este deosebit de importantă, având efecte asupra tubului digestiv, creșterea secreției salivare, ușor laxativ, absorbant al toxinelor, microorganismelor, mai ales la copii. Mărul împreună cu morcovul reprezintă una din primele alimente ale bebelușilor prin efectele lor benefice. Merele au o acțiune benefică în scăderea tensiunii arteriale, micșorează colesterolul din sânge, recomandat în arteroscleroză. Atât de multe beneficii au merele că se poate explica printr-o vorbă românească:” **un măr pe zi ține doctorul la ușă**”. Florile de măr cu un miros plăcut sunt bune pentru ceai, infuzii, uleiuri pentru cosmetică, parfumuri cu acțiuni terapeutice pentru fiecare. Oțetul de mere este extraordinar în alimentație, dar să nu uităm sucul de mere natural, un miracol al naturii.

- **Nucul** este prezența nobilă în Țara Sfântă, mirosul lui incontestabil, răcoarea lui în verile toride, frunzele lui, fructele lui de neegalat. Multe popoare îl consideră magic. Are o compoziție chimică bogată atât în frunze, cât și în nuci verzi sau uscate. Frunzele conțin uleiuri esențiale 4%, acid galic, elagic, inozitol, vitamina C, juglonă, care se oxidează foarte ușor colorându-se în brun,

pățează pielea ca și iodul, la culoare. Miezul de nucă, bogat în proteine, uleiuri, grăsimi până la 63%, hidrați de carbon 14%, săruri de sodiu, K, Fe, Ca, P, vitaminele A, C, B₂, extractul de nucă conține acid omega 3. Frunzele au acțiune astrigentă, acțiune hipoglicemice, hipotensive, diuretică. Miezul de nucă reduce colesterolul seric, benefic în bolile cardiovasculare, scade glicemia.

Câteva cuvinte, în marea diversitate de plante, fructe, semințe ce ne înconjoară, care fac parte din **Chimie**, cum, de altfel, suntem noi, substanțe asamblate într-un anumit fel și care trăim în armonie cu **Natura, Mediul înconjurător**.

The Chemistry next to Us

There are gifts and gifts. God shows us, He gives us, we humans must know how to see, to seek, to keep what we have, to appreciate the wonders around us. Chemistry is a Science of Nature, it is part of It, everything has existed since the creation of the world, but the time has not come to see, to discover, humanity has not evolved enough, it is not ready for everything that exists.

A few words, in the great diversity of plants, fruits, seeds that surround us, which are part of Chemistry, how, besides, we are, substances assembled in a certain way and which live in harmony with Nature, the Environment.

Scurt istoric al apiterapiei

prof. dr. Lucian Spiridon
Școala Postliceală Sanitară Buzău

Aplicațiile în medicină ale produselor apicole ca: mierea, polenul, ceara, lăptișorul de matcă, propolisul și veninul de albine, pe baza fundamentărilor științifice, au intrat într-o etapă nouă. În sensul accepțiunii cercurilor apicole și medicale internaționale care se ocupă de această latură a utilizării resurselor naturale în scopul ocrotirii sănătății omului, în ultimii 10-15 ani sau cristalizat coordonatele unei activități specifice de sine stătătoare, cunoscută ca Apiterapie. În România în acest domeniu în ultimele decenii s-au remarcat studiile Cristinei Mateescu și ale lui Ovidiu Bojor.

Produsele harnicelor albine au fost folosite încă din preistorie în rândul elementelor naturale folosite pentru completarea și îmbunătățirea hranei și apoi pentru combaterea și prevenirea durerii și a suferinței omului. Practica tradițională a apiterapiei datează din cele mai vechi timpuri fiind utilizate tratamente bazate pe produse ale stupului ca în cazul unor popoare antice ca evrei, egipteni, greci, romani.

În cea mai veche carte din spațiul hindus, RIG-VEDA, scrisă între anii 3000- 2000 î.Hr. atât mierea cât și albinele sunt amintite de mai multe ori. Trecând la o altă civilizație, cea egipteană, albina reprezenta simbolul regelui. Astfel faraonii și marii nobili egipteni foloseau mierea și ceara pentru a crea măști pentru ten. Faraonul era reprezentantul pe Pământ al zeului soare Ra și trebuia să fie comparat cu acest astru în ceea ce privește luminozitatea. Civilizația elenă a evoluat și ea în spiritul credinței că mierea reprezenta un aliment, dar și un remediu de prim rang, fiind menționată în lucrările Iliada și Odiseea. Despre geto- daci istoricul Xenophon afirma că „ hrana geților constă în primul rând din miere, legume, lapte și foarte puțină carne căci credința în Zamolxes îi oprea”.

Apiterapia este terapia tradițională care folosește mierea, polenul, ceara, lăptișorul de matcă, propolisul, veninul și alte produse ce țin de complexa alchimie a stupului, în vederea menținerii sănătății corpului omenesc.

Dacă în trecut, milenii de-a rândul, mierea a fost folosită ca atare în terapeutică, astăzi stau la dispoziție în afara acesteia și alte **produse apicole**. Acestea pot fi împărțite în două categorii:

Produse apicole naturale, directe:

- mierea
- ceara
- propolisul
- polen
- lăptișorul de matcă
- veninul de albine

Produse apicole indirecte naturale sau produse derivate:

- hidromelul
- oțetul de miere
- turtele și prăjiturile din miere
- cremele de ceară
- preparate cosmetice pe bază de produse apicole
- diverse sortimente vitalizante alcătuite pe bază de produse apicole

La noi în țară se fabrică și un larg sortiment de produse cosmetice și de îngrijire igienică cum ar fi: cremele de față cu lăptișor de matcă, cu propolis, cu miere, loțiuni nutritive, demacheante, apă de gură și altele. În medicină se folosește un spray cu propolis pentru tratarea afecțiunilor dermatologice, a escarelor, rănilor care nu se mai închid și care apar pe părțile dorsale ale bolnavilor care stau mult timp în pat.

Mierea ca medicament reprezintă doar o parte a **apiterapiei**. Calitățile extraordinare ale mierii, medicament și aliment prețios în același timp, sunt cunoscute încă din antichitate. Tracii denumeau mierea hrană vie. Mierea se asimilează foarte ușor de către organism și ne oferă energie și substanțe bioactive și nutritive. Conținutul de microelemente al mierii este similar celui al sângelui uman. Vitaminele B1, B2, B6, B12, enzime, flavoane, flavonoide, compuși aromatici, fitohormoni, acizi organici, lactic, citric, malic, axalic, dextrina, compuși ai azotului. Aceste substanțe asigură mierii un loc aparte în reglarea funcțiilor organismului. Referindu-se la importanța mierii și a proprietăților avute de aceasta profesorul **Schuette** de la **Universitatea din Wisconsin** afirma că „dintre toate elementele esențiale existente în miere cele mai multe sunt cuprul, fierul, manganul sunt în cantități mai mari în mierea de culoare închisă decât în cea de culoare deschisă. Fierul este important pentru că stă la baza substanței colorante din sânge, hemoglobina. Această substanță are o anumită proprietate și anume de a transporta spre țesuturile organismului nostru oxigenul atât de important. Dacă hemoglobin nu ar conține fier, nu ar avea proprietatea de a reține oxigenul. La rândul său cupru pune în valoare proprietățile terapeutice ale fierului în restabilirea conținutului de hemoglobină

din sânge la pacienții cu anemie. Conform cercetărilor reechilibrarea interioară a persoanei ajută și în boli degenerative imunitare. Mierea este un zahar predigerat care scutește stomacul de muncă, fiind calmant și regenerador de țesuturi”.

Ceara de albine a fost folosită încă din antichitate și tot de atunci i s-au recunoscut virtuțurile terapeutice. A fost utilizată încă din antichitate atât în ritualurile religioase cât și în cadrul unor unguente și tratamente naturiste. De asemenea, ceara este folosită și în cosmetică.

Polenul este un aliment proteic deosebit de bogat în elemente necesare existenței plantelor, dar și organismelor animalelor. Într-un kilogram de polen există atâtea doze zilnice de ritin vitamina P, necesare câtorva zeci de oameni pentru a preveni un accident vascular la nivelul creierului. Alături de ritin mai întâlnim lipide, enzime, substanțe minerale, ș.a.

Un rol important pentru funcționarea normală a sistemului nervos revine unei alte substanțe conținute de polen, anevrina. În plus, polenul este un stimulent al poftii de mâncare, înlesnește digestia, îmbunătățește tonusul, alungă oboseala, previne rahitismul, căderea părului și chiar face să crească mai bine părul, hrânind rădăcinile acestuia. Cercetătorul francez Pierre Grasse avea să afirme cu referire la polen și celelalte produse ale albinelor că acestea „conțin mai mult mister decât o piramidă din Giseh”.

Propolisul este compus din rășini vegetale, balsam de diferite compoziții, ceară, uleiuri, fier, microelemente, cupru, zinc, mangan, cobalt, la care se adaugă polen, flavonoide, secreții ale glandelor salivare ale albinelor. Propolisul este folosit ca biostimulator, care mărește rezistența fizică și înlătură oboseala. Datorită proprietăților sale antivirale, antitoxice și antiinflamatorii, propolisul își găsește tot mai multe utilizări. Este un bun stimulator al refacerii țesuturilor afectate de răni, tăieturi și mai ales arsuri, degerături. Este foarte util în cicatrizarea operațiilor. Propolisul vindecă mucoasa bucală și este benefic în sângerările gingiilor. Balsamul de propolis protejează împotriva razelor Roetengen.

La toate afecțiunile pielii, în special la bătăături și keratite, răni vechi, arsuri și micoze, locurile bolnave se pot vindeca sută la sută prin tamponare cu tinctură de propolis, aceasta având acțiune cicatrizantă, ajutând la formarea noilor țesuturi.

Lăptișorul de matcă se știe că are un conținut de vitamine din grupa B mai ridicat decât dojdia de bere. Are un rol deosebit în metabolismul celular, în activitatea creierului, reduce colesterolul din sânge, este util în digestie, pentru combaterea insomniei, a anemiei și refacerea glandelor cu secreție internă.

Un alt produs folosit este **veninul de albine**. Virtuțile veninului de albine sunt cunoscute încă din antichitate. Ele au fost semnalate de crescătorii de albine, care au observat că articulațiile dureroase reumatismale deveneau incolore ca urmare a înțepăturilor de albine. Astfel s-a descoperit că veninul de albine exercită evidente acțiuni antireumatice. Veninul are în componența sa acidul formic, clorhidric, săruri minerale, acizi organici volatili, histamina, hialuronidaza și aminoacizi bogăți în sulf ca cistina. Aceștia din urmă stimulează secreția de cortizon de către glandele suprarenale. De asemenea veninul este bactericid.

Există posibilitatea ca veninul de albine să producă reacții alergice, erupții dermice sau șoc anafilactic.

Datorită avântului căpătat de cercetările în ceea ce privește păstrarea „tineretii veșnice” a luat ființă un nou domeniu și anume cosmetica sau așa cum mai este cunoscut cosmetologia. Produsele folosite în acest domeniu sunt destinate să fie aplicate pe diferite părți ale corpului, pe dinți sau mucoase bucale în scopul spălării, protejării și menținerii acestora sau pentru a modifica aspectul estetic. Având la bază principiile active din miere au fost create produse precum pomezi, creme, emulsii, loțiuni atât pentru scop cosmetic cât și igienic. Datorită utilizării în farmacii a apărut termenul de produse dermato farmaceutice termen care desemnează preparatele pentru întreținerea igienei, protejarea sau înfrumusețarea pielii sau a organelor anexe fiind necesare cunoștințe științifice și tehnice precum cele din domenii ca: chimie, fiziologie, toxicologie. De la început preparatele dermatologice în momentul elaborării trebuie să fie realizate în baza cunoștințelor despre fiziologia pielii. În momentul elaborării unor astfel de produse trebuie să se țină cont de căile de penetrare ale pielii față de substanțele existente în componența cremei. Pentru a avea căutare pe piață pe lângă standardele enumerate mai sus cremele trebuie să aibă un aspect plăcut, să fie omogene și binețles accesibile din punct de vedere financiar.

Astfel de produse trebuie să aibă un pH 7 asemănător cu al pielii, să fie absorbite rapid în straturile pielii. Produsele elaborate trebuie să aibă un caracter lipofil și hidrofil. În astfel de creme nu trebuie introduse ingrediente ca vaselina, ulei de parafină, ulei și grăsimi hidrogenate sau alte produse sintetice. Din contră în creme și alte produse de întreținere ar trebui să avem uleiuri vegetale, miere și extracte din miere, minerale etc, care datorită proprietăților avute pot ajuta pielea să se hidrateze, tonificeze sau regenereze. În același timp trebuie ținut cont și de tipul pielii pe care se aplică respectivele produse și anume: piele normală, piele uscată, piele grasă, piele seboreică, piele cu alterații vasculare, piele ridată.

Brief History of Apitherapy

The medical applications of bee products such as honey, pollen, wax, royal jelly, propolis and bee venom, based on scientific grounds, have entered a new stage. In the sense of the acceptance of international beekeeping and medical circles that deal with this side of the use of natural resources in order to protect human health, in the last 10-15 years the coordinates of a specific independent activity, known as Apitherapy, have crystallized.

FLUXUL I - BARCELONA
„Life Coaching for Teachers:
happy teachers for better
students “

FLUXUL II - FLORENȚA
„Classroom Management
Solutions for Teachers: new
methodologies, effective
motivation, cooperation and
evaluation strategies “

FLUXUL III - KONSTANZ
„Interactive Teaching - Using
Educational Games and New
Technology in order to
enhance learners' motivation “

FLUXUL IV - STOCKHOLM
„Class Structured Educational
Visit to Schools/Institutes &
Training Seminar in Sweden “

The Romanian-Turkish international educational partnership project Sister School Project takes place between 1st September 2018 and 1st September 2023, one of the objectives being the exchange of students and teachers for educational visits to share ideas and experiences. A group of students and teachers participated in the educational visit in Ba-baeski, Kirklareli province, between 5th and 10th January 2020.

Articolele reflectă exclusiv punctul de vedere al autorului, instituția nefiind responsabilă de modul în care pot fi utilizate informațiile cuprinse în prezenta publicație.

“Este o întâmplare fericită când în micile noastre comunități există oameni mari preocupați deopotrivă de trecutul nostru, dar și de prezent și viitor. Căci nu poate exista o frază mai cuprinzătoare pentru ceea ce înseamnă misiunea noastră decât cea rostită de Regele Mihai: „Nu văd România de astăzi ca pe o moștenire de la părinții noștri, ci ca pe o țară luată cu împrumut de la copiii noștri”. Iar inițiativa profesorilor de la Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” din Hălăucești, de a cuprinde în paginile unei publicații periodice aspecte din trecutul locurilor, fragmente din preocupările prezente și proiecții asupra lumii de mâine este în spiritul acestei profesii de credință.

Ca profesor de Istorie nu pot decât să încurajez astfel de inițiative, care ne aduc mai aproape valorile locale, ne deschid fereastra către noi înșine și ne oferă repere. Un om care nu își cunoaște trecutul, începând cu cel personal, este precum o plantă fără rădăcini. Iar copiii, mai ales cei de azi, au mare nevoie de rădăcini care să le spună povestea părinților și bunicilor, dar să le contureze și propria personalitate. “

Conf. univ. dr. Ionuț Nistor

“Școala - o șansă pentru un viitor mai bun”

ERASMUS +

LICEUL TEORETIC
BOGDAN VODĂ

HĂLĂUCEȘTI
TEL. 0232 717 513
FAX 0232 715 671

www.liceulhalaucesti.ro

Print realizat la

www.pimcopy.ro

ISSN: 2668 - 1196